

TẠP CHÍ

Nông thôn Việt

● Cơ quan chủ quản: Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam ● SỐ 32. THÁNG 09/2018

QUYỀN LỰC, TRÁCH NHIỆM NGƯỜI LÃNH ĐẠO & NIỀM TIN CỦA NHÂN DÂN

TRƯƠNG TẤN SANG

NGUYÊN ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ,

NGUYÊN CHỦ TỊCH NƯỚC CHXHCN VIỆT NAM

Chương trình KHCN xây dựng Nông thôn mới

**TẬP TRUNG NGHIÊN CỨU NHỮNG VẤN ĐỀ LỚN,
TRIỂN KHAI CÁC MÔ HÌNH ỨNG DỤNG**

**CHUYÊN ĐỀ NÔNG SẢN VIỆT:
CÁ DA TRƠN**

CĂN HỘ XANH CHÍNH PHẨM LEED*(MỸ) LẦN ĐẦU TIÊN TẠI VIỆT NAM

DIAMOND LOTUS
Riverside

Cuộc sống viên mãn, thấu hiểu yêu thương

Tuyệt tác bức tường xanh giữa Trung Tâm Sài Gòn

ĐỐI TÁC ĐỒNG HÀNH

TỔNG THẦU THIẾT KẾ & THI CÔNG

TƯ VẤN GIÁM SÁT

TƯ VẤN QUẢN LÝ VẬN HÀNH

NGÂN HÀNG BẢO LÃNH

ĐỐI TÁC PHÂN PHỐI

Hotline: **0938 390 856** - <http://diamondlotusriverside.vn>

Sẵn lòng chia sẻ

THẺ TÍN DỤNG QUỐC TẾ KIENTLONGBANK JCB

- ✓ **Miễn lãi** đến 55 ngày
- ✓ **Ưu đãi** và quà tặng hấp dẫn
- ✓ **Miễn phí** thường niên, rút tiền ATM Kienlongbank

*Tôi rất hài lòng với
thẻ Kienlongbank JCB*

Ca sĩ Cẩm Vân

Công Nghệ Nhật Bản

Minh Hưng cung cấp cho thị trường xuất khẩu và nội địa các sản phẩm lưới, màng phủ, dây thừng cho ngành thủy sản, nông nghiệp và xây dựng.

Lưới xây dựng

Minh Hưng Group bao gồm một nhóm các công ty độc lập về mặt tài chính, sử dụng chung thương hiệu Minh Hưng nhằm tăng năng lực cạnh tranh, hợp tác cùng phát triển.

Với triết lý kinh doanh: "Không có khách hàng, chỉ có bạn hàng - Không có đối tác, chỉ có bạn hợp tác", cùng kim chỉ nam hành động: "sản xuất sản phẩm luôn xem trọng yếu tố phát triển hài hòa lợi ích giữa Con người - Sản phẩm - Môi trường", Minh Hưng Group khẳng định: thiết lập mối quan hệ lâu dài, hài hòa về quyền lợi, thiện chí cho một mục tiêu, cộng hưởng các sức mạnh để cùng đạt được thành công chung.

Lưới chắn côn trùng

Lưới thủy-hải sản

01 | LƯỚI - MÀNG RIKISHI

Bền Chắc - Dẻo Dài - Chịu Nắng

- * Ngăn ngừa côn trùng gây bệnh
- * Ngăn ngừa chim, gia cầm phá hoại
- * Giảm lượng nước tưới tiêu tăng giữ ẩm
- * Giảm sức nặng mưa làm hại cây trồng
- * Giảm lượng nắng, gió hoặc rét cần thiết
- * Che chắn vật rơi
- * Cản sức gió, chống bụi, giảm tiếng ồn
- * Làm bề nuôi và đánh bắt thủy hải sản
- * Chống tia UV
- * Giữ nhiệt độ ổn định khi làm nhà kính
- * Không độc hại, thân thiện môi trường

03 | DÂY THỪNG - DÂY ĐAI PP-PE

- * Độ bền cao, bền với thời tiết địa phương.
- * Trọng lượng nhẹ, trơn, nổi trên mặt nước.
- * Dễ xỏ thép.
- * Chất ổn định tia UV: U.V / Không có U.V
- * Chống ăn mòn.

02 | CHẬU MỀM - KHAY ƯƠM TRỒNG CÂY

Chậu mềm làm bằng loại vải không dệt giúp không khí lưu thông qua thành chậu dễ dàng, giúp cho bộ rễ của cây tiếp xúc với oxy dễ dàng giúp cây trồng tăng trưởng nhanh hơn, khỏe mạnh hơn.
Khay mềm trồng cây và túi ươm cây có chất lượng tốt phù hợp với các điều kiện ươm trồng khác nhau trong nhà lẫn ngoài vườn.

- * Chống axit, kiềm tác động.
- * Không có nước hấp thụ.
- * Trơ với hóa chất.
- * Dễ vận hành, kinh tế.
- * Khả năng ứng dụng trong Xây dựng, Nông nghiệp, Nuôi trồng Thủy sản, Công nghiệp, Thể thao, Vận chuyển

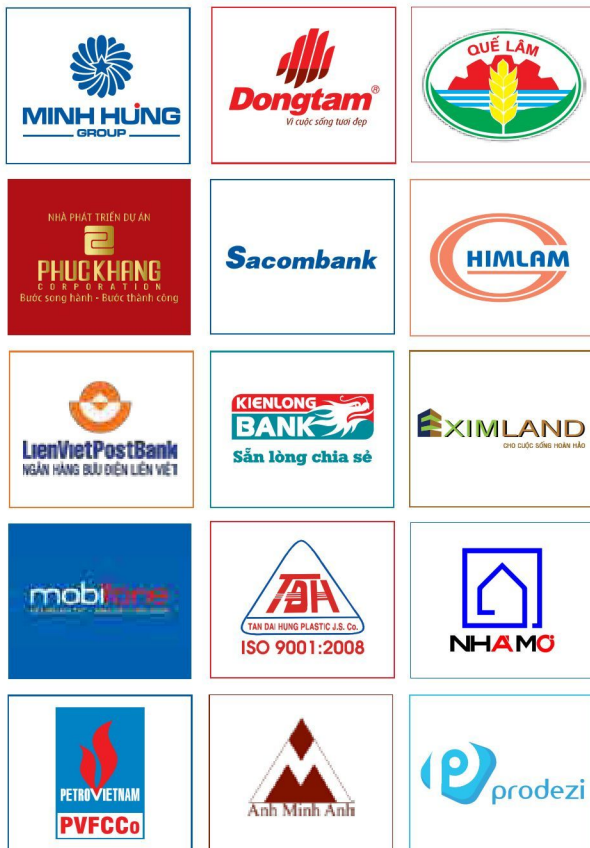

Màng phủ nhà kính - PE

MINH HƯNG GROUP

527-529 Bình Thới, P. 10, Quận 11, Tp. HCM
Tel.: +8428 3858 5858 | Fax: +8428 3858 8849
www.minhhung.vn - www.rikishi.vn

TẬP CHÍ

Nông thôn Việt

Cơ quan chủ quản: Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam

- Tổng biên tập
NGUYỄN ĐỨC QUANG
- Phó Tổng biên tập
NGUYỄN THỊ QUỐC HƯƠNG

- Hội đồng cố vấn
NGUYỄN TUẤN ANH - GSTS
NGUYỄN SĨ DŨNG - TS
NGUYỄN TRÍ NGỌC - TS
NGUYỄN ĐĂNG NGHĨA - TS
TRẦN THẾ TUYÊN - NHÀ BÁO
NGUYỄN ĐỖ ANH TUẤN - TS
VŨ THÀNH TỰ ANH - TS
PHẠM PHÚ NGỌC TRAI - CHUYÊN GIA KINH TẾ
VŨ TRỌNG NGHĨA - KIẾN TRÚC SƯ
HỒ THỊ TÚ ANH - NHÀ BÁO

- Thiết kế mỹ thuật
TRANG THÚY
- Trị sự
TRƯƠNG THỊ THU CÚC
- Bài vở xin gửi về
UYÊN LINH
toasoan@nongthonviet.com.vn

WWW.NONGTHONVIET.COM.VN

● PHÁT HÀNH NGÀY 5 HÀNG THÁNG

● GIÁ: 27.000 ĐỒNG

THỜI LUẬN THAM NHỮNG CHÍNH SÁCH 09

14 THỜI SỰ NÔNG NGHIỆP CUỘC "HÔN PHỐI" TỶ ĐỒ

34 PHÓNG SỰ ẢNH ĐỘC ĐÁO NHỮNG CHỢ TRÀ THÁI NGUYÊN

38 TỤC HAY NẾP CỤ NHỚ MÙA CÚNG TRĂNG

CHUYÊN ĐỀ NÔNG SẢN VIỆT CÁ DA TRƠN

50

KHOÍ NGHIỆP

START - UP VỚI "VƯỜN RAU NHÀ MÌNH"

42

52

NHÌN RA THẾ GIỚI PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỢP TÁC XÃ – KINH NGHIỆM TỪ THÁI LAN

Bìa: Cảnh cho cá tra ăn một tại một ao nuôi ở An Giang. Ảnh: Tuyên Đình.

Với sự tham gia của: Nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang, GS.TS Nguyễn Tuấn Anh, TS Nguyễn Sĩ Dũng, Nguyễn Khắc Phê, Cao Thị Hoàng, Lê Đại Anh Kiệt, Trần Quốc Hùng, Hoàng Mỹ Phương, Đỗ Quang Tuấn Hoàng, Anh Hùng, Tân Thành, Hưng Tân, Trọng Huỳnh, Vi Quân, Ninh Giang, Phú Li, Kim Nhã, Hà Khuê, Trần Toàn, Hiếu Lê, Minh Quang, Uyên Linh, Châu Nhi, Thùy Dung, Ngọc Thiện, Thùy Trang, Ban Dung, Xuân Toàn, Bảo Hân, Minh Thư, Đặng Dung...

Tòa soạn:

Lầu 10, Tòa nhà số 12 Võ Văn Kiệt, P. Nguyễn Thái Bình, Q.1, TP.HCM - Điện thoại: (08) 3821 1283 - Fax: (08) 3914 7286 - Hotline: 093 205 6666

Văn phòng Hà Nội:

Số 60 phố Trưng King, Phường Trưng Hòa, Quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội - Điện thoại: (04) 37 824 681 - Fax: (04) 37 824 680

Giấy phép xuất bản số 06/GP-BTTTT do Bộ TT&TT cấp ngày 7/1/2016. In tại Công ty TNHH Quảng cáo và Thương mại Dương Phong, Khố In (21x29)cm, 68 trang, Phát hành hàng tháng.

QUYỀN LỰC, TRÁCH NHIỆM NGƯỜI LÃNH ĐẠO & NIỀM TIN CỦA NHÂN DÂN

■ TRƯƠNG TẤN SANG

Nguyên Ủy viên Bộ Chính trị,
Nguyên Chủ tịch Nước CHXHCN Việt Nam

2-9-2018, đất nước ta đã độc lập được 73 năm, ngày hoàn toàn thống nhất cũng đã hơn 43 năm. Trong thời gian đó, ngay tại châu lục chúng ta đang sống đã xuất hiện những “rồng, hổ”, những “điều thần kỳ” châu Á. Đã có những quốc gia từng đi đầu trong phát triển kinh tế rồi bỗng nhiên niềm hứng khởi vụt tắt. Nhưng cũng có những quốc gia mấy mươi năm trước xuất phát điểm giống ta, nay đã bước vào hàng ngũ các nước phát triển.

Dẫu rằng mỗi quốc gia có những hoàn cảnh lịch sử rất khác nhau, song thực tiễn phát triển thành công và cả thất bại ở chính những quốc gia này để lại nhiều kinh nghiệm đáng được ý thức, suy ngẫm trong việc sử dụng quyền lực để phát triển đất nước, phục vụ nhân dân.

SINGAPORE VÀ “VỐN LIẾNG” NIỀM TIN

Gần đây, tôi có đọc bộ Hồi ký Lý Quang Diệu, Nhà xuất bản Thế giới xuất bản năm 2017. Ông Lý Quang Diệu là một chính trị gia xuất sắc, nhà lãnh đạo đã đưa đất nước Singapore “từ thế giới thứ ba vươn lên thứ nhất”.

Trong cuốn sách có tựa đề Từ thế giới thứ ba vươn lên thứ nhất, ông Lý Quang Diệu sớm nhận thấy

Nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang nhận hoa cảm ơn từ các em học sinh Vinh Hưng (Long An) trong dịp khánh thành 11 cây cầu tại địa phương này.
Ảnh: NTV

nguồn lực mạnh mẽ khi bắt đầu sự nghiệp dẫn dắt quốc gia: “Tài sản lớn nhất của chúng tôi là sự tin nhiệm và lòng tin cậy của nhân dân. Chúng tôi cần thận trọng không để lãng phí niềm tin vừa mới giành được này do cai trị tồi và tham nhũng. Tôi cần sức mạnh chính trị này để tối đa hóa các tác dụng mà chúng tôi có thể tạo ra từ vốn liếng rất ít của mình”.

Việc đưa ra những chuẩn mực đạo đức, lên án mạnh mẽ và đề ra quyết tâm tiêu diệt tham nhũng thì dễ dàng, nhưng thực hiện được thì vô cùng khó khăn, trừ phi người lãnh đạo có đủ kiên quyết để đương đầu với kẻ phạm tội và không có bất cứ

ngại lẹ nào.

Trong suốt thời gian ông Lý Quang Diệu đảm trách cương vị cao nhất của quốc gia, có ít nhất hai Bộ trưởng Phát triển quốc gia, những người từng được coi là thân thiết của ông Lý Quang Diệu, Tan Kia Gan và Teh Cheang Wan bị điều tra vì liên quan đến tham nhũng. Hai bộ trưởng này hoặc là chối tội, hoặc muốn nhận được sự can thiệp nhưng ông Lý Quang Diệu đã từ chối. Teh Cheang Wan khi lựa chọn cái chết đã gửi lá thư vĩnh biệt đến Lý Quang Diệu, trong đó viết: “Là người phương Đông trọng danh dự, tôi phải nhận lấy hình phạt cao nhất cho lỗi lầm

Nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang (thứ ba từ trái sang) cùng các đại biểu dự lễ khánh thành cầu tại Hồng Ngự (Đồng Tháp) đi tham quan các cây cầu mới. Ảnh: NTV.

của mình”.

Các chuyên gia nhận xét rằng, một trong những điều kiện để Singapore hạn chế tối đa nạn tham nhũng là có chế độ đãi ngộ phù hợp. Điều này đúng nhưng cần biết rằng, phải hơn 20 năm sau tính từ khi lên nắm quyền lãnh đạo quốc gia, ông Lý Quang Diệu mới thực hiện được việc thay đổi chế độ lương bổng cho các công chức.

THAM NHŨNG, LỢI ÍCH NHÓM - NHỮNG YẾU TỐ PHÁ HỦY QUỐC GIA

Nhìn nhận về Indonesia thời kỳ cuối dưới sự cầm quyền của Tổng thống Suharto, ông Lý Quang Diệu nhận xét rằng đây là thời kỳ điển hình của nạn tham nhũng, vun vén cá nhân. Sách Từ thế giới thứ ba vươn lên thứ nhất viết: “Phương tiện truyền thông đại chúng Indonesia hình thành cụm từ “KKN”, kết hợp những chữ cái đầu của Kolusi (sự thông đồng), Korupsi (tham nhũng) và Nepotism (gia đình). Con cái, bạn bè và những người thân cận của Tổng thống Suharto là những điển hình của KKN”.

Tháng 3 năm 1998, trong khi nền kinh tế quốc gia khủng hoảng trầm trọng, Suharto đã bổ nhiệm một nội các gồm hầu hết là con cái, bạn bè, thậm chí cả bạn chơi golf,

vẫn trong cuốn hồi ký Từ thế giới thứ ba vươn lên thứ nhất, Lý Quang Diệu gọi đây là “phản quyết sai lầm thảm hại nhất trong cuộc đời chính trị của ông ta (Suharto)”.

Chính vì lợi ích của gia đình (con cái và thân thích của Suharto can dự quá nhiều vào các hợp đồng béo bở và độc quyền, khiến cho Suharto do dự trong các bước đi cải cách kinh tế, thậm chí còn thu vén cho gia đình trong cuộc khủng hoảng tài chính tiền tệ Đông - Nam Á 1997-1998. Ông Lý Quang Diệu thuật lại trong hồi ký lời một nhà báo Mỹ đưa tin trên tạp chí Forbes tháng 10-1998 tại New York rằng gia đình Suharto có tài sản trị giá 42 tỷ USD. Ông Lý Quang Diệu viết trong hồi ký: “Tôi không hiểu vì sao các con của ông ta cần phải giàu đến thế. Giá chúng không quá đáng như vậy thì ông ta hẳn đã có một vị trí khác hẳn trong lịch sử Indonesia”.

Ngày 15-5-1998, khi Suharto trở về từ hội nghị ở Cairo (Ai Cập) thì mất chức tổng thống.

Đối với Philippines, vốn nhận được sự viện trợ hào phóng của Mỹ vào những năm 1950-1960, từng là quốc gia phát triển nhất ở Đông - Nam Á lúc bấy giờ, ông Lý Quang Diệu cho rằng không có lý do gì khiến cho nước này không thể trở

thành một quốc gia thành công hơn. Nhưng có cái gì đó khiến cho chất keo gắn kết xã hội đã mất đi. Đó là khoảng cách giữa tầng lớp trên sống xa hoa và tiện nghi cực điểm với những người nông dân làm việc chỉ đủ ăn, sống một đời sống khắc khổ.

Trong hồi ký Từ thế giới thứ ba vươn lên thứ nhất, ông Lý Quang Diệu chỉ ra điều cản trở sự phát triển của Philippines: “Chỉ có ở Philippines thì mới có thể xem xét quốc tang cho một nhà lãnh đạo như Ferdinand Marcos - kẻ đã cướp bóc đất nước mình hơn 20 năm”.

Còn trong cuốn Kỷ nguyên Park Chung Hee và quá trình phát triển thần kỳ của Hàn Quốc, nhà xuất bản Thế giới 2015 dẫn lại đánh giá của Tổ chức Minh bạch Quốc tế: “Marcos là nhà cai trị vô vết thành công thứ hai trong lịch sử, cướp khoảng 5-10 tỷ đô la Mỹ trong hai thập niên ở dinh tổng thống”.

Tổng thống Marcos và vợ là bà Imelda nổi tiếng xa hoa đã phải bỏ trốn khỏi Philippines trên trực thăng không lưu Mỹ để đến Hawaii vào ngày 25-2-1986.

Giai đoạn hoàng kim 1970-1990 của hai thành viên ASEAN kết thúc cùng với hành vi tham nhũng và vun vén gia đình của những

người đứng đầu quốc gia.

TINH THẦN DÂN TỘC, TRƯỜNG HỢP PARK CHUNG HEE

Khi đọc cuốn Kỷ nguyên Park Chung Hee và quá trình phát triển thần kỳ của Hàn Quốc, tôi chú ý một nội dung với tiêu đề: "Xem xét hai hình ảnh trái ngược: Hàn Quốc thời Park Chung Hee và Philippines thời Ferdinand Marcos".

Cả hai người này đều sinh năm 1917, lớn lên vào thời kỳ đất nước nằm dưới chế độ thực dân, nổi lên làm lãnh đạo quốc gia vào những năm 1960; đất nước họ đều có gần kết sấu sắc về lịch sử và kinh tế với Hoa Kỳ và Nhật Bản; cả hai nắm quyền đều dựa trên sự tập trung cao độ của quyền lực cá nhân.

Dù có nhiều nét tương đồng, nhưng hai vị lãnh đạo này đã dẫn dắt quốc gia của mình đến những kết quả khác hẳn nhau.

Park Chung Hee là người từng đưa quân tham chiến ở Việt Nam dưới danh nghĩa đồng minh quân sự của Hoa Kỳ và ông ta nợ nhân dân Việt Nam điều đó.

Nhưng xét về khía cạnh quản trị quốc gia, các học giả có những đánh giá khác nhau, cho rằng Park Chung Hee là nhân vật cực kỳ phức tạp, cực đoan và đầy mâu thuẫn. Nhưng có một điểm mọi người đều đồng ý là suốt 18 năm làm tổng thống cho đến khi bị ám sát, ông chỉ sở hữu một gia tài khoảng 10.000 USD và cho đến nay, người ta không tìm ra được một tài sản có giá trị nào được cất giấu, ngoại trừ một Hàn Quốc đứng trong hàng ngũ các quốc gia phát triển.

Trong giai đoạn mở đường và suốt trong quá trình điều hành quốc gia, tinh thần dân tộc được Park Chung Hee sử dụng như là yếu tố then chốt định hình chiến lược và thúc đẩy nỗ lực hiện đại hóa. Ngay sau khi nắm chính quyền, vào tháng 7 năm 1961, ông đã tuyên bố: "Xin hiểu cho rằng Tổ quốc quan trọng hơn quyền lợi cá nhân. Tôi không muốn mị dân. Tôi sẽ cương quyết

ban hành một chính sách khắc khổ. Tôi sẽ trừng trị bất cứ kẻ nào ăn cắp của công dù chỉ một đồng. Tôi sẵn lòng chết cho lý tưởng đã đề ra".

Để phục vụ cho mục tiêu mà mình theo đuổi, ông Park thường xuyên thanh lọc những kẻ tham nhũng và không trung thành. Ông xây dựng một hệ thống chính trị mà ở đó yêu cầu rất nghiêm khắc về tính thống nhất và đức hy sinh.

Tổng thống Park Chung Hee từng tuyên bố "mỗi xu ngoại tệ là một giọt máu", cương quyết trừng trị tất cả những ai để lãng phí hay trộm lạt.

Người ta nói không sai rằng, cứ mỗi sáng mở mắt ra là Park Chung Hee nhắc đến công nghiệp hóa, và ngay cả buổi tối cũng vậy. Nhưng không phải Hàn Quốc dưới thời của ông ta lúc nào cũng đạt được thành tựu mà nhiều giai đoạn đã rơi vào tình trạng bế tắc trầm trọng, song Park Chung Hee đã dám lựa chọn những quyết định ngắn hạn đầy khó khăn. Và ông ta đã phải lao động cực kỳ vất vả để thực hiện được mục tiêu cuối cùng là sự thịnh vượng của Tổ quốc.

THỜI GIAN VÀ CƠ HỘI KHÔNG CHỜ CHÚNG TA

Chất lọc những kinh nghiệm thành bại của bạn bè xung quanh, chiêm nghiệm những lễ thịnh suy của đất nước, lại càng khẳng định sức mạnh niềm tin của nhân dân là cội nguồn để lãnh đạo đưa đất nước đi đến thịnh vượng.

73 năm qua, cái giá phải trả của cả dân tộc để có cơ đồ ngày hôm nay là cực kỳ to lớn. Trách nhiệm của thế hệ hôm nay là phải đưa đất nước "sánh vai với các cường quốc năm châu", người dân tự hào khi bước ra gặp bạn bè thế giới.

Đất nước đã vượt qua ngưỡng quốc gia đói nghèo, nhưng phía trước mới thực sự là con đường nhiều thử thách. Việt Nam sẽ bắt phá đi lên, đứng vào hàng ngũ các quốc gia phát triển hay an bài, tự

thỏa mãn để rồi rốt cuộc chỉ thấy ngán và lệ thuộc, mắc kẹt trong "bẫy thu nhập trung bình"? Phải làm gì để Đảng Cộng sản Việt Nam luôn được nhân dân tin tưởng, đứng tồn cùng non sông đất nước? Đó là câu hỏi từ trong tâm can thúc thúc những đảng viên chân chính phải trả lời bằng hành động.

Cũng phải nhìn nhận rằng, có những lúc chúng ta đã phung phí thời gian và cơ hội, tai hại hơn là đã phung phí niềm tin. Một trong những nguyên nhân quan trọng dẫn tới tình trạng này là do sự thao túng của một bộ phận cán bộ lãnh đạo suy thoái, hành động vì lợi ích cá nhân, không vì lợi ích Tổ quốc.

Xương máu của các thế hệ cha ông, của bao đồng chí, đồng bào đã đổ xuống để cho Tổ quốc được độc lập, tự do. Không vì lẽ gì đất nước có bề dày lịch sử oanh liệt, nhân dân thông minh can củ chịu khổ, Việt Nam lại chấp nhận tụt hậu, thua kém bè bạn chỉ vì không sửa chữa được những hư hỏng ngay trong bộ máy của chính chúng ta.

Chính vì vậy, phải đặt sang một bên những do dự và ngại ngùng, quyết liệt và không chậm trễ trong việc loại trừ những nhân tố gây phương hại đến niềm tin của nhân dân, cần trở sự phát triển của đất nước.

Điều đáng mừng là những gì Đảng, Nhà nước đã làm được, kể từ Đại hội XII trong việc thống nhất và tập trung làm trong sạch bộ máy, loại trừ tham nhũng, khắc phục yếu kém, khơi dậy tiềm năng và ý chí phát triển, đang đẩy lên niềm hy vọng vào một cơ hội mới, bước đầu nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ của nhân dân. Cần nắm chắc cơ hội này và tiếp tục phát huy trong thời gian tới.

Thời gian và cơ hội không chờ đợi ai. Có được niềm tin của nhân dân thì không mới trở lại hay nào có thể ngăn cản chúng ta xây dựng thành công đất nước giàu mạnh. ■

Viết tại TP Hồ Chí Minh nhân dịp Tết Độc lập 2-9-2018.

TRONG NƯỚC

Bản quyền truyền hình ASIAD 18 là đề tài gây tranh cãi lớn tại Việt Nam thời gian qua khi giải đấu khởi tranh mà Việt Nam không có tên trong danh sách 75 quốc gia và vùng lãnh thổ sở hữu bản quyền phát sóng. Đối tác Hàn Quốc KJSM từ chối đề xuất của Truyền hình quốc gia- VTV về việc mua gói lẻ tức chỉ phát sóng các trận đấu môn bóng đá nam. Trong khi đó KJSM muốn bán trọn gói, với mức giá ban đầu được cho là khoảng 10 triệu USD - cao gấp 10 lần bản quyền Asiad 2014. Cuối cùng vào ngày 21.08, Đài Tiếng nói Việt Nam VOV, thông báo đã sở hữu bản quyền phát sóng của Asiad 2018 trên lãnh thổ Việt Nam, mức giá mua khoảng 1,2 triệu USD. VOV đã được tập đoàn Vingroup, Viettel và Vietnam Airlines tài trợ việc mua bản quyền lần này.

UBND TP Đà Nẵng cho biết đang hoàn thiện hồ sơ, kiến nghị Thủ tướng và các cơ quan Trung ương cho phép trả toàn bộ số tiền sử dụng đất mà Tập đoàn Thiên Thanh của ông Phạm Công Danh đã nộp vào ngân sách thành phố để giữ lại nguyên trạng toàn bộ diện tích sân vận động Chi Lăng. Năm 2010, UBND TP Đà Nẵng đã giao sân vận động này cho Tập đoàn Thiên Thanh để làm dự án khu phức hợp thương mại - dịch vụ. Một năm sau chính quyền hoàn tất thủ tục chuyển nhượng gần 6ha đất, thu về ngân sách khoảng 1.400 tỷ đồng. Sau khi được giao đất, chủ đầu tư đã "xé thịt" sân vận động Chi Lăng thành 14 dự án để thế chấp ngân hàng.

TP Hải Phòng lần thứ hai gửi văn bản đến Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch để nghị ban về cho khách dự lễ hội chọi trâu Đồ Sơn. Việc ban về thu tiền tham dự chọi trâu Đồ Sơn theo TP Hải Phòng là rất cần thiết, thậm chí mang tính "sống còn" với lễ hội này. Tuy nhiên Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch để nghị UBND TP Hải Phòng thực hiện nghiêm công điện của Thủ tướng tháng 02.2018, nghiêm cấm việc thương mại hóa các lễ hội, tổ chức các hoạt động mang tính bạo lực, phản cảm.

Đơn vị giám sát thi công dự án đường cao tốc Hạ Long - Hải Phòng cho biết đã bị mất trộm 117 tấm nắp gang chắn rác, thoát nước trên một số cây cầu của dự án. Theo Sở Giao thông Vận tải Quảng Ninh, các tấm chắn rác có kích thước đủ lớn một bánh ô tô, các miếng cống đang trở thành "bẫy tử thần" với phương tiện giao thông. Dự án đường cao tốc Hạ Long - Hải Phòng dự kiến khánh thành vào ngày 31.08, dài khoảng 25km, gồm 4 làn xe, vận tốc thiết kế là 100km mỗi giờ, tổng mức đầu tư hơn 13.000 tỷ đồng. Bộ Giao thông Vận tải cũng cho biết dự án cao tốc Đầu Giây - Liên Khương có chiều dài 200km, vốn đầu tư 65.000 tỷ đồng dự kiến bắt đầu thực hiện vào đầu 2019. Tuyến đường được xây dựng nhằm kết nối Lâm Đồng với TP HCM, Đồng Nai, các tỉnh trong khu vực kinh tế trọng điểm phía Nam.

QUỐC TẾ

Theo AFP, Văn phòng của Thượng nghị sĩ John McCain cho biết ông qua đời tại nhà ở Arizona vào 16h28 ngày 25.08 (6h28 sáng 26.08 giờ Việt Nam). Nhiều lãnh đạo đã chia buồn trước sự ra đi của ông McCain. Ông phát hiện mắc ung thư não vào tháng 07.2017 và đã xạ trị, hóa trị định kỳ. Ngày 24.08, ông quyết định dừng điều trị với lý do tuổi tác. Theo Hill, tang lễ của thượng nghị sĩ John McCain sẽ diễn ở tòa nhà Quốc hội Mỹ, tại Washington ngày 31.08, Nhà thờ Quốc gia ngày 01.09 và sau đó ông được an táng tại nghĩa trang Veterans of War ở Annapolis, bang Maryland ngày 02.09. Từ năm 1852 đến nay chỉ hơn 30 người Mỹ, trong đó có 11 tổng thống, đã được tổ chức tang lễ dưới mái vòm đối Capitol, một nghi thức dành để tôn vinh "cộng dân xuất chúng của nước Mỹ". Ông từng có thời gian tham chiến ở Việt Nam dưới màu áo phi công hải quân, đã đóng góp lớn vào quá trình bang giao Việt - Mỹ, sau chiến tranh và từng tranh cử tổng thống Mỹ hai lần vào năm 2000 và 2008.

Tổng thống Mỹ Donald Trump viết trên mạng xã hội Twitter: "Tôi tin rằng Trung Quốc đang ngăn cản quá trình phi hạt nhân hóa vì lợi ích thương mại của họ. Ngoại trưởng Mike Pompeo sẽ đến Triều Tiên trong tương lai gần, có thể là sau khi quan hệ thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc được giải quyết". Trước đó ông Trump yêu cầu Ngoại trưởng Pompeo hủy chuyến thăm Triều Tiên theo lịch đã định, vì cho rằng hai bên chưa đạt được đủ tiến bộ liên quan đến tiến trình phi hạt nhân hóa bán đảo Triều Tiên. Cuộc chiến thương mại giữa Washington và Bắc Kinh đã kéo dài trong nhiều tháng, khi hai bên liên tục áp mức thuế cao với hàng hóa nhập khẩu trị giá hàng chục tỷ USD của đối phương.

Tàu sân bay trực thăng JS Kaga của Nhật Bản hôm 31.8 diễn tập chung với nhóm tác chiến tàu sân bay USS Ronald Reagan của Mỹ trên Biển Đông, đầu hiệu cho thấy nỗ lực gia tăng sự hiện diện của Tokyo tại vùng biển này, theo Japan Times. Cuộc diễn tập chung là một phần trong hành trình dài một tháng của biên đội tàu chiến Nhật Bản, gồm tàu sân bay trực thăng Kaga và hai tàu khu trục mang tên lửa dẫn đường, tới một số quốc gia châu Á như Ấn Độ, Sri Lanka, Indonesia, Singapore và Philippines.

Asiad 18 diễn ra từ ngày 18.08 đến 02.09 tại Indonesia với sự tham dự của 12.000 vận động viên và quan chức. Các vận động viên sẽ thi đấu nhiều nội dung, từ các môn thể thao giống Thế vận hội tới những môn mang tính khu vực như dù lượn và cầu mây, Việt Nam đã cử 352 vận động viên tham dự.

THAM NHỮNG CHÍNH SÁCH

■ TS. NGUYỄN SĨ DÙNG

Nếu tham những vật là chuyện mèo tha miếng mỡ, thì tham những chính sách là chuyện hổ vồ nguyên cả con lợn. Rất tiếc, chúng ta đã tích cực chống chuyện mèo tha miếng mỡ, nhưng có vẻ như vẫn còn chưa quan tâm đầy đủ đến chuyện hổ vồ nguyên cả con lợn.

Vậy tham những chính sách là gì?

Tham những chính sách là việc lạm dụng quyền ban hành chính sách, pháp luật để phục vụ lợi ích của cá nhân hoặc phe nhóm.

Với định nghĩa trên, chúng ta thấy chỉ có các quan chức cao cấp mới có thể tham những chính sách. Đây là những quan chức có quyền hoạch định chính sách, thẩm định và thông qua chính sách. Về mặt nhà nước, các quan chức của Chính phủ, các bộ/ngành, các Ủy ban nhân dân, các sở, phòng... thuộc loại quan chức có quyền hoạch định chính sách. Các vị đại biểu Quốc hội, các vị đại biểu Hội đồng nhân dân (HĐND) các cấp thuộc loại quan chức có quyền thẩm định và thông qua chính sách.

Tham những chính sách mang lại lợi ích siêu lớn cho những kẻ tham những, đồng thời cũng để lại những hậu quả hết sức nghiêm trọng cho đất nước. Một chính sách phát triển ngành mè mó được thông qua có thể làm lợi không thể kể xiết cho một số người, nhưng đồng thời cũng làm cạn kiệt các nguồn lực của đất nước. Một quyền năng không chính đáng được cài vào quyền luật có thể hợp pháp hóa sự nhũng nhiễu vô tận của một số quan chức, nhưng đồng thời cũng làm cho đời sống của người dân, hoạt động của doanh nghiệp hết sức khó khăn. Như vậy, tham những chính sách có thể thể hiện dưới hai hình thức: 1. Ban hành một chính sách có lợi cho cá nhân và phe nhóm; 2. Luật hóa các quyền năng không chính đáng để bẻ gãy những nhiều.

Hậu quả to lớn của tham những chính sách là điều rất dễ cảm nhận. Tuy nhiên, hành vi tham những chính sách lại không phải là điều dễ nhận biết. Có hai lý do cơ bản ở đây. Thứ nhất, ban hành chính sách là một công việc mang tính chính trị rất cao. Một chính sách được coi là tốt đẹp từ một góc nhìn này,

vẫn có thể bị coi là tồi tệ từ một góc nhìn khác. Ví dụ, chính sách hạn chế nhập khẩu hàng hóa trong nước đã sản xuất được sẽ rất tốt đẹp cho những người sản xuất hàng hóa, nhưng chưa chắc đã tốt đẹp cho những người tiêu dùng. Chính sách bắt các xe ô tô con phải có bình cứu hỏa sẽ rất tốt đẹp cho các doanh nghiệp sản xuất bình cứu hỏa, nhưng chưa chắc đã tốt đẹp cho những người có xe ô tô. Chính vì thế, khó có thể có một chuẩn mực khách quan, trung lập để nhìn nhận về một chính sách.

Thứ hai, hệ lụy của chính sách là điều rất khó nhận biết ngay từ đầu. Năng lực phân tích chính sách, năng lực đánh giá tác động của chính sách là những thứ chúng ta còn đang thiếu hụt khá nghiêm trọng trong quá trình lập pháp, cũng như trong quá trình ban hành chính sách.

Để chống lại tham những chính sách, bảo đảm sự minh bạch của quy trình chính sách và bảo đảm trách nhiệm giải trình là rất quan trọng.

Tinh minh bạch bắt đầu từ nguyên tắc chính sách chỉ có thể được ban hành để xử lý một vấn đề quan trọng đang phát sinh của đất nước, của địa phương. Không thể ban hành vì ý thích của các quan chức. Phải có công cụ để nhận biết vấn đề và xác lập ưu tiên của việc xử lý các vấn đề đang phát sinh. Phải có năng lực nghiên cứu để xác định đúng nguyên nhân của vấn đề và để ra phản ứng chính sách phù hợp. Phải có năng lực phân tích chính sách để thấy rõ những được mất của chính sách và các hệ quả có liên quan.

Trách nhiệm giải trình bắt đầu từ việc cơ quan hoạch định chính sách cam kết chịu trách nhiệm về chính sách đã được đề ra. Nếu chính sách được đề ra không mang lại kết quả mong muốn, người đứng đầu cơ quan này sẽ phải từ chức để nhận trách nhiệm.

Ngoài ra, năng lực thẩm định chính sách, pháp luật của Quốc hội và HĐND cũng phải được nâng cao. Nếu lợi ích nhóm được cài cắm vẫn có khi được phê chuẩn, thì quả thực, năng lực thẩm định ở đây còn chưa được như mong muốn ■

Thôn Lại Thế, huyện Phú Vang, Thừa Thiên Huế.

THÁNG 09

nhớ về

MỘT XÓM NHỎ

■ NGUYỄN KHẮC PHÊ

Hình như lần đầu tôi “nghĩ” về xóm nhỏ ấy khi gặp đạo diễn Đặng Nhật Minh tại nhà ông Vĩnh Mẫn. Anh vô Huế dự lễ giỗ cụ Lạc Viên ở thôn Lại Thế... Đặng Nhật Minh thì quá nhiều người biết, biết cả thân phụ anh là Giáo sư - Anh hùng - liệt sĩ Đặng Văn Ngữ đã hy sinh trên đường Trường Sơn năm 1967. Có điều tôi bất ngờ khi biết cả hai bà Ngọc Toàn, Ngọc Trai đều là di ruột của anh vì tôi có “duyên” từng quen cả hai “tiểu thư” thuộc dòng dõi Tôn Thất, từng là cụ nữ sinh Đồng Khánh Huế...

Chỉ vậy thôi, cuộc sống sôi động của đất nước còn bao nhiêu đề tài đáng quan tâm hơn chuyện xưa của một gia đình quan lại Triều Nguyễn...! Cho đến gần đây, tôi có dịp gặp lại hai “cụ bà” Ngọc Toàn - Ngọc Trai khi vô Huế tổ chức lễ giỗ cụ Thượng Lạc Viên Tôn Thất Đản (1871 - 1936); hơn thế, tôi như đã được “gặp” toàn bộ

cả trăm người gồm vợ - con - cháu - chút - chút của cụ qua bộ sưu tập gia đình vừa hoàn thành...

Lối về Lại Thế, như Đặng Nhật Minh đã viết trong bài “Quê Mẹ”:

“... Đi qua Đập Đá, về Vũ Dạ, rẽ vào đường Tùng Thiện Vương, rồi đi tiếp đường Thanh Tịnh qua chiếc cầu xi măng bắc qua con kênh nhỏ là đến quê mẹ tôi...”

Sau ngày giỗ cụ Lạc Viên, tôi đã về Lại Thế theo con đường này. Xóm nhỏ, từ cầu Ông Thượng đến cổng nhà thờ Lạc Viên, yên bình trong nắng nhẹ đầu hạ. Đường xưa, nay đã được mở rộng, đổ bê tông, duy cổng nhà cụ Thượng quyền uy một thời, nay trông quá khiêm nhường so với thành lũy nguy nga của nhiều biệt thự đang mọc lên khắp nơi. “Dinh cơ” phía trong còn khiêm tốn hơn...

Nhưng thôi, cả thế kỷ đã qua rồi “bao cuộc bể dâu”... Tôi đứng lặng chốc lát giữa khuôn viên đầy cây trái

ngày xưa, nay chỉ còn cây vài thiếu trĩu quả, nhìn bấy chim sẻ ríu rít gọi nhau bay lên, bỗng nghĩ tới đàn con cháu đông đúc của cụ Lạc Viên đã tung cánh bay xa...

Ngay khi chính quyền cách mạng đang như “nghìn cân treo sợi tóc”, theo lời kể của thầy giáo Tôn Thất Lôi thì “Anh em chú cháu chúng tôi đều hằng hái xếp bút nghiên lên đường tranh đấu.

Cháu Tôn Thất Diệp con anh Cả chúng tôi và cháu Võ Tá Lâm con trai độc nhất của chị Tham Vinh gia nhập Trung đội I. Cháu Tôn Thất Long gia nhập Trung đội 9. Tôi sức khỏe yếu, bị loại. Buồn quá, tôi về làm đơn khác và bắt chú Long đi khám thay nên được gia nhập Trung đội 11... Tập luyện một thời gian, chúng tôi được lệnh chuyển vào Nam tham gia kháng chiến...”

Theo hồi ức của nhà phê bình Ngọc Trai thì cả 4 người ra mặt trận, không là liệt sĩ cũng thành thương

binh:

"... Anh Lôi, anh Long đều bị thương về nằm bệnh viện Huế rồi xuất ngũ. Diệt hy sinh ở chiến trường Nam Trung bộ, được công nhận liệt sĩ, nhưng chưa tìm thấy mộ. Lâm bị bắt làm tù binh, bị đẩy ra Phú Quốc, sau được trao trả tại cầu Thạch Hãn..."

Các tiểu thư cũng chẳng chịu "thua" giới "mày râu". Ngọc Toàn lúc đó mới 15 tuổi, nhưng đã tham gia Ban Quân y và khi tiễn các đoàn quân Nam tiến, cô cùng hai bạn gái đã trốn lên tàu để được đi chiến đấu, nhưng đến Quảng Ngãi, một vị chỉ huy buộc phải quay về. Trở lại Huế, "ba lần bị Pháp bắt giam do quá năng nổ trong phong trào học sinh ở Huế... Cuối cùng bị Pháp trục xuất khỏi Huế. Nhưng... Toàn nhất định ở lại hoạt động..." Thế là gia đình đành phải gọi về, gửi cô lên chiến khu...

"Tiểu thư" Tôn Nữ Thị Lưu là người đầu tiên trong con cháu cụ Lạc Viên ra vùng tự do Khu Bốn từ năm 1946. Cụ Lạc Viên không chỉ có hai người con rể tài danh là Anh hùng - liệt sĩ Đặng Văn Ngữ và Trung tướng Cao Văn Khánh; anh Nguyễn Văn Thao, chồng chị Lưu, sinh trưởng tại làng Triều Sơn Tây ở phía Bắc Huế, cũng là người nổi tiếng từ thuở học trò. Nhắc đến 3 chàng rể thuộc loại tinh hoa đất Huế, cứ nghĩ không biết cái xóm nhỏ ấy có sức hút gì đặc biệt. Đó là chưa nói đến Giáo sư Nguyễn Hồng Phong, nguyên Viện trưởng Viện Sử học, phu quân của bà Ngọc Trai...

Nguyễn Văn Huy, con trai cả của anh Thao - chị Lưu, cho biết: Anh Thao đỗ đầu bằng Thành chung Quốc học Huế, ra học Trường Bưởi, đỗ tú tài, trở về Huế dạy trường Thuận Hóa rồi thi vào khoa Canh nông (Đại học Đông Dương). Ngay sau Cách mạng Tháng 8, "anh lao ngay vào công việc cấp bách thời bấy giờ ở Trung bộ là kiểm kê, sắp xếp lại tài sản thu hồi của chế độ cũ, xây dựng bước đầu cơ sở kinh tế của Nhà nước cách mạng". Sau một thời gian đảm nhiệm chức vụ

Giám đốc kinh tế Trung bộ, rồi Giám đốc kinh tế Liên khu IV, năm 1960, anh được cử làm Thứ trưởng Bộ Công nghiệp nhẹ... Anh qua đời năm 1983 và đã được tặng Huân chương Độc lập hạng Nhì...

Chị Lưu lại là một tấm gương về sự chịu thương chịu khó và cả hiếu học khi anh Thao luôn công tác xa nhà, một mình nuôi hai con nhỏ nơi đất khách quê người. Nguyễn Văn Huy đã viết về người mẹ như sau:

"... Năm 1951, Mẹ tôi bị ốm nặng, may mà Ba tôi về kịp đưa bà mẹ con tôi lên Việt Bắc đoàn tụ... Ở chiến khu Việt Bắc, Mẹ tôi làm công tác chuyên môn ở Viện Nghiên cứu Penexilin do cậu tôi là bác sĩ Đặng Văn Ngữ làm Viện trưởng..." Khi đất nước hòa bình, dù đã cao tuổi, chị vẫn đi học và đã tốt nghiệp Đại học... Chị đã vận động lập Quỹ khuyến học ở Triều Sơn Tây và Di chúc dành phần lớn tiền tiết kiệm cho Quỹ này...

Hai "tiểu thư" Ngọc Toàn - Ngọc Trai thì lại "Bắc tiến" theo lối khác. Chuyện Ngọc Toàn lên chiến khu Dương Hòa rồi cùng đoàn cán bộ Thừa Thiên vượt U Bò, Ba Rén ra Khu Bốn, lên Việt Bắc học Trường Y khoa rồi tổ chức đám cưới "vô tiền khoáng hậu" tại hầm Di Castrie với "chiến tướng" Cao Văn Khánh thì nhiều sách báo đã kể.

Còn chị Cung - theo Đặng Nhật Minh nhớ lại - đã âm thầm "Bắc tiến" trong một hoàn cảnh đặc biệt:

"...Một buổi tối đầu năm 1950, một cô sơ bi mật trong thành phố đã chuyển đến mẹ tôi thư của cha tôi viết từ Việt Bắc... Vậy là vào một ngày đã định, mẹ tôi cùng 3 anh em chúng tôi xin phép ông bà cùng họ hàng bên nội, lên xe kéo về quê ngoại ăn dự. Thực ra không có quỳ gối nào cả. Ngay khuya hôm sau, 3 du kích đến đón 4 mẹ con chúng tôi đi. Tôi và mẹ tôi đi bộ, còn hai em gái tôi có người công trên lưng..."

Bốn mẹ con, với "lá bùa hộ mệnh" là giấy giới thiệu của Ủy ban Kháng chiến tỉnh Thừa Thiên với nội dung: "Bà Tôn Nữ Thị Cung trên đường đi gặp chồng là bác sĩ

Đặng Văn Ngữ, đề nghị các cấp địa phương hết lòng giúp đỡ", đã tới được Chiêm Hóa (Tuyên Quang), sau 3 tháng lặn lội đường xa ngàn dặm với đủ mọi gian truân vất vả...

Một thời gian ngắn sau đó, mẹ con chị Ngọc Trai cũng "Bắc tiến" theo tiếng gọi của tự do. Chị Ngọc Trai nhớ lại:

"...Một thăm lại lập danh sách bắt tôi lần thứ hai... Các anh lãnh đạo thành phố bàn cho tôi ra Khu Bốn tiếp tục đi học... Tình có cho hai dân công, phòng lúc mẹ không đi được thì cáng. Nhưng mẹ chỉ nhờ dân công mang cái ba lô nặng..."

Nếu xem những đoàn quân xuôi ngược theo mùa chiến dịch như dòng chảy lớn của lịch sử thì các chuyến "Bắc tiến" lặng lẽ mà không thiếu kiên cường của con cháu cụ Thượng Lạc Viên như là các vi mạch đặc biệt trong huyết quản của cơ thể đất nước. Đặng Nhật Minh không ngại gọi chuyến đi của thân mẫu mình là một chiến công.

Và có lẽ hơn cả "chiến công" vượt khó khăn nguy hiểm; những chuyến đi ấy gợi nghĩ đến những giá trị cao quý: đó là là tình yêu Tổ quốc của người dân Việt, bất kể thuộc tầng lớp nào; là sức tập hợp nhân tài của những nhà cách mạng chân chính với chính sách "Đại đoàn kết toàn dân" của cụ Hồ, và sự chung thủy, tình nghĩa đồng bào chia ngọt sẻ bùi những lúc gian khó...

Trong "cái thuở ban đầu dân quốc ấy/ Nghìn năm chưa dễ mấy ai quên", đâu chỉ có con cháu cụ Lạc Viên, mà còn biết bao người con ưu tú của dân tộc, cũng từ các ngõ phố, làng quê tiến ra đại lộ theo bước những đoàn quân một thời "xôn xao lòng quê bé nhỏ..." (*) - những Hồ Đắc Di, Tôn Thất Tùng, Lê Quang Long, Tôn Thất Hoàng... Danh sách "thế hệ vàng" khó kể đủ ả cũng là "những giá trị" để lại cho hậu thế không thua gì chiến công...

(*) Lời bài hát "Bổ dãi về làng" nổi tiếng thời chống Pháp.

CUỘC “HÔN PHỐI” TỶ ĐÔ

■ HIẾU LÊ

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc, nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang, lãnh đạo các nước Lào, Campuchia, Myanmar và Bí thư Thành ủy TPHCM Nguyễn Thiện Nhân cùng lãnh đạo các bộ, ban ngành chứng kiến Lễ công bố hợp tác chiến lược giữa HAGL và Thaco.

Cú “bắt tay” trị giá tỷ đô giữa Công ty CP Hoàng Anh Gia Lai (HAGL) và Công ty CP Ô tô Trường Hải (Thaco) vào đầu tháng 8.2018 đã trở thành thương vụ “khủng” trên sân chứng khoán của hai doanh nghiệp trong nước. Chứng kiến “mối lương duyên” này, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc ví von đây là cuộc “hôn nhân môn đăng hộ đối” giữa “chủ rể” là một nhà kỹ trị có đam mê, còn “cô dâu” là người có tình yêu nông nghiệp.

Môn đăng hộ đối bởi lẽ những người đã kiến tạo nên Thaco và Hoàng Anh Gia Lai, là những người có khát vọng, muốn chung tay góp sức cho nền nông nghiệp, công nghiệp chế biến của Việt Nam, Lào và Campuchia phát triển. Theo Thủ tướng, sự hợp tác này không chỉ thiết lập một hình mẫu tiên tiến về ứng dụng công nghệ 4.0 trong nông nghiệp, mà rộng hơn là cùng kiến tạo xu hướng chuyển dịch dòng vốn đầu tư nhiều hơn vào nông nghiệp. Từ đó mở rộng sân chơi, mời gọi những doanh nghiệp lớn đầu tư và phát triển trong nông nghiệp, tham gia sâu vào nông nghiệp. Có thể gọi đây là cú đảo chiều lịch sử.

Dưới đây là tâm sự của hai “ông chủ” tại lễ ký kết hợp tác gây nhiều chú ý của dư luận.

Ông Trần Bá Dương, Chủ tịch HĐQT Thaco:
KẾT HỢP KHÁT VỌNG ĐỂ TÍCH HỢP GIÁ TRỊ

Mối nhân duyên để Trường Hải “bắt tay” Hoàng Anh Gia Lai (HAGL) khởi đầu từ nguồn vốn. Đó là đầu năm 2018, ông Đoàn Nguyễn Đức, Chủ tịch HĐQT HAGL đã nhờ Trường Hải giúp đỡ giải

quyết những khó khăn đang gặp phải là: thiếu vốn để mở rộng diện tích cây ăn trái và trả các khoản nợ đến hạn. Không những thế, ông Đức đã ngỏ lời mời Trường Hải đầu tư vực dậy Công ty HAGL trong lĩnh vực nông nghiệp và hoàn thành dự án bất động sản tại Myanmar.

HAGL là một trong những tập đoàn kinh tế lớn hàng đầu Việt

Nam, đã trải qua 25 năm hoạt động và có những đóng góp to lớn cho nền kinh tế và xã hội của đất nước. Do điều kiện khách quan, HAGL đã lâm vào tình cảnh hết sức khó khăn.

Là một doanh nhân nên tôi hiểu việc đối mặt với những rủi ro trong kinh doanh do biến động khôn lường của nền kinh tế thị trường là điều khó tránh khỏi. Tôi cũng hiểu rất rõ về khát vọng, ý chí và nỗ lực của ông Đoàn Nguyễn Đức nói riêng và toàn thể cán bộ nhân viên HAGL nói chung. Khi đi tham quan những rừng cao su bạt ngàn xanh tươi, những nông trường cây ăn trái rộng lớn, tôi nhận thấy phải có trách nhiệm giúp đỡ, hỗ trợ và hơn hết là phải chia sẻ, đồng hành cùng ông Đoàn Nguyễn Đức và HAGL vượt qua khó khăn và phát triển tiếp sự nghiệp nông nghiệp với tiềm năng vốn có từ tầm nhìn ban đầu và những thành quả mà phải mất nhiều công sức và thời gian mới có được.

Theo cam kết trong Thỏa Thuận Đầu Tư vào Công ty nông nghiệp HAGL, cá nhân tôi sẽ chịu trách nhiệm chính trong việc tái cấu trúc toàn diện công ty, trong đó có tái cơ cấu nợ và thu xếp vốn đầu tư để thực hiện chiến lược phát triển bền vững, dựa trên 3 giải pháp đồng bộ là: ứng dụng công nghệ cao một cách phù hợp theo lộ trình; quản trị bằng ứng dụng công nghệ thông tin trên cơ sở số hóa và cơ giới hóa cho tất cả các khâu trong chuỗi giá trị sản

**Ông Đoàn Nguyên Đức, Chủ tịch
HĐQT HAGL:
THƯƠNG VỤ LỚN NHẤT CỦA
VIỆT NAM**

HAGL có tổng tài sản khoảng 53.000 tỷ đồng, đã hoạt động trên 25 năm với ngành nghề sản xuất kinh doanh chủ lực hiện nay là nông nghiệp, trải rộng trên lãnh thổ của 3 quốc gia Việt Nam, Lào, Campuchia với tổng diện tích trên 80.000ha, cùng với dự án khu phức hợp HAGL tại Trung tâm Thành phố Yangon, Myanmar đã tạo ra công ăn việc làm cho hơn 30.000 lao động trong và ngoài nước.

Trong thời gian gần 10 năm qua, HAGL có kế hoạch đầu tư phát triển trồng mới cây cao su trên quy mô lớn tại 3 nước Đông Dương. HAGL đã không may khi bắt đầu triển khai trồng thì giá mủ cao su lên đến 5.000USD/tấn nhưng khi chính thức đưa vào khai thác thì gặp khủng hoảng giá mủ cao su giảm sâu chỉ còn 1.300USD/tấn. Từ đó, HAGL đối diện với cuộc khủng hoảng thật trầm trọng, bị mất thanh khoản, không đủ khả năng trả nợ gốc và lãi vay đến hạn. Đến nay tổng dư nợ vay của HAGL còn khoảng 23.000 tỷ đồng dẫn đến chi phí lãi vay phát sinh hàng năm rất lớn.

Trong bối cảnh đó, tôi đã tìm gặp ông Trần Bá Dương để nghị hợp tác đầu tư vào Công ty Nông nghiệp HAGL với mục đích chính là cùng nhau xây dựng công ty trở thành công ty nông nghiệp hàng đầu Việt Nam, đồng thời hai bên cùng hợp tác đầu tư xây dựng giai đoạn 2 dự án Myanmar.

HAGL có lợi thế về quỹ đất rộng lớn và đội ngũ cán bộ kỹ sư nông nghiệp lên đến hàng ngàn người được đào tạo bài bản. Còn Thaco có những thế mạnh như tài chính, cơ khí, tự động hóa và có chương trình quản trị doanh nghiệp rất tốt, có kinh nghiệm xây dựng nhà máy, quản lý sản xuất trên quy mô lớn.

Đây là những cái thiếu của HAGL.

Chính vì điều này, tôi tin tưởng rằng việc hợp tác với Thaco sẽ giúp cho Công ty Nông nghiệp HAGL phát triển rất nhanh, trở thành công ty hàng đầu Việt Nam và khu vực Đông Nam Á về lĩnh vực trồng trọt, chế biến và xuất khẩu trái cây tươi.

Đến nay, Thaco đã chính thức bỏ ra hơn 7.800 tỷ đồng để sở hữu 35% Công ty Nông nghiệp HAGL và 51% HAGL Land. Đây chỉ là số tiền mua cổ phần để nắm quyền sở hữu. Để HAGL phát triển nhanh và bền vững, Thaco cam kết sẽ thu xếp để cơ cấu lại các khoản nợ vay khoảng 14.000 tỷ đồng và huy động vốn đầu tư vào việc chăm sóc diện tích trồng cây ăn trái đã có, phát triển mở rộng diện tích trồng cây ăn trái; tiếp tục đầu tư giai đoạn 2 dự án Myanmar.

Như vậy, tổng số tiền Thaco đầu tư là số tiền rất lớn, có thể nói là một trong những thương vụ lớn nhất trên sàn chứng khoán Việt Nam cho đến thời điểm hiện nay đối với 2 doanh nghiệp trong nước. Hoàng Anh Gia Lai vô cùng trân trọng mối quan hệ hợp tác chiến lược với Thaco. Chúng tôi xem đây là một điển hình tốt đẹp của mối quan hệ hợp tác giữa 2 doanh nghiệp lớn hàng đầu của Việt Nam giúp đỡ nhau vượt qua khó khăn và cùng nhau thực hiện hoài bão to lớn ■

xuất nông nghiệp: từ canh tác đến thu hoạch, vận chuyển, lưu kho, chế biến chuyên biệt theo nhóm cây ăn trái và cây công nghiệp với tổng vốn đầu tư trực tiếp ước khoảng 12.000 tỷ đồng. Đồng thời, sẽ ứng dụng mô hình quản trị giao khoán trong nội bộ, tiến đến áp dụng nhân rộng hợp tác với nông dân bên ngoài, góp phần tạo ra chuỗi giá trị bền vững cho ngành nông nghiệp Việt Nam. Bên cạnh đó, Thaco và Đại Quang Minh sẽ chịu trách nhiệm chính về đầu tư phát triển giai đoạn 2 của Dự án HAGL Myanmar với tổng vốn đầu tư ước tính 320 triệu USD, tương đương hơn 7.400 tỉ đồng và sẽ hoàn thành vào năm 2020.

Việc hợp tác này là một điển hình nhằm tạo ra hệ sinh thái mới "Doanh nhân - doanh nghiệp" Việt Nam trong thời đại mới, mà trước hết là thể hiện sự đoàn kết, tương trợ lẫn nhau và sau nữa là nhằm kết hợp khát vọng để tích hợp giá trị cho sức mạnh của 2 doanh nghiệp HAGL và THACO, góp phần tạo sức mạnh cho nền nông nghiệp và nền kinh tế đất nước. Cá nhân tôi cam kết sẽ thể hiện tinh thần hợp tác của một doanh nhân lớn là Chân tình, Chia sẻ, Tôn trọng lẫn nhau và đem hết tâm sức của mình để đồng hành và hỗ trợ ông Đoàn Nguyên Đức vượt qua khó khăn và thực hiện được hoài bão của mình trong lĩnh vực nông nghiệp.

Dưa lưới hữu cơ trồng ở Trang trại Việt, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai. Ảnh: Trang trại Việt

ĐẦU TƯ NÔNG NGHIỆP nhiều **RÀO CẢN**

■ UYÊN LINH

Nông nghiệp được các nhà đầu tư và khởi sự kinh doanh đánh giá là lĩnh vực đầu tư thời thượng và đang là xu hướng. Tuy nhiên, thực sự các doanh nghiệp đang gặp gì khi gieo vốn vào nông nghiệp?

Một cuộc trò chuyện của **Nông thôn Việt** với hai trong số 800 doanh nghiệp vừa có mặt tại **Hội nghị toàn quốc thúc đẩy doanh nghiệp (DN) đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp do Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc chủ trì tại Đà Lạt cuối tháng 7** vừa qua cho thấy: **Nông nghiệp vẫn được đánh giá là lĩnh vực đầu tư hấp dẫn, điểm cộng từ sức ủng hộ của Chính phủ càng khiến nông nghiệp thêm sức hút. Tuy nhiên, vẫn không thiếu một số điểm trừ khiến các nhà đầu tư và DN phải dè dặt.**

CƠ CHẾ NÀO CHO TÀI SẢN ĐẦU TƯ TRÊN ĐẤT NÔNG NGHIỆP?

Từ cuối năm 2016, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đã có ý kiến chỉ đạo cần phải có một gói tín dụng dành 100.000 tỷ đồng với cơ chế vay ưu đãi, thuận lợi, thông thoáng nhất để khuyến khích, hỗ trợ và thúc đẩy phát triển nền Nông nghiệp Công nghệ cao (NNCNC). Ngày 24.4.2017, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã có Quyết định số 813 về chương trình cho vay khuyến khích phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp sạch theo Nghị quyết 30/NQ-CP ngày 07.03.2017 của Chính phủ. Đây là chương trình không có sự hỗ trợ của Nhà nước mà nguồn vốn do các ngân hàng thương mại cân đối từ nguồn vốn huy động trên thị trường. Theo đó là gói tín dụng 100.000 tỷ đồng cho vay hỗ trợ từ 8 ngân hàng thương mại với lãi suất ưu đãi thấp hơn từ 0.5%/năm đến 1.5%/năm so với các chương trình cho vay khác.

Tuy nhiên, theo ông Phạm

Văn Minh, Tổng Giám đốc Công ty CP NNCNC Đồng Á, đơn vị đang phát triển trang trại cây ăn quả với dưa lưới, thanh long, ổi ở huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận: Việc công nhận tài sản đầu tư trên đất nông nghiệp hiện đang là khúc mắc lớn đối với DN, đặc biệt là DN làm NNCNC. Theo đó, về cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản trên đất nông nghiệp, trong đó tài sản hình thành trên đất nông nghiệp của các dự án NNCNC như nhà kính, nhà lưới, nhà xưởng, trang thiết bị phải đầu tư lớn nhưng lại không được chứng nhận là tài sản bảo đảm để vay vốn. Những cuộc gặp con thoi giữa DN và cơ quan có thẩm quyền làm nản lòng doanh nghiệp khi tài sản trên đất nông nghiệp vẫn chưa được cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu tài sản. Kéo theo đó là khó khăn trong việc làm thủ tục đăng ký giao dịch đảm bảo, thế chấp cho khoản vay tại ngân hàng. Ông Minh tâm sự: Có một sự bất công cho các DN đầu tư bất động sản thuần và DN đầu tư

nông nghiệp khi mà DN đầu tư bất động sản cần đầu tư 10 tỷ, có thể vay 7 tỷ dễ dàng, trong khi đối với DN nông nghiệp, con số này có khi còn chưa đến 1 tỷ.

Tuy nhiên, ngày 20.6 năm nay, Bộ Tư pháp đã ban hành Thông tư số 08/2018/TT-BTP có giá trị từ ngày 4.8.2018, qui định các tài sản bảo đảm được đăng ký, cung cấp thông tin về biện pháp bảo đảm, hợp đồng thuê tài sản, hợp đồng cho thuê tài chính tại Trung tâm Đăng ký giao dịch, tài sản của Cục Đăng ký quốc gia giao dịch bảo đảm thuộc Bộ Tư pháp có bao gồm các công trình xây dựng nhà lưới, nhà màng, giếng nước... Ông Phạm Văn Minh hi vọng: Hiện nay, những văn phòng công chứng thuận chỉ chứng nhận cho những tài sản hiện hữu trên sổ đỏ, nên thông tư mới này có thể là hướng mở cho các DN về tín chấp tài sản hình thành trên đất nông nghiệp.

GÁNH NẶNG CHI PHÍ VẬN CHUYỂN

Một trong số vướng ngại khiến DN phải nhủi mày khi thực sự tham gia vào lĩnh vực nông nghiệp là gánh nặng về chi phí vận chuyển nông sản, kể cả vận chuyển - logistics trong nước và xuất khẩu. Báo cáo công bố về "Thị trường Logistics Việt Nam 2017" cho biết chi phí logistics trên GDP ở Việt Nam là 20,9%. Cụ thể hơn với ngành rau quả Việt Nam, khảo sát của Ngân hàng Thế giới (WB) cho biết chi phí logistics chiếm đến 29,5%, tức khoảng 1/3 giá trị.

Trong khi đó, tỷ lệ chi phí logistics trên GDP ở Trung Quốc chỉ là 15,4%, Thái Lan thậm chí có 10,7%. Hay ở bình diện rộng hơn, trung bình khu vực châu Á - Thái Bình Dương là 13,5%; châu Âu và Bắc Mỹ là thấp nhất, chỉ có 9,2% và 8,6%, trong khi mức trung bình thế giới là 11,7%. Hiệp hội Doanh nghiệp dịch vụ logistics Việt Nam từng đưa ra thống kê, chi phí vận tải, nhiên

liệu chiếm 30-35%, phí cầu đường (BOT) chiếm 15% đối với tuyến Bắc - Nam và xấp xỉ 30% với tuyến Hải Phòng - Hà Nội. Bên cạnh đó, có loại phí được xếp là phí "trà nước" chiếm xấp xỉ 5%.

Một vướng mắc khác của DN trong lĩnh vực nông nghiệp là sự thiếu hụt thông tin về khả năng cung ứng nông sản trong nước, cụ thể là diện tích, vùng trồng các nông sản ở địa phương. Từ các số liệu này, doanh nghiệp có thể cân đối nguồn cung thị trường. Điều đáng buồn là hiện các số NN&PTNT từ địa phương đều có báo cáo về thông tin này, nhưng theo một số doanh nghiệp, bản thân các báo cáo này còn có sai lệch về con số thống kê trong cùng một thời điểm gần nhau khiến độ chính xác không còn đáng tin.

Trên thực tế, làn sóng đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp tiếp tục duy trì những tín hiệu lạc quan. Theo thống kê của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, tính đến hết quý II/2018, ước tính cả nước có khoảng hơn 49.600 DN đầu tư vào nông nghiệp, chiếm khoảng 8% tổng số DN đang hoạt động trên cả nước, con số không lớn nhưng có sự chuyển biến so với trước đây.

Ông Nguyễn Công Minh, Giám đốc Công ty CP Đầu tư và phát triển kỹ thuật Nông nghiệp Công nghệ cao, đánh giá: Những công tác cụ thể từ chính sách thực thi sẽ cần một thời gian, nhưng trước mắt, những thông điệp rõ ràng về ủng hộ đầu tư vào nông nghiệp đã tạo guồng chuyển động rất tích cực cho DN. Tuy nhiên ông cũng nhận thấy: để tránh tình trạng "lỡ thuốc" - khi những chủ trương nguội lạnh sau các cuộc hội thảo, guồng quay đầu tư nông nghiệp cần được hâm nóng liên tục từ việc cải cách các chính sách và nâng cao hơn nữa tinh thần hỗ trợ từ Chính phủ đến cơ quan có thẩm quyền cấp cơ sở - nơi giải quyết trực tiếp các thủ tục cho DN ■

Trang trại trong nhà lưới của HTX Tân Tiến, TP Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Ảnh: NTV

NGUY CƠ THÊM MỘT MÙA CAO SU ẨM ĐẠM!

Những nông dân gấn bó cùng cao su hiện đang đối mặt với một năm phải thắt chặt mọi chi tiêu nếu không muốn phát sinh thêm nợ nần. Sau khi có sự phục hồi khá đáng kể vào cuối 2016 và trải qua năm 2017 “không đến nỗi nào”, giá của loại nông sản được mệnh danh “vàng trắng” một thuở này lại rơi vào vùng ẩm đạm dù niên vụ khai thác mủ 2018 - 2019 chỉ mới đi được 1/3 quãng đường.

■ PHÚ LÌ

Nông dân bán mủ tại một điểm thu mua ở huyện Bù Đốp, tỉnh Bình Phước.

THU CHẴNG BÙ CHI

Cầm trên tay số tiền hơn 300 ngàn đồng sau khi bán mủ cao su, ông Trần Văn Thành, xã Lộc Quang, huyện Lộc Ninh, tỉnh Bình Phước thở dài: “Sắp tới mà không có sự cải thiện, chắc tôi phải ngưng khai thác”. Hồi chuyện, ông Thành cho biết mình có 2ha cao su non, được chia thành 2 lô (mỗi lô 1ha) và khai thác xen kẽ theo chế độ d3 (hai ngày nghỉ, một ngày cạo lấy mủ). Với giá bán mủ hiện tại, mỗi tháng ông Thành chỉ thu về khoảng trên 6 triệu đồng. Trong khi đó, ông phải chi 3,5 triệu đồng/tháng cho việc thuê người cạo mủ.

Do mới đưa vào khai thác, nên ông Thành cũng đã phải chi hơn 15 triệu đồng để mua vật tư (chén hứng mủ, kiếng, máng che mưa...), cũng như bốn phân đầu mùa. Đến nay, sau 3 tháng bán mủ, người nông dân này vẫn chưa thu hồi lại được chi phí kể trên.

Với những nông dân có vườn cây đã khai thác được nhiều năm, tức sản lượng và chất lượng mủ đã ổn định, tình hình có đỡ hơn đôi chút. Tuy nhiên, họ vẫn phải chia đôi thu nhập nếu thuê công cạo. Số tiền còn lại cũng chỉ tạm giúp họ trang trải các chi phí chứ không

thể có sự tích lũy. Theo các nông dân, chỉ khi giá mủ đạt từ 300 đồng/độ (mỗi ký mủ nước tùy chất lượng thấp hay cao thường dao động khoảng 26 - 42 độ), thì họ mới có lời. Dưới mức ấy, nông dân cầm chắc lỗ, hoặc may ra là huế vốn.

Nhìn lại diễn biến giá cao su từ đầu mùa khai thác (tháng 5) đến nay, có thể thấy rằng tình hình xấu hơn rất nhiều so với năm 2017. Trong năm 2017, giá cao su có nhiều thời điểm vượt mốc 300, lên đến 330 đồng/độ. Dù cũng có lúc rất giá, nhưng mức đáy chỉ dừng lại ở 260 đồng/độ. Trong khi đó, kể từ đầu mùa khai thác 2018 đến nay, mức cao nhất chỉ 285 đồng/độ nhưng lại duy trì không lâu. Đặc biệt hồi tháng 6, giá cao su có đến 12 lần điều chỉnh. Trong đó, đến 9 lần giảm, từng có lúc chỉ còn 220 đồng/độ. Hiện tại, mức giá của mặt hàng này vẫn thấp hơn nhiều so với mức đáy của năm 2017.

NGÓNG DÀN XẾP MỸ - TRUNG

Giá cao su trong nước thấp theo diễn biến không mấy sáng sủa của thị trường thế giới. Không ít doanh nghiệp chuyên xuất khẩu cao

su đang phải tính đến phương án điều chỉnh kế hoạch kinh doanh. Trước đó, các công ty đã xây dựng mục tiêu cho năm 2018 này với mức bán bình quân 35 - 36 triệu đồng/tấn. Đây là mức đã "trừ hao" nếu so với con số 40 triệu đồng/tấn của năm 2017. Tuy nhiên, hiện tại thì giá xuất khẩu cao su chỉ đạt khoảng 32 triệu đồng/tấn.

Theo Cục Xuất nhập khẩu thuộc Bộ Công thương, giá cao su xuất khẩu của Việt Nam trong 6 tháng đầu năm 2018 giảm 21% so với cùng kỳ năm 2017. Cụ thể nửa đầu năm nay, xuất khẩu cao su của Việt Nam đạt 560.000 tấn, với trị giá 861 triệu USD, tăng 16,1% về lượng, song lại giảm 7,4% về giá trị nếu so với cùng kì 2017. Nhu cầu giảm và cùng với đó là mức dự trữ tăng lên của các nước tiêu thụ cao su hàng đầu, giá dầu không khả quan và đồng yên Nhật mạnh lên so với USD của Mỹ được xem là những yếu tố tác động đến giá. Ngoài ra, xung đột thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc cũng khiến cho các giao dịch trên sàn Tocom (Nhật Bản) hay Thượng Hải (Trung Quốc) chao đảo.

Thật khó để có một dự báo chính xác cho giá cao su trong thời gian tới. Theo Hiệp hội Các nước sản xuất cao su thiên nhiên, cán cân cung - cầu từ đây đến hết năm 2018 là sẽ cân bằng. Tuy nhiên, yếu tố cung - cầu dài kỳ gần như không có ý nghĩa gì đối với mặt hàng này. 5 tháng đầu năm nay, tiêu thụ cao su thiên nhiên toàn cầu tăng 6,2%, lên mức 5,82 triệu tấn so với cùng kì 2017. Trong khi đó, nguồn cung cao su thiên nhiên thế giới cùng thời điểm chỉ đạt 5,25 triệu tấn, tức có sự thâm hụt không nhỏ. Mặc dù vậy, sự thâm hụt lại được khóa lấp từ lượng tồn kho có sẵn. Do đó, về cơ bản vẫn là cân bằng, thêm các yếu tố tác động đã nói ở trên, đã khiến cho giá cao su bất băt.

Nếu bất đồng trong thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc vẫn cứ tiếp diễn, bức tranh thị trường hàng hóa nói chung và cao su nói riêng sẽ còn khá u ám. Do đó, tâm lý chung sẽ là trông đợi sự tranh chấp giữa hai cường quốc kinh tế không bị leo thang và dẫn hạ nhiệt. Dù sao, dự trừ sẵn một kịch bản xấu cũng là điều cần tính đến ■

TẬP ĐOÀN CAO SU TÌM HIỂU MÔ HÌNH TRỒNG MẮC CA

Ngày 15.8, đoàn công tác của Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam do ông Võ Sỹ Lược, Phó Bí thư thường trực Đảng ủy Tập đoàn làm trưởng đoàn đã đến thăm, tìm hiểu mô hình trồng mắc ca của các doanh nghiệp thuộc Hiệp hội Mắc ca Việt Nam.

Đoàn công tác đã đi tham quan vườn giống, nhà máy chế biến của Công ty TNHH MTV Him Lam Mắc ca và mô hình trồng mắc ca của các hộ gia đình trên địa bàn xã Liên Hà, huyện Lâm Hà, tỉnh Lâm Đồng.

Ông Huỳnh Ngọc Huy, Tổng Thư ký Hiệp hội Mắc ca Việt Nam cho biết: "Mắc ca là một loài cây rừng, có sức chống chịu tốt, tương đối dễ trồng, ít sâu bệnh hại so với những loại cây ăn quả khác, nên đem lại giá trị kinh tế cao. Bộ NN & PTNT định nghĩa cây mắc ca là cây lâm nghiệp đa mục đích, sẽ giúp phủ xanh đất trống đồi trọc, góp phần tái tạo môi trường rừng, đồng thời giúp xóa đói giảm nghèo, giúp đời sống của người nông dân ổn định. Tiềm năng của cây mắc ca ở Việt Nam là rất lớn, cả nước có thể trồng khoảng 30 triệu cây, trên 100.000 ha trồng thuần và trồng xen".

Ông cũng cho biết, theo Dự báo của Hiệp hội Quả khô thế giới (INC), đến năm 2030 lượng cung hạt mắc ca mới chỉ đáp ứng 50% nhu cầu tiêu thụ. Thực tế quỹ đất và các vùng sinh thái phù hợp với trồng cây mắc ca trên thế giới không nhiều. Hiện nay chỉ có một số nước có thể trồng mắc ca như Úc, Nam Phi, Mỹ, Trung Quốc. Tại Việt Nam, cây mắc ca du nhập vào từ năm 1993. Vài năm trở lại đây, cây mắc ca bắt đầu "lộ diện" mạnh mẽ hơn ở hai vùng khí hậu đặc biệt phù hợp là Tây Nguyên, Tây Bắc và cùng một số tiểu vùng khí hậu các tỉnh miền Bắc, miền Trung. Đến năm 2018, Việt Nam đã trồng được 10.000ha.

Sau chuyến đi thực tế, Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam và Hiệp hội Mắc ca Việt Nam sẽ bàn bạc và có chương trình hợp tác cụ thể về việc trồng mắc ca.

HÀ KHUÊ

ĐƯỜNG LỚN cho nông sản VIỆT vào thị trường **TRUNG QUỐC**

■ BAN ĐUNG

Trong 3,5 tỷ USD kim ngạch xuất khẩu rau củ quả vào năm 2017 của nước ta, thị trường Trung Quốc chiếm đến 76% giá trị. Tuy nhiên, việc xuất khẩu nông sản sang thị trường này bằng con đường tiểu ngạch vẫn luôn khiến người nông dân thấp thòm lo lắng. Do đó, tìm lời giải cho câu hỏi làm thế nào để xuất khẩu chính ngạch nông sản Việt vào thị trường Trung Quốc là vấn đề đang được đặt ra.

CẦN LẮNG NGHE "TIẾNG NÓI" CỦA THỊ TRƯỜNG

Ông Võ Tích Thành - Tham tán Kinh tế Thương mại Lãnh sự quán Trung Quốc tại TP HCM cho biết: Sau 40 năm thi hành chính sách cải cách mở cửa, đến nay GDP bình quân đầu người của Trung Quốc đã cao hơn 8.000USD, tầng lớp trung lưu ngày càng tăng. "Nhiều người nhầm tưởng rằng Trung Quốc là một nước đông dân, có sức tiêu thụ lớn nên bất cứ sản phẩm gì cũng có người mua. Nhưng thực tế không phải như vậy, yêu cầu về chất lượng sản phẩm của người tiêu dùng Trung Quốc đang ngày một tăng cao, thời kỳ chỉ cần ăn no đã là quá khứ!", ông Thành nhấn mạnh. Đại diện Lãnh sự quán Trung Quốc cũng mách nhỏ: "Chỉ cần lưu ý hơn một chút về vấn đề thói quen tiêu dùng và sở thích của người dân Trung Quốc thì Việt Nam hoàn toàn có thể mở rộng tiêu thụ hơn nữa ở thị trường này". Để khai thác tốt thị trường Trung Quốc, ông Võ Tích Thành cho rằng, trước hết Chính phủ Việt Nam cần phải nghiên cứu thị trường, nắm bắt tình hình và xu hướng phát triển của thị trường để từ đó xây dựng và phổ biến chính sách hướng dẫn sản xuất nông nghiệp. Cần phải sản xuất những sản phẩm phục vụ nhu cầu của thị trường chứ không phải bán những gì mình có.

Hiện nay nông sản Việt Nam xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc chủ yếu bằng con đường tiểu ngạch. Đây là một phần quan trọng

của thương mại hai bên nhưng không bền vững, tiềm ẩn nhiều rủi ro. Theo ông Nguyễn Hoàng Anh, Thành viên Hội đồng tư vấn cải cách thủ tục hành chính, Phó Chủ tịch thường trực Câu lạc bộ Nông nghiệp Công nghệ cao (DAA) Việt Nam: Nông sản Việt cần tập trung vào con đường chính ngạch, các doanh nghiệp trong nước cần lưu ý các tiêu chuẩn của Trung Quốc về chất lượng sản phẩm, quy trình sản xuất và sơ chế, thông tin nguồn gốc để không vi phạm. Muốn thúc đẩy xuất khẩu thì đầu đầu tiên là phải nâng cao chất lượng từ khâu sản xuất, tuân theo tiêu chuẩn của thị trường nhập khẩu. Để nông sản Việt Nam đảm bảo tính đồng đều, có thể truy xuất nguồn gốc, đòi hỏi chúng ta phải tổ chức sản xuất với quy mô lớn, tập trung. Bên cạnh đó, chú trọng chế biến sâu để gia tăng giá trị cho nông sản Việt Nam. Ông Đỗ Ngọc Chất, Giám đốc Công ty TNHH Việt Á Agrifood bày tỏ băn khoăn khi hiện nay ngành hàng trái cây chỉ có 8 loại quả được xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc là dưa hấu, thanh long, vải, chuối, nhãn, mít, xoài, chôm chôm. Vì vậy, trong thời gian tới, Việt Nam cần đàm phán mở rộng thêm nhiều mặt hàng hơn nữa.

"GÁI ĐẸP" CÙNG KHÔNG NÊN "CHÁNH"

Nhắc lại câu chuyện "Nông sản Việt như cô gái đẹp chỉ ngồi nhà chờ người khác đến tìm", các đại biểu cho

rằng thời nay tình hình đã khác. Thực tế, phần lớn nông sản xuất khẩu sang Trung Quốc là do các thương lái nước này sang tận nơi, đến tận vườn để tìm nguồn hàng. Đại diện các doanh nghiệp, thương lái Trung Quốc nói tiếng Việt rất sôi. Rõ ràng họ có sự chuẩn bị, đi sâu vào tìm hiểu thói quen, văn hóa cũng như nhu cầu của người Việt. Trong khi đó, người nông dân của chúng ta chưa thể chủ động tìm kiếm đầu ra cho sản phẩm của mình. Chính vì vậy, chúng ta cần phải huy động sự tham gia của các doanh nghiệp thương mại, chủ động tiếp cận, tích cực khai thác thị trường nước ngoài. Có thể thành lập các nhóm liên kết, tập hợp các doanh nghiệp có cùng mặt hàng, mở văn phòng đại diện để hỗ trợ lẫn nhau. Đảm bảo thống nhất trong quy trình sản xuất, tiêu thụ và quảng bá, ông Ung Thế Lâm - Trưởng nhóm Liên kết doanh nghiệp xuất khẩu củ quả thuộc DAA Việt Nam đề xuất.

Nhận định Việt Nam còn thiếu các hoạt động quảng bá thương hiệu cho nông sản, ông Rocky Sun - Phó Chủ tịch Hiệp hội Nông nghiệp Trung Quốc - ASEAN lần chứng: Hiện nay, 99% thanh long tiêu thụ tại Trung Quốc được nhập khẩu từ Việt Nam. Tuy nhiên việc truyền thông cho sản phẩm này gần như không có, người tiêu dùng ở Trung Quốc dường như chưa có ấn tượng về những mặt hàng nông sản của Việt Nam. Để giữ vững và mở rộng thị trường, việc xây dựng thương hiệu và quảng bá thương hiệu

cho nông sản Việt Nam là hết sức cần thiết.

Trong khi các kênh lưu thông truyền thống có nhiều rào cản, ông Vĩ Tích Thành gợi ý thương mại điện tử sẽ giúp thu hẹp khoảng cách giữa các nhà sản xuất và người tiêu dùng, mở rộng thị trường tiêu thụ. “Các bạn hoàn toàn có thể hợp tác với các công ty thương mại điện tử nổi tiếng của Trung Quốc như Jingdong, Ali, COFCO... để mở cửa hàng trực tuyến cũng như cung cấp nông sản cho các siêu thị tại thị trường này”. Tất nhiên, để phát triển thương mại điện tử về nông sản đòi hỏi chúng ta phải hoàn thiện hệ thống kho vận, bảo quản; chất lượng sản phẩm được đảm bảo, có nguồn nhân tài...

LỜI KẾT “CHÍNH NGẠCH”

Cơ hội thúc đẩy nông sản của Việt Nam sang Trung Quốc lúc này đang có rất nhiều thuận lợi và cũng không ít thách thức. Ông Nguyễn Quốc Toàn, Quyền Cục trưởng Cục chế biến và Phát triển thị trường nông sản (Bộ NN&PTNT) khẳng định các cơ quan quản lý của hai nước đang có sự thay đổi rất lớn về cách tiếp cận thị trường, có thể nói hiện nay “Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng cũng đi bán hàng”. Các cơ quan Nhà nước sẽ có những cải thiện về cơ chế, chính sách, triển khai các giải pháp nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho thương mại nông sản giữa hai nước trên cơ sở đôi bên cùng có lợi. Ông nhấn mạnh: Chúng ta đã muốn hướng đến xuất khẩu chính ngạch thì cũng phải đoàn kết “chính ngạch”, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các Bộ ngành, cơ quan để tháo gỡ những rào cản, vướng mắc cho ngành xuất khẩu nông sản Việt Nam vào thị trường Trung Quốc.

Ông Vũ Tiến Hùng, Trưởng Văn phòng Xúc tiến thương mại Việt Nam tại Hàng Châu (Trung Quốc) thông tin: Bộ Công thương hiện có 7 cơ quan đại diện tại Trung Quốc. Các doanh nghiệp Việt Nam có thể tìm đến các phòng Thương vụ để được hỗ trợ cung cấp thông tin hoàn toàn miễn phí. Bên cạnh đó, đại diện các doanh nghiệp kiến nghị các cơ quan chức năng cần nhanh chóng tìm giải pháp khắc phục những khó khăn trong việc thanh toán quốc tế ■

ĐÀO TẠO MIỄN PHÍ PHƯƠNG PHÁP ĐỊNH GIÁ CÔNG NGHỆ

Trung tâm Ứng dụng Tiến bộ Khoa học và Công nghệ (Sở KH&CN TPHCM) sẽ tổ chức bồi dưỡng, tập huấn kiến thức phát triển thị trường KH&CN. Đối tượng của khóa đào tạo là các cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp, cơ sở ươm tạo KH&CN trên địa bàn thành phố.

Nội dung khóa học gồm: Phát triển kiến thức chung về thị trường KH&CN, ươm tạo công nghệ và doanh nghiệp KH&CN, thẩm định giá công nghệ, chuyển giao công nghệ, tư vấn xây dựng hợp đồng chuyển giao công nghệ, ươm tạo công nghệ và doanh nghiệp KH&CN. Cuối khóa học, các học viên sẽ được cấp giấy chứng nhận của Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp KH&CN, Bộ KH&CN cấp.

Khóa học sẽ được tổ chức hoàn toàn miễn phí với 5 đợt (mỗi đợt kéo dài 3 ngày) liên tục từ ngày 27.08 đến 26.09 tại Trung tâm Ứng dụng Tiến bộ KH&CN, Sở KH&CN TPHCM, số 273 Điện Biên Phủ, quận 3, TPHCM.

Thông tin liên hệ:

0964.618.396 (chị Trần Thị Ngọc Trâm);

Email: ngoctram@sihub.gov.vn

CƠ HỘI GỌI VỐN KHỞI NGHIỆP TỪ HELLO TOMORROW GLOBAL CHALLENGE 2018

Hello Tomorrow Challenge là cuộc thi startup toàn cầu do tổ chức Hello Tomorrow (trụ sở chính tại Pháp) tổ chức từ năm 2013 nhằm tìm kiếm những dự án đang ở giai đoạn đầu thuộc lĩnh vực KH&CN với mục đích giải quyết các vấn đề cấp bách trong xã hội hiện đại. Năm nay, Hello Tomorrow Challenge tìm kiếm các dự án trong 12 lĩnh vực gồm: Hàng không; Dữ liệu và trí tuệ nhân tạo; Y tế số; Năng lượng; Thực phẩm, nông nghiệp và môi trường; Sức khỏe toàn cầu; Công nghệ sinh học; Công nghiệp 4.0; Vật liệu mới; Phương tiện giao thông mới; Hàng không và vũ trụ; Lâm đẹp.

Các dự án chiến thắng trong mỗi lĩnh vực sẽ nhận được giải thưởng 15.000 euro. Top 500 startup sẽ có cơ hội kết nối, gọi vốn từ 200 nhà đầu tư hàng đầu thế giới. 70 dự án tốt nhất sẽ trình bày dự án của mình trước 400 chuyên gia, nhà đầu tư hàng đầu tại chung kết toàn cầu Hello Tomorrow Challenge trong 2 ngày 14.3 và 15.3.2019. Dự án xuất sắc nhất giành được giải thưởng 100.000 euro. Tại vòng chung kết khu vực Đông Nam Á tại Singapore, các đội thi có thể giành được giải thưởng 20.000 đô la Singapore (gần 15.000 USD) và nhiều quyền lợi khác.

Thời hạn nhận đăng ký tham dự cuộc thi kéo dài tới ngày 14.9.2018.

Thông tin xem thêm tại:

<https://hello-tomorrow.org/startups>

Chương trình KHCN xây dựng Nông thôn mới

TẬP TRUNG NGHIÊN CỨU NHỮNG VẤN ĐỀ LỚN, TRIỂN KHAI CÁC MÔ HÌNH ỨNG DỤNG

■ **GS.TS NGUYỄN TUẤN ANH**

Phó Chủ tịch thường trực
Tổng hội NN&PTNT, Thành
viên Ban chỉ đạo, Chủ nhiệm
Chương trình KHCN phục vụ
xây dựng NTM – Trường ban.

Chương trình KHCN phục vụ xây dựng NTM đã giới thiệu chuyển giao vào sản xuất 121 quy trình và giải pháp công nghệ, với 1.735 công trình kỹ thuật, máy móc, thiết bị. Ảnh: NTV.

Chương trình Khoa học Công nghệ (KHCN) phục vụ xây dựng Nông thôn mới (NTM) giai đoạn I (2011 - 2015) được chính thức triển khai thực hiện từ tháng 12.2013 đến hết năm 2017. Ngày 12.01.2017, Chương trình đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt giai đoạn II (2016 - 2020). Đây là chương trình KHCN tổng hợp, liên ngành, thể hiện ở 05 mục tiêu và 06 nhóm nội dung, giao cho Bộ NN&PTNT chủ trì, phối hợp cùng với Bộ KHCN, Bộ Tài chính và các Bộ ngành TW, UBND các tỉnh, thành phố.

Trong giai đoạn I, Chương trình đã nhận được hơn 800 đề xuất nhiệm vụ; đã tuyển chọn, triển khai được 69 nhiệm vụ, thực hiện toàn bộ 06 nhóm nội dung được giao, thuộc nhiều chuyên ngành khoa học xã hội và KHCN, nghiên cứu các lĩnh vực từ lý luận đến thực tiễn, từ thể chế, chính sách đến các giải pháp khoa học kỹ thuật cụ thể, xây dựng mô hình trình diễn, đào tạo nguồn nhân lực cho NTM. Chương trình đã được ngân sách nhà nước cấp 221 tỷ đồng, huy động nguồn ngoài nhà nước được 165 tỷ

đồng, chiếm 43% tổng kinh phí thực hiện Chương trình GD I.

Đã có 74 sản phẩm là các kiến nghị giải pháp cơ chế chính sách của 42 đề tài, dự án được tiếp nhận để sử dụng. Từ đó, đã tạo ra 246 sản phẩm mới, 26 công nghệ mới. Chương trình đã xây dựng được 185 mô hình các loại, trong đó có 87 mô hình được các địa phương tiếp nhận để nhân rộng. Giới thiệu chuyển giao vào sản xuất 121 quy trình và giải pháp công nghệ, với 1.735 công trình kỹ thuật, máy móc, thiết bị. Trong khuôn khổ chương trình, 26 cuốn sổ tay, sách hướng dẫn đã được phát hành cho nông dân. Chương trình cũng tham gia đào tạo 09 Nghiên cứu sinh tiến sĩ, 39 Thạc sĩ và nhiều sinh viên đại học.

Chương trình đã thu hút được sự tham gia đồng đạo của doanh nghiệp, hợp tác xã, nông dân, huy động được các nguồn lực ngoài nhà nước. Có 21 doanh nghiệp chủ trì, tham gia chính các đề tài, dự án; nhiều HTX, nông dân của 100 xã trên địa bàn 40 tỉnh, thành phố cả nước đã trực tiếp tham gia trong các mô hình.

Nhờ các mô hình chuyển giao có

TRANG THÔNG TIN NÀY CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA VĂN PHÒNG ĐIỀU PHỐI NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG

hiệu quả kinh tế cao, kết quả của Chương trình có tính lan tỏa rộng, có tác động xã hội tích cực, góp phần thúc đẩy xây dựng NTM. Hầu hết các mô hình dự án của Chương trình đều tạo ra hiệu quả kinh tế cao. Có 82 loại nông sản cây, con được sản xuất với quy trình công nghệ mới, có năng suất, chất lượng cao hơn. Nhiều giải pháp KHCN có tác động tăng năng suất nông nghiệp. Trong tổng năng suất tăng thêm của các loại nông sản trồng trọt chủ lực, các TBKT về thủy lợi đóng góp 35 - 40%, cùng với đó là đóng góp của khâu giống chiếm 25 - 30%; của phân bón và các biện pháp kỹ thuật khác 25 - 30%.

Chương trình đã góp phần đổi mới, hoàn thiện các thể chế phát triển nông nghiệp, quản lý xã hội nông thôn, một mặt thúc đẩy phát triển nông nghiệp hàng hóa, chất lượng cao, tái cơ cấu ngành, các hình thức liên kết, hợp tác kiểu mới, mặt khác góp phần nâng cao năng lực hệ thống chính trị cơ sở, bộ máy chính quyền địa phương theo hướng kết hợp giữa truyền thống và hiện đại, chính thức và phi chính thức. Chương trình còn góp phần giải quyết một số vấn đề bức xúc về môi trường và an sinh xã hội thông qua các giải pháp KHCN, các hình thức tự quản của người dân nông thôn. Đặc biệt, kết quả nghiên cứu về khoa học xã hội của Chương trình đã góp phần đề xuất các giải pháp chính sách có giá trị thực tiễn cao để bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống; phát huy vai trò của các giá trị văn hóa Việt Nam đối với phát triển nông nghiệp và xây dựng NTM.

Giai đoạn 2018 - 2020, định hướng hoạt động của chương trình là tập trung vào những vấn đề lớn bằng các công trình nghiên cứu và triển khai các mô hình ứng dụng; bổ sung các văn bản pháp quy để kịp thời triển khai thực hiện Chương trình; cần có những đề tài, mô hình cho Chương trình mục tiêu tái cơ cấu kinh tế nông nghiệp và phòng chống giảm nhẹ thiên tai, ổn định đời sống dân cư ■

Khoa học công nghệ phục vụ NTM

CẦN TIẾP TỤC HOÀN THIỆN ĐẦU TƯ

■ CHÂU NHỊ

Đầu tháng 8, hội nghị Tổng kết Chương trình khoa học và công nghệ phục vụ xây dựng Nông thôn mới (NTM) giai đoạn 2012 - 2017 và kế hoạch triển khai giai đoạn 2018 - 2020 đã diễn ra. Đây được đánh giá là một trong 4 hội nghị quan trọng của Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM trong năm 2018 cùng với 3 hội nghị đã được tổ chức trước đó về xây dựng NTM kiểu mẫu ở Hà Tĩnh, triển khai chương trình mới xã một sản phẩm ở Bắc Giang và xây dựng thôn, bản NTM ở các xã khó khăn tại tỉnh Điện Biên.

Cùng với nhiều kết quả về nghiên cứu và mô hình ứng dụng khoa học công nghệ (KHCN) cho các vùng nông thôn, chương trình cũng đã chỉ ra các điểm cần tiếp tục hoàn thiện trong lĩnh vực KHCN phục vụ NTM.

TÍN HIỆU LẠC QUAN

Các đề tài nghiên cứu trong khuôn khổ Chương trình KHCN phục vụ NTM tập trung cho 4 nhóm giải pháp là: quy hoạch kiến trúc xây dựng cơ sở hạ tầng NTM; chuyển đổi cơ cấu sản xuất nông nghiệp, phát triển kinh tế xã hội nông thôn; thúc đẩy thực hiện bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng NTM; bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Hai trong số kết quả nổi bật của các công trình nghiên cứu là đã đề xuất ra: Bộ tiêu chí lựa chọn công nghệ cho 7 lĩnh vực (trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản, thủy lợi, lâm nghiệp, công nghệ sau thu hoạch, môi trường) phục vụ xây dựng NTM và 18 quy trình và giải pháp công nghệ; 38 mô hình thí điểm.

Trong đó có những giải pháp được ứng dụng rộng rãi như: quy trình tưới tiết kiệm nước, giảm phát thải khí metan đã được Tổng cục Thủy lợi đưa vào Đề án phổ biến ứng dụng trên 400.000 ha; 7 công thức luân canh đạt hiệu quả cao cho vùng đồng bằng sông Hồng đã được các địa phương áp dụng trên 10.000 ha, trong đó có quy trình công nghệ sản xuất lúa chết, ngô đông không làm đất; mô hình tự quản về thu gom, xử lý rác thải ở xã NTM được đánh giá cao, được đề xuất triển khai nhân rộng ra nhiều địa bàn quy mô huyện và tỉnh thành phố, như ở huyện Kiến Thụy và thành phố Hải Phòng; huyện Phong Điền và TP Cần Thơ; huyện Đại Từ và tỉnh Thái Nguyên...

Một kết quả nổi bật khác từ chương trình là Xây dựng một số mô hình trình diễn về NTM trên cơ sở ứng dụng các thành tựu, giải pháp KHCN. Cụ thể là 147 mô hình (trong đó có 16 mô hình tổ chức quản lý xã hội NTM). Trong đó, đã có một số mô hình liên kết sản xuất đem lại hiệu quả kinh tế rõ rệt: mô hình chuyển đổi từ trồng lúa kém hiệu quả sang rau màu ở đồng bằng sông Hồng, mô hình chuyển đổi từ trồng lúa sang cây ăn quả tại ĐBSCL, mô hình chuyển đổi từ trồng lúa, ngô sang cây dược liệu tại miền núi phía Bắc, mô hình áp dụng công nghệ tưới tiết kiệm và hai loại chế phẩm sinh học cho vườn cà phê ở huyện Đắk Hà, tỉnh Kon Tum.

TRANG THÔNG TIN NÀY CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA VĂN PHÒNG
ĐIỀU PHỐI NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG

TIẾP TỤC HOÀN THIÊN

Theo nghiên cứu từ Chương trình KHCN phục vụ NTM, một vấn đề đáng chú ý trong hệ thống nghiên cứu, chuyển giao KHCN phục vụ nông nghiệp nông thôn là nguồn lực đầu tư. Nguồn lực đầu tư KHCN hiện nay được đánh giá là còn thấp so với nhu cầu. Theo đó, kinh phí sự nghiệp KHCN cấp cho Bộ NN&PTNT trong năm 2012 là 876,5 tỷ, chiếm 12,24% tổng sự nghiệp KHCN cả nước. Ở các cấp địa phương, vào năm 2012, kinh phí đầu tư nghiên cứu triển khai trong lĩnh vực nông nghiệp là khoảng trên 600 tỷ trong tổng kinh phí KHCN được cấp là 1.721,6 tỷ. Theo đó, ngoại trừ các thành phố lớn trực thuộc Trung ương, hầu hết các tỉnh đều có mức đầu tư khoảng 45 – 50% cho nhiệm vụ KHCN nông nghiệp. Theo báo cáo mới đây từ Bộ Khoa học và Công nghệ tới Ủy ban Thường vụ Quốc hội, trong giai đoạn 2011 - 2015, tổng chi ngân sách nhà nước cho khoa học và công nghệ được Quốc hội thông qua là 69.592 tỷ đồng, trong đó kinh phí đầu tư phát triển là 30.799 tỷ đồng (chiếm 44%) và kinh phí sự nghiệp là 38.793 tỷ đồng (chiếm 56%). Đến giai đoạn 2016 - 2018, báo cáo cho biết, chi ngân sách nhà nước cho KHCN được đảm bảo ở mức 2% tổng chi ngân sách nhà nước (tương đương 0,5% - 0,6% GDP).

Bên cạnh đó, một số vấn đề khác trong hệ thống nghiên cứu, chuyển giao KHCN phục vụ nông nghiệp nông thôn cũng được các nghiên cứu thuộc chương trình KHCN phục vụ xây dựng NTM nhắc đến như: mạng lưới chuyển giao KHCN đa dạng phủ kín từ Trung ương đến địa phương, chủ yếu thông qua hệ thống khuyến nông, nhưng nguồn lực và hiệu quả còn hạn chế; đầu tư cho chuyển giao KHCN tăng nhưng dần trải.

Theo đó, chương trình nghiên cứu đã đề ra một số giải pháp để nâng cao hiệu quả nghiên cứu, chuyển giao KHCN về nông nghiệp, nông thôn như: đổi mới cơ chế quản lý KHCN tạo điều kiện cho nguồn lực KHCN phát triển, đặc biệt là nguồn nhân lực, nên chuyển trọng tâm từ quản lý ngặt đầu vào sang quản lý đầu ra, ràng buộc trách nhiệm của người làm khoa học với sản phẩm nghiên cứu và kết quả chuyển giao; tăng cường năng lực và hiệu quả công tác chuyển giao thông qua việc kiện toàn hệ thống khuyến nông, nâng cao trình độ cán bộ khuyến nông, đẩy mạnh xã hội hóa công tác chuyển giao ■

TS. Nguyễn Thanh Mỹ - Tiến sĩ Trung tâm Nghiên cứu khoa học năng lượng và vật liệu INRS-Energie et Matériaux, Varennes, Quebec (Canada)

CƠ HỘI TỪ NÔNG NGHIỆP 4.0

KHCN phải ứng dụng được, phải giải quyết được những vấn đề thực tế của cộng đồng. Đây cũng chính là vai trò của những người làm KHCN. Có nhiều công trình nghiên cứu rất quy mô nhưng lại không ứng dụng được tại các địa phương, như vậy là chưa đạt hiệu quả. Công nghệ 4.0 tạo ra rất nhiều cơ hội để ngành nông nghiệp Việt Nam tiếp cận với những biện pháp khoa học kỹ thuật phù hợp. Khác với nền nông nghiệp 3.0 đòi hỏi sự chính xác tuyệt đối với mô hình cánh đồng lớn, công nghệ 4.0 phù hợp với đặc thù nông nghiệp còn nhỏ lẻ của Việt Nam.

Với những đối tượng khởi nghiệp trong lĩnh vực KHCN, trước tiên cần phải đăng ký bản quyền cho những ý tưởng, những sản phẩm của mình. Việc đăng ký ở đâu thì cần tùy thuộc vào thị trường mình hướng đến để thương mại. Tốt nhất là nên đăng ký ở Mỹ vì đây là thị trường lớn nhất và Luật Bản quyền ở Mỹ có phạm vi ảnh hưởng rộng. Người làm KHCN trong lĩnh vực nông nghiệp công nghệ cao không nên coi nông dân là khách hàng. Cần xác định nông dân là đối tượng đồng hành, khách hàng hướng đến là các doanh nghiệp – đối tượng có nguồn lực tài chính lớn.

Ông Nguyễn Hải An
Giám đốc Trung tâm
Uốn tạo Doanh nghiệp
Nông nghiệp
Công nghệ cao

PGS TS. Mai Thanh Phong
Hiệu trưởng trường Đại học Bách Khoa – Đại học
Quốc gia TP HCM

CHÚ TRỌNG CÔNG TÁC ĐÀO TẠO

Về nhân lực hoạt động trong lĩnh vực KHCN, Nhà nước cần có các chương trình mang tính chất cụ thể hơn, đặc biệt là các chương trình đào tạo. Cần chú trọng đến công tác giáo dục từ bậc phổ thông đến đại học, định hướng nghề nghiệp cho các bạn trẻ. Bên cạnh đó, tổ chức hoạt động tham quan, học tập các mô hình sản xuất nông nghiệp ở nước ngoài để tiếp nhận, chuyển giao công nghệ. Những năm gần đây, Nhà nước đã có nhiều cơ chế chính sách cũng như là nguồn lực về mặt tài chính, đầu tư công nghệ để hỗ trợ cho chương trình Nông thôn mới, thay đổi bộ mặt nông thôn Việt Nam, nâng cao đời sống của người nông dân. Việc nghiên cứu, tiếp nhận, chuyển giao các tiến bộ khoa học kỹ thuật trong nông nghiệp đóng vai trò rất quan trọng đối với người nông dân trong việc xây dựng nông thôn mới. Cần quan tâm đến công tác đào tạo nghề cho người nông dân để người nông dân có thể tự sống được trên mảnh đất của mình.

THiếu CHÍNH SÁCH ĐỘT PHÁ & KINH PHÍ DÀN TRẢI

Từ duy từ trước đến nay về làm nông nghiệp là trồng cây, nuôi con, phải có đất, thậm chí là nhiều đất. Chúng ta cần thay đổi tư duy này, nên xem nông nghiệp là một bộ phận của ngành công nghiệp, nghĩa là thực hiện sản xuất hàng loạt với năng suất cao, và kiểm soát được chất lượng. Để làm được điều đó, nông nghiệp phải ứng dụng rất nhiều công nghệ và kỹ thuật khác nhau. Tuy nhiên, không riêng ngành nông nghiệp công nghệ cao mà kể cả những lĩnh vực khác nói chung, chúng ta hiện còn thiếu những chính sách có thể tạo sức bật. Nhà nước có mong muốn phát triển, có chủ trương tốt, tuy nhiên chính sách thực hiện lại chưa thực sự hiệu quả, vẫn manh mún, thiếu đồng bộ, thiếu quyết liệt. Muốn có được những sản phẩm KHCN nội địa chất lượng tốt, giá thành thấp, các chương trình phát triển KHCN phải được chú trọng. Thực tế, Nhà nước cũng có những chương trình trọng điểm để phát triển KHCN, tuy nhiên những chương trình đó chưa phát huy hiệu quả, chưa nhiều kết quả được ứng dụng vào thực tiễn.

Ở nước ta, có một thực tế là Bộ nào cũng làm KHCN, vì vậy kinh phí đầu tư cho KHCN trải rộng ra các Bộ; các Bộ lại trải dọc xuống đến các phòng, ban, các đơn vị ở địa phương. Việc chia nhỏ kinh phí như vậy sẽ không thể giải quyết vấn đề nghiên cứu khoa học một cách trọn vẹn. Ở các cấp thấp, chỉ có thể thực hiện được những đề tài nghiên cứu khoa học mang tính chất “nhỏ” theo mức kinh phí, như vậy hiệu quả thực sự không cao.

Bên cạnh đó, công tác tuyển chọn, triển khai các đề tài khoa học sử dụng

ngân sách Nhà nước còn nhiều bất cập. Những quy định về tài chính, quản lý nhìn thì có vẻ chặt chẽ nhưng xem xét kỹ thì lại không thực tế, gây khó khăn cho người thực hiện các đề tài nghiên cứu khoa học. Ở các nước khác, đa phần kinh phí tài trợ cho hoạt động nghiên cứu khoa học đều được gom về các quỹ. Các quỹ này do Nhà nước quản lý và mỗi quỹ có quy chế, tiêu chí, mục đích hoạt động khác nhau. Ví dụ như có quỹ chỉ tập trung tài trợ các đề tài nghiên cứu về hàn lâm, khoa học cơ bản; có quỹ chuyên tập trung cho nghiên cứu ứng dụng triển khai. Với hệ thống quản lý hiện đại, hoạt động độc lập, tách biệt với các tổ chức hành chính, các quỹ này đảm bảo tính công minh và minh bạch, có độ tin cậy cao.

Ở Việt Nam đã có một mô hình tương tự đó là Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ Quốc gia (Nafosted) trực thuộc Bộ Khoa học - Công nghệ. Đây là đơn vị tài trợ, hỗ trợ thực hiện các nhiệm vụ KHCN cấp quốc gia và tương đương do các tổ chức, cá nhân đề xuất; đánh giá khoa học thông qua Hội đồng KHCN, đội ngũ chuyên gia tư vấn độc lập và quản lý chất lượng nghiên cứu theo chuẩn mực quốc tế. Mô hình này hoạt động khá thành công, tính minh bạch cao. Khâu tuyển chọn đề tài rất bình đẳng, sau khi các cá nhân tổ chức nộp hồ sơ, Quỹ sẽ có các chuyên gia phân biện, đánh giá và đưa ra quyết định tài trợ kinh phí. Đây có thể coi là tổ chức mang tính chất thuần túy khoa học, hoạt động độc lập với sự quản lý mang tính “hành chính”.

THUY DUNG thực hiện

Đồng Tháp Mười là vùng đất trũng, ngập nước, chỉ có tràm và những loài cây chịu ngập mới có thể sống sót, vì thế lâu nay người dân thường chỉ trồng lúa và các loại hoa màu ngắn ngày. Thế nhưng gần đây, anh Ngân Văn Phi, ấp Gò Gòn, xã Hưng Thạnh, huyện Tân Hưng, tỉnh Long An đã chuyển đổi thành công 4ha đất lúa thành vườn dừa chuyên canh. Mới thu hoạch 1/2 diện tích đã thu nhập bình quân 20 triệu đồng/tháng. Anh đang ấp ủ ước mơ mở rộng vườn và nhiều nông dân khác cũng bắt đầu hưởng ứng.

Vườn dừa TRONG RỐN LŨ ĐỒNG THÁP MƯỜI

■ LÊ ĐẠI ANH KIẾT

Cây dừa trồng xen bưởi ở 2ha mới mở rộng.

Anh Phi (bên trái) bên cây dừa xiêm dừa đang vào độ thu hoạch.

HAI THẾ HỆ TÌM ĐƯỜNG CHUYỂN ĐỔI

Hưng Thạnh là xã vùng sâu của huyện Tân Hưng, cũng là huyện vùng sâu rốn lũ của Đồng Tháp Mười. Hàng năm, nước từ cửa lũ Hồng Ngự, Tân Hồng đổ dồn về Tân Hưng và tỏa ra các huyện Đồng Tháp Mười. Thế nhưng, trên vùng đất ấy cũng có những gò cao ít bị ảnh hưởng của lũ và cộng thêm hệ thống đê bao chống lũ hiện nay có thể trồng cây ăn trái tương đối an toàn. Không phải lập di hay thả mối bắt bóng, động cơ chuyển đổi cây trồng của gia đình

anh Phi bắt nguồn từ thực tế ngang trái là do đất sản xuất nằm trên vùng gò hiếm hoi của vùng lũ nên ruộng lúa thành kho thóc ảm... cho chuột. Làm lúa vất vả, lúa tốt bông nhiều năng suất cao nhưng đến khi thu hoạch luôn bị lỗ vì chuột đã thu hoạch trước mà không cách gì ngăn chặn được. Gia đình anh phải quyết liệt tìm cây trồng mới để chống lỗ. Nhưng việc tìm loại cây phù hợp không phải dễ dàng. Công cuộc chuyển đổi từ lúa sang dừa của anh phải mất hai thế hệ mới thành công. Đầu tiên là từ thập niên 1990, cha anh Phi đã khởi đầu với cây nhãn, đất đai thổ nhưỡng phù hợp nhưng địa thế vùng sâu sản xuất đơn lẻ khó tiêu thụ. Bán sỉ không có người mua, bán lẻ chậm, giá cả ba chìm bảy nổi nên cuối cùng không gượng được, phải phá đi trở về cây lúa. Giờ, anh Phi vẫn còn giữ lại một vài cây nhãn cạnh nhà như kỷ niệm về sự dạt phà của cha.

TRANG THÔNG TIN NÀY CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA VĂN PHÒNG ĐIỀU PHỐI NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG

CÂY DỪA CHỊU NƯỚC, DỄ VẬN CHUYỂN XA

Không nản chí, anh Phi đã đi tham quan thực tế mô hình cây trồng ở nhiều nơi, tìm loại cây trồng phù hợp với đất đai và thuận tiện cho vận chuyển tiêu thụ trong điều kiện ở vùng sâu. Anh thấy cây dừa đáp ứng được hai điều kiện này, nếu bị ngập nước mà không ngâm lâu ngày thì cây dừa vẫn có thể sống nổi, thời gian thu hoạch dừa rải đều, có thể bán tại chỗ, vận chuyển đi xa cũng dễ dàng. Anh Phi đã chọn loại giống dừa xiêm dừa có nước ngọt, thơm và sai trái. Đặc công tìm hiểu nên anh đã mua được vườn dừa gốc để có loại giống F1 giữ nguyên tính trội nước ngọt, thơm. Không ngại tốn kém anh đầu tư vốn mua giống dừa này với giá 60.000 đồng/cây con, cao gấp đôi so với loại dừa dừa thông thường chỉ 30.000 đồng/cây.

Anh Phi cũng nghiên cứu và thực hiện mô hình trồng dừa thưa kết hợp với cây bưởi da xanh. Mật độ dừa thông thường là 500 cây/ha. Anh Phi trồng chỉ 300 cây và xen giữa hai cây dừa là một cây bưởi. Theo các chuyên viên khuyến nông thì phương án này phù hợp vì đặc tính dừa xiêm dừa của anh Phi không cao lắm và bưởi cũng không cần nhiều ánh sáng.

Sau gần 5 năm chăm sóc, hiện 500 gốc dừa của anh Phi đã cho trái và thu hoạch được hơn 6 tháng nay. Qua giới thiệu sản phẩm ở thị trường địa phương - thị trấn Tân Hưng, nhờ chất lượng cao hơn hẳn các loại dừa khác, nên giá dừa của anh được bán cao hơn. Bình quân mỗi tuần anh Phi bán cho thương lái từ 400 đến 500 trái với giá 10 ngàn đồng/trái, mỗi tháng anh thu nhập gần 20 triệu đồng. Sang năm sau, 200 gốc dừa còn lại cũng sẽ cho thu hoạch. Theo tính toán của anh, nếu năm tới giá dừa giữ ổn định như hiện nay thì mỗi tháng anh sẽ thu nhập 30 triệu đồng từ việc bán trái dừa.

TỪ MÔ HÌNH GIA ĐÌNH, MỞ RỘNG CHO CẢ VÙNG GÒ

Anh Phi cũng đã liên hệ với một số doanh nghiệp, siêu thị ở TP HCM để giới thiệu giống dừa mới của mình và bước đầu được chấp nhận về chất lượng và giá cả. Vấn đề còn lại là phải có nguồn cung khá ổn, với số lượng ổn định.

Anh Phi đã mở rộng thêm 2ha còn lại và đang xúc tiến với những hộ liên kế để đổi, nhượng đất mở rộng thêm diện tích vườn dừa. Một số hộ nông dân khác trên vùng đất gò cũng đang gấp gáp tham khảo mô hình này.

Ông Ngân Văn Giang, Phó Chủ tịch UBND xã Hưng Thạnh khẳng định: Hiệu quả bước đầu của mô hình trồng dừa xiêm dừa của anh Phi đã tạo bước đột phá trong việc chuyển dịch cơ cấu cây trồng ở địa phương, tăng thu nhập, nâng cao đời sống cho người dân địa phương. Ông Trần Tấn Tài, Trưởng phòng Nông nghiệp huyện Tân Hưng cũng khẳng định vườn dừa của anh Phi là mô hình sản xuất mới của địa phương. Ông Tài cho biết từ thành công của mô hình này, ngành nông nghiệp đã đề xuất ngành Tài nguyên - Môi trường và UBND huyện quy hoạch lại theo hướng cho mở rộng, chuyển đổi diện tích các vùng đất gò từ đất lúa sang đất trồng cây lâu năm để đảm bảo lượng cây trồng đủ sức tạo thành sản phẩm hàng hóa, đưa ra tiêu thụ ở thị trường lớn ■

MỸ HẢO, HUYỆN ĐẦU TIÊN CỦA HƯNG YÊN ĐẠT CHUẨN

Chiều 10.08, Phó Thủ tướng Chính phủ Vương Đình Huệ, Trưởng Ban Chỉ đạo các Chương trình mục tiêu quốc gia đã ký quyết định công nhận huyện Mỹ Hào (tỉnh Hưng Yên) đạt chuẩn "Huyện nông thôn mới năm 2017". Đây là huyện thứ 54 của cả nước và là huyện đầu tiên của tỉnh Hưng Yên được công nhận là huyện nông thôn mới. Đến nay, toàn tỉnh Hưng Yên đã có hơn 90 xã đạt chuẩn NTM (chiếm 60% tổng số xã). Thu nhập bình quân đầu người của người dân vùng nông thôn trong tỉnh năm 2017 đạt hơn 49 triệu đồng/người, cao gấp 1,7 lần so với trung bình khu vực nông thôn cả nước.

THÀNH LẬP BAN TỔ CHỨC "CUỘC THI BÁO CHÍ VIẾT VỀ NÔNG THÔN MỚI GẮN VỚI CƠ CẤU LẠI NGÀNH NÔNG NGHIỆP" GIAI ĐOẠN 2018 - 2020

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn vừa có quyết định thành lập Ban tổ chức "Cuộc thi báo chí viết về Nông thôn mới gắn với cơ cấu lại ngành nông nghiệp" giai đoạn 2018 - 2020. Cuộc thi do Bộ NN&PTNT phối hợp với Bộ Thông tin và Truyền thông và Hội Nhà báo Việt Nam tổ chức, kéo dài từ năm 2017 đến 2020, được trao giải hàng năm và tổng kết vào năm 2020.

Các tác phẩm tham gia cuộc thi thuộc 4 loại hình báo chí: Báo hình, báo nói, báo in, báo điện tử; được đăng, phát trên báo chí tính từ ngày 01.01.2017 đến ngày 30.10.2020. Trong năm 2018, cuộc thi nhận các tác phẩm được tính từ ngày 21.10.2017 đến ngày 20.10.2018.

HOÀN THIỆN ĐỀ ÁN HỖ TRỢ THÔN, BÀN KHÓ KHĂN XÂY DỰNG NTM

Trong thông báo kết luận tại Hội nghị về xây dựng nông thôn mới tại các thôn, bản khó khăn gắn với giảm nghèo bền vững, Phó Thủ tướng Chính phủ Vương Đình Huệ chỉ đạo Bộ NN&PTNT tiếp thu ý kiến và phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Ủy ban Dân tộc và các Bộ, ngành, cơ quan có liên quan khẩn trương hoàn thiện Dự thảo Đề án hỗ trợ thôn, bản thuộc các xã khó khăn khu vực biên giới, vùng núi, vùng bãi ngang, ven biển và hải đảo xây dựng NTM gắn với giảm nghèo bền vững. Mục tiêu Đề án nhằm nâng cao vai trò chủ thể và năng lực của người dân, cộng đồng tham gia thực hiện xây dựng NTM và giảm nghèo bền vững thông qua thực hiện các công trình, dự án ở cấp thôn, bản góp phần hoàn thành mục tiêu phấn đấu cả nước không còn xã dưới 05 tiêu chí.

Câu lạc bộ Nông thôn Việt

Lời CAM KẾT dưới pháo hoa

■ NGUYỄN QUỐC HƯƠNG

Club cũng thống nhất với nhau rằng, trong sản xuất kinh doanh trên lĩnh vực nông nghiệp, chủ thể mà tất cả đều phải trân trọng, làm sao để chất lượng cuộc sống của đối tượng này được nâng lên ngày càng cao chính là nông dân, người lao động trên lĩnh vực nông nghiệp.

Làm thế nào để đạt được tiêu chí đó? Chủ nhiệm NTV Club Nguyễn Đức Quang đề ra mục tiêu của CLB Nông thôn Việt: 1/ CLB phải là "nhịp cầu" kết nối các doanh nghiệp thành viên trong việc xây dựng chuỗi giá trị nông sản, làm sao để sản phẩm "đầu ra" của doanh nghiệp này sẽ là nguyên liệu "đầu vào" cho doanh nghiệp kia, trên cơ sở bảo đảm tin cậy về chất lượng, hợp lý về giá cả... 2/ Lúc nay, giữa các doanh nghiệp kinh doanh cùng ngành nghề vẫn thường xảy ra hiện tượng cạnh tranh không lành mạnh, coi nhau là "đối thủ" và sử dụng cả những "mưu hèn kế bẩn" để hạ uy tín của nhau... NTV Club sẽ làm mọi cách để các doanh nghiệp thành viên cùng ngành nghề, lĩnh vực có thể "ngồi cùng bàn" - hỗ trợ, chia sẻ kinh nghiệm, chia sẻ bí quyết, chia sẻ thị trường - nâng đỡ nhau cùng phát triển vì chất lượng sản phẩm nông nghiệp Việt và một nền nông nghiệp Việt phát triển bền vững. 3/ Câu lạc bộ Nông thôn Việt sẽ là "điểm đến" để các thành viên chia sẻ kinh nghiệm sản xuất kinh doanh, những bài học thành công cũng như thất bại của mỗi người đi trước sẽ là bài học kinh nghiệm quý báu cho những người đi sau, để các doanh nghiệp trề

1 6.6.2018, Câu lạc bộ Nông thôn Việt - tập hợp những doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh trên lĩnh vực nông nghiệp được Ban Biên tập Tạp chí Nông thôn Việt "rón rén" thành lập. Nói "rón rén" là bởi hiện nay tuy chưa có con số thống kê chính xác về số lượng các câu lạc bộ, diễn đàn, forum... về nông nghiệp đang hoạt động, nhưng ai cũng biết là số lượng rất lớn. Nhiều doanh nghiệp cho biết họ được mời tham gia rất nhiều tổ chức, nhưng hầu hết chỉ "ồn ào" được thời gian đầu, sau đó thì các hoạt động dần chìm đi, không ít mất hút. Vì thế, dù đã có ý định ngay từ khi tạp chí mới ra đời, nhưng đến thời điểm ấy, CLB Nông thôn Việt mới dám trình làng sau khi có quá nhiều đề nghị vùa động viên vùa mang tính yêu cầu của các doanh nghiệp, doanh nhân.

2.9.2018, tức chưa đầy 3 tháng sau, CLB Nông thôn Việt đã có trong tay khoảng gần 50 thành viên. Không giống bất kỳ CLB nào, việc xác nhận tham gia chỉ bằng việc có mặt tại buổi họp mặt hoặc thậm chí chỉ bằng

câu xác nhận trên group chat của CLB. Không cần đơn từ, văn bản gì. Nói như Chủ nhiệm lâm thời - ông Nguyễn Đức Quang, Tổng Biên tập Tạp chí Nông thôn Việt, rằng đây là một tổ chức rất lỏng, nhưng cũng rất chặt. "Lỏng" thì như đã nói ở trên, còn "chặt" là sao? Các thành viên tham gia phải cùng cam kết thực hiện tiêu chí của CLB là "nói thật, làm thật, chất lượng". Nghe qua đơn giản nhưng theo tất cả các thành viên thì đây là điều đang thiếu, hay nói chính xác hơn là đang mù mờ trong hoạt động của không ít doanh nghiệp, doanh nhân.

Để đáp ứng tiêu chí đó, các doanh nghiệp tham gia đã tự nguyện cam kết sẽ sản xuất, kinh doanh, đưa đến người tiêu dùng những sản phẩm hàng hoá thật sự chất lượng, đảm bảo các yêu cầu về an toàn vệ sinh thực phẩm, hướng đến việc đạt các yêu cầu khắt khe của thị trường xuất khẩu. Người tiêu dùng trong nước cũng phải được hưởng đầy đủ các yêu cầu như người tiêu dùng ngoài nước. Bên cạnh đó, các thành viên NTV

PGS.TS Nguyễn Minh Châu, nguyên Viện trưởng Viện Cây ăn quả miền Nam: TIÊU CHÍ CỦA CLB RẤT PHÙ HỢP NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

Tôi có hơn 40 năm trong ngành nông nghiệp, nên hiểu khá rõ nền nông nghiệp nước ta còn nhiều vấn đề tồn tại. Bà con nông dân vẫn là người đi sau cùng, chịu nhiều thiệt thòi. Tôi rất tán thành với tiêu chí của NTV Club đưa là sản phẩm nông nghiệp của các thành viên phải đạt chất lượng, an toàn do một tổ chức độc lập kiểm định, chứng nhận. Bởi lẽ hiện nay xu hướng sản xuất nông nghiệp trên thế giới người ta đặt vấn đề chất lượng hàng đầu, nếu cứ chạy theo năng suất cao thì sản phẩm khó đạt chất lượng, không an toàn.

"sinh sau đẻ muộn" hạn chế thất bại, nhanh chóng thành công.

"Chặt" còn thể hiện ở điểm Ban Chủ nhiệm CLB đã mời được một số nhà khoa học tham gia vào khâu kiểm soát, để kịp thời cảnh báo những sản phẩm không đạt chất lượng, hay cách làm ăn gian dối. Nếu phát hiện thấy bất kỳ thành viên nào vi phạm tiêu chí "nói thật, làm thật, chất lượng" thì không chỉ bị mời ra khỏi CLB mà còn có thể bị đưa ra công luận.

Dưới bầu trời rực rỡ pháo hoa đêm 2-9, các thành viên CLB đã cùng nhau cam kết những điều như vậy. Một trong những "biểu hiện" rõ nhất tại buổi họp mặt là 100% thành viên đã đưa về những sản phẩm do chính mình sản xuất đạt các tiêu chí xanh, sạch, an toàn, không ít là sản phẩm hữu cơ. Các doanh nhân Võ Quốc Thắng, Ba Huân, Huy Long An, Nguyễn Hoàng Anh - Công ty Nam Miền Trung, Lâm Đạo Hưng - Minh Hưng Group, ... cùng các nhà khoa học như: PGS. TS Nguyễn Minh Châu - nguyên Viện trưởng Viện Cây ăn quả miền Nam, Tiến sĩ Võ Thị Hạnh... và nhiều doanh nhân khác đã bày tỏ niềm tin tưởng

vào sự phát triển của CLB, bởi tiêu chí đặt ra "nói thật, làm thật, chất lượng" đang là đòi hỏi cấp thiết nhất thị trường. Không những thế, đó chính là cái tâm của những người làm nông nghiệp, vì một nền nông nghiệp xanh, sạch, phát triển bền vững và hội nhập cùng thế giới.

Đã có nhiều hợp đồng được ký ngay tại buổi họp mặt như là minh chứng "hôm nay nói thật, ngày mai làm thật..." của các thành viên. Đó là hợp đồng cung cấp 6.000 trái chuối/tuần của Công ty TNHH Huy Long An cho Minh Hưng Group, hợp đồng mua nhà lưới của Công ty Đầu tư Thủy sản Nam Miền Trung với Công ty CP Đầu tư Nông nghiệp xây dựng thép Tiên Phong và Minh Hưng Group, hợp đồng mua vật liệu xây dựng của Nam Miền Trung với Công ty CP Đồng Tâm, hợp đồng tổ chức sự kiện của Ba Huân với NTV Media...

Những cái bắt tay thật chặt, những cái ôm chia sẻ, những lời hứa hẹn, những đề xuất về phương hướng hoạt động CLB... dưới những màn pháo hoa rực rỡ đã làm cho đêm 2-9 thêm lung linh, huyền diệu ■

Ông Nguyễn Hoàng Anh, Tổng Giám đốc Công ty đầu tư thủy sản Nam miền Trung: CẦN LIÊN KẾT, HỖ TRỢ LẦN NHAU

Đi qua nhiều quốc gia có nền nông nghiệp phát triển, tôi thấy rõ Việt Nam chúng ta có nhiều sản phẩm lợi thế nhưng điểm nhược là sản xuất nhỏ lẻ nên không tạo thành hàng hóa được, do giá thành sản phẩm rất cao, chất lượng lại thấp, khó cạnh tranh được. Thế nên, làm nông mà làm ở qui mô nhỏ, chỉ có chết. Chúng ta cần liên kết lại với nhau, hỗ trợ cùng phát triển. Vì thế, tôi tán thành mục tiêu hoạt động của CLB. Quan trọng là phải chia sẻ!

Bà Trần Thị Châu Loan, Chủ tịch HĐQT Công ty cổ phần thực phẩm Nam Châu Sơn:

NÊN LIÊN KẾT THÀNH CHUỖI

Tôi rất vui khi được tham gia CLB. Tôi đề nghị CLB họp mặt thường xuyên để các thành viên kết nối với nhau thành chuỗi, sử dụng sản phẩm của nhau. Đó là cách hỗ trợ, sẽ chia và đóng góp ý kiến cho nhau tốt nhất, nhằm cùng giúp nhau phát triển, rộng hơn là vì cộng đồng doanh nghiệp nông nghiệp Việt Nam.

Mặc dù số lượng ngân hàng đã giảm từ 42 xuống còn 34 ngân hàng thông qua hoạt động mua bán, sáp nhập sau 7 năm thực hiện Đề án Tái cơ cấu các tổ chức tín dụng (TCTD) nhưng hiện vẫn còn phải tiếp tục giảm số lượng để nâng chất lượng, trở thành thành các định chế có quy mô lớn và quản trị tốt hơn. Để đẩy mạnh việc xử lý, tái cơ cấu lại các TCTD, trong thời gian tới, Chính phủ sẽ bán và chuyển giao những ngân hàng yếu kém và trong tình trạng đặc biệt như Ngân hàng Xây dựng, GP Bank, Oceanbank... Bên cạnh đó, Chính phủ sẽ cho phép ngân hàng nước ngoài mua lại các ngân hàng yếu kém trở thành 100% vốn nước ngoài tại Việt Nam.

“BẬT ĐÈN XANH” CHO VỐN NGOẠI CHẢY VÀO NGÂN HÀNG NỘI

■ VI QUÂN

ĐẨY MẠNH M&A

Sau khi giảm 9 ngân hàng thông qua các thương vụ mua bán, sáp nhập (M&A) ngân hàng trong giai đoạn 2011-2015, hoạt động M&A ngân hàng khá trầm lắng. Hai năm qua, chưa có thêm thương vụ M&A ngân hàng với ngân hàng nào trừ một vài ngân hàng mua lại một số mảng của ngân hàng khác như Shinhan Bank mua lại mảng bán lẻ của ANZ Việt Nam, VIB mua lại mảng bán lẻ của Commonwealth Bank...

Chính phủ đang yêu cầu thúc đẩy quá trình tái cơ cấu, trong đó bao gồm phải xử lý sớm hơn, nhanh hơn các ngân hàng yếu kém và ngành ngân hàng đang nỗ lực thực hiện Đề án 1058 về Cơ cấu lại hệ thống các TCTD gắn với xử lý nợ xấu giai đoạn 2016 - 2020. Có thể nói đây là động lực để đẩy mạnh tái cơ cấu ngân hàng trong thời gian tới. Phát biểu tại diễn đàn MSA 2018 tại TPHCM, Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ nhấn mạnh, Việt Nam sẽ tiếp tục tái cơ cấu mạnh mẽ nhiều lĩnh vực, đặc biệt là lĩnh vực tài chính - ngân hàng. Chính phủ đang hoàn thiện các luật liên quan đến kinh tế nói chung, tài chính nói riêng. Trong

đó, Nghị quyết 42 về xử lý nợ xấu và Luật sửa đổi bổ sung về tín dụng là hai cơ sở pháp lý quan trọng cho hệ thống tín dụng Việt Nam thời gian tới. Theo Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ, quá trình tăng cường xử lý nợ xấu Việt Nam trong những năm qua giảm rất nhanh. Tính đến tháng 6.2018, nợ xấu ngành ngân hàng còn 6,9%, trong đó nợ xấu nội bảng còn hơn 2%.

Để tăng tốc xử lý nợ xấu và tái cơ cấu TCTD, đối với ngân hàng thương mại, Chính phủ khuyến khích M&A các ngân hàng nhỏ thành ngân hàng lớn hơn để quản trị tốt hơn. Sắp tới, Chính phủ cũng sẽ bán và chuyển giao bắt buộc các ngân hàng yếu kém đã mua lại hay các TCTD đang trong kiểm soát đặc biệt theo quy định của Luật TCTD mới sửa đổi như Oceanbank, Ngân hàng Xây dựng, GP Bank... tái cơ cấu một số ngân hàng yếu kém trong diện kiểm soát đặc biệt. Đáng lưu ý, Chính phủ cũng sẽ không cấp thêm giấy phép cho ngân hàng 100% vốn ngoại, nhưng cho phép ngân hàng nước ngoài mua ngân hàng yếu kém trở thành 100% vốn nước ngoài tại Việt Nam. Lĩnh vực này đang được cả

HDBank nhận sáp nhập PGBank sẽ là thương vụ M&A ngân hàng đầu tiên năm 2018.

Sacombank

**KIENLONG
BANK**
Sẵn lòng chia sẻ

LienVietPostBank
NGÂN HÀNG BƯU ĐIỆN LIÊN VIỆT

MOODY'S NÂNG HẠNG TÍN NHIỆM ĐỐI VỚI 14 NGÂN HÀNG VIỆT NAM

Hãng đánh giá tín nhiệm Moody's vừa điều chỉnh xếp hạng và triển vọng tín dụng cho 14 ngân hàng Việt Nam. Theo đó, Vietcombank, BIDV và Vietinbank được nâng xếp hạng nhà phát hành và xếp hạng tiền gửi dài hạn bằng ngoại tệ, nội tệ. Với xếp hạng rủi ro đối tác dài hạn (CRR) và đánh giá rủi ro đối tác (CRA), các ngân hàng có cải thiện là Vietinbank, BIDV, SHB, HDBank và OCB. Trong khi đó, ACB, MBBank và Techcombank được nâng xếp hạng tiền gửi bằng ngoại tệ dài hạn. Moody's cũng nâng xếp hạng tiền gửi nội tệ, ngoại tệ dài hạn và xếp hạng nhà phát hành cho 5 ngân hàng, gồm: ABBank, TPBank, VIB và VP Bank. Triển vọng xếp hạng nhà phát hành nợ bằng ngoại tệ và nội tệ, cũng như triển vọng xếp hạng tiền gửi nội tệ của 8 ngân hàng: Vietcombank, BIDV, VietinBank, ABB, LienVietPostBank, TPBank, VIB và VP Bank được điều chỉnh từ tích cực sang ổn định. Trước đó, Moody's đã nâng xếp hạng tín nhiệm của Việt Nam từ B1 lên Ba3. Đây cũng là lý do hàng này nâng xếp hạng hàng loạt ngân hàng vì tín nhiệm quốc gia ảnh hưởng đến đánh giá của Moody's về khả năng chính phủ hỗ trợ các ngân hàng trong thời kỳ khó khăn.

ngân hàng nước ngoài và trong nước đều quan tâm. Hiện Chính phủ đang lựa chọn nhà đầu tư tốt nhất và với chính sách đặc thù trong Nghị quyết xử lý nợ xấu của Quốc hội sẽ là công cụ tốt cho Việt Nam thực hiện việc này. Ngoài ra, hiện có khoảng 36-38 công ty tài chính của các tập đoàn và tổng công ty nhà nước, trong đó một số công ty hoạt động không hiệu quả. Vì vậy, Chính phủ giao NHNN xây dựng phương án tái cơ cấu bao gồm cả phương án bán vốn cho các nhà đầu tư trong và ngoài nước để trình Chính phủ xem xét quyết định.

Thực tế cho thấy, ngay từ đầu năm 2018, nhiều ngân hàng đã trình cổ đông kế hoạch tăng vốn và thực hiện M&A như VPBank, MBBank, LienVietPostbank... Trong đó, hiện HDBank đang triển khai các thủ tục để nhận sáp nhập PGBank sau khi phương án này được cổ đông của 2 ngân hàng thông qua vào tháng 3-2018. Theo các chuyên gia trong ngành, M&A sẽ sôi động trong thời gian tới vì không ít ngân hàng đã lên kế hoạch M&A, trong đó, Chính phủ cũng đã "bật đèn xanh" cho các định chế tài chính nước ngoài tham gia sâu rộng vào quá trình tái cơ cấu của ngân hàng trong nước.

THOÀI VỐN NGÂN HÀNG QUỐC DOANH

Không chỉ có các ngân hàng yếu kém phải sáp nhập, một số ngân hàng quốc doanh lớn tới đây cũng sẽ cổ phần hóa và thoái vốn. Chính phủ đặt mục tiêu đến năm 2020 sẽ cơ bản hoàn thành chương trình thoái vốn nói trên. Theo đó, Agribank có lộ trình IPO vào năm 2019. Riêng BIDV và Vietcombank, Chính phủ cũng có chủ trương bán bớt vốn cho các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

Cụ thể, Vietcombank đang dự kiến bán hơn 350 triệu cổ phiếu, hoặc 10% cổ phần cho nhà đầu tư nước ngoài trong năm 2018 vì hiện nay room nhà đầu tư của ngân hàng này còn khoảng 9,12%. Quỹ đầu tư GIC của Chính phủ Singapore và Ngân hàng Mizuho của Nhật Bản hiện là hai đối tác đang làm việc và thương lượng với Vietcombank để trở thành cổ đông quan trọng của ngân hàng này. Trong đó, hiện Ngân hàng Mizuho đang là nhà đầu tư nước ngoài lớn nhất của Vietcombank với 15% cổ phần và ngân hàng vẫn muốn tăng tỷ lệ sở hữu tại Vietcombank. Ngân hàng BIDV cũng có hơn 20 quỹ đầu tư và định chế tài chính đặc biệt quan tâm đến việc mua cổ phần để trở thành nhà đầu tư chiến lược của BIDV. Trong đó,

Ngân hàng KEB Hana của Hàn Quốc đang thương thảo để tiến hành mua lại cổ phần của BIDV nhằm mở rộng kinh doanh tại Việt Nam.

Sau khi giảm sở hữu Nhà nước tại các ngân hàng quốc doanh, các ngân hàng này sẽ tiến đến niêm yết cổ phiếu ở nước ngoài. Tại Quyết định số 986 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chiến lược phát triển ngành ngân hàng Việt Nam, ban hành trong tháng 8.2018 nêu rõ hướng giảm tỷ lệ sở hữu Nhà nước tại 3 ngân hàng quốc doanh là Vietcombank, BIDV và VietinBank. Cụ thể, trong giai đoạn 2018 - 2020, đối với các ngân hàng thương mại Nhà nước (không bao gồm Agribank), Chính phủ sẽ tăng vốn điều lệ để đảm bảo tỷ lệ an toàn vốn thực hiện chuẩn mực Basel 2, bảo đảm vai trò chi phối của Nhà nước trong các ngân hàng thương mại Nhà nước, trong đó Nhà nước nắm giữ ở mức tối thiểu 65% tổng số cổ phần có quyền biểu quyết. Theo đó, 3 ngân hàng trên sẽ lựa chọn cổ đông chiến lược có uy tín trên thị trường, có năng lực tài chính, kinh nghiệm quản trị; chuẩn bị các điều kiện tiền đề, tiến tới niêm yết cổ phiếu trên thị trường chứng khoán nước ngoài.

Đến giai đoạn 2021 - 2025, Chính phủ xác định các ngân hàng thương mại Nhà nước nối tiếp tiếp tục đóng vai trò là lực lượng chủ lực, chủ đạo về quy mô, thị phần, khả năng điều tiết thị trường; đi đầu trong việc triển khai và áp dụng Basel 2 theo phương pháp nâng cao và hội nhập quốc tế. Đáng chú ý, quyết định trên nêu rõ: đảm bảo tỷ lệ sở hữu Nhà nước ở mức 51% tại nhóm ngân hàng này, tức giảm từ mức đảm bảo tối thiểu 65% sở hữu hiện nay. Ngoài ra, Chính phủ cũng đặt lộ trình thực hiện niêm yết cổ phiếu của các ngân hàng trên (VCB, BID và CTG) trên thị trường chứng khoán nước ngoài. Riêng cổ phiếu Agribank sau khi cổ phần hóa sẽ thực hiện niêm yết tại thị trường trong nước. Với chủ trương này, các chuyên gia trong ngành cho rằng, các nhà đầu tư nước ngoài sẽ có thêm nhiều cơ hội tham gia lĩnh vực tài chính - ngân hàng của Việt Nam ■

SACOMBANK HỢP TÁC TOÀN DIỆN VỚI BECAMEX BÌNH PHƯỚC

Ngày 20.08, trong khuôn khổ Hội nghị xúc tiến đầu tư tỉnh Bình Phước có sự tham dự của Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc, Sacombank và Công ty Cổ phần Phát triển Hạ tầng Kỹ thuật Becamex Bình Phước đã ký kết hợp tác toàn diện. Theo đó, Sacombank sẽ cấp tín dụng cho Becamex Bình Phước nhằm mục đích xây dựng dự án Khu công nghiệp - Dân cư Becamex Bình Phước, đồng thời cung cấp cho Becamex Bình Phước các dịch vụ tài chính tiện ích như tiền gửi, tài khoản thanh toán, thẻ, ATM, tài trợ vốn và các dịch vụ trọn gói cho các doanh nghiệp đầu tư/hoạt động tại Khu công nghiệp, tài trợ vốn cho khách hàng mua nhà tại Khu đô thị thuộc dự án, tài trợ vốn cho các đơn vị thành viên của Tổng Công ty Becamex IDC... Khu công nghiệp - Dân cư Becamex Bình Phước, một trong những dự án trọng điểm nhằm thu hút đầu tư FDI nằm trên địa bàn thị trấn Chơn Thành và 3 xã của huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước.

Ông Phan Đình Tuệ - Phó Tổng giám đốc Sacombank cho biết: "Sacombank đã cho ra đời nhiều sản phẩm dịch vụ phù hợp với nhu cầu của nhóm doanh nghiệp FDI. Cụ thể như gói ưu đãi phí cho doanh nghiệp Nhật Bản - Resona Bank, trong đó Sacombank cùng đối tác thành lập tổ phát triển kinh doanh khách hàng Nhật Bản với nhân sự là người bản xứ để kịp thời hỗ trợ tư vấn hiệu quả các thủ tục, chính sách cho nhóm doanh nghiệp Nhật Bản đầu tư vào thị trường Việt Nam. Đối với doanh nghiệp vệ tinh của các Tập đoàn lớn như Samsung, LG... hay là các doanh nghiệp FDI lần đầu tiên hợp tác cùng Sacombank, chúng tôi cũng có nhiều ưu đãi để hỗ trợ tối đa cho khách hàng. Chúng tôi cũng đã phát triển đội ngũ nhân sự có thể sử dụng đa ngôn ngữ để tạo thuận lợi trong giao tiếp với các doanh nghiệp FDI nhằm góp phần thúc đẩy sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế trong nước thông qua giá trị đầu tư nước ngoài".

NGỌC THIÊN

LIENVIETPOSTBANK RA MẮT TÍNH NĂNG VÍ VIỆT TRÊN INTERNET BANKING

Nhằm nâng tầm trải nghiệm các ứng dụng trên Ví Việt, mới đây LienVietPostBank đã cho ra mắt tính năng Ví Việt trên Internet Banking. Theo đó, các khách hàng đã đăng ký dịch vụ Internet Banking của LienVietPostBank có thể đăng ký Ví Việt mọi lúc, mọi nơi (24/7) mà không cần phải ra quầy giao dịch hay tài và cài đặt ứng dụng.

Tính năng mới này giúp khách hàng có thể tiết kiệm thời gian và công sức khi với vài thao tác đơn giản. Chỉ cần đăng nhập tài khoản Internet Banking của LienVietPostBank, khách hàng có thể đăng ký tài khoản Ví Việt, xác thực tài khoản Ví và chuyển tiền vào tài khoản Ví. Từ đó, dễ dàng thực hiện các chức năng của Ví Việt như mua sắm online, thanh toán hóa đơn, nạp tiền điện thoại, chuyển khoản hay gửi tiết kiệm online... trên Ví Việt. Tính đến thời điểm 30.06.2018, Ví Việt đã có hơn 2,2 triệu người dùng và hơn 20.000 điểm chấp nhận thanh toán trên toàn quốc.

MINH THƯ

KIENLOGBANK TIẾP TỤC KHAI TRƯƠNG 2 PHÒNG GIAO DỊCH MỚI

Ngày 31.08, Kienlongbank tổ chức lễ khai trương thêm 2 phòng giao dịch mới: Kienlongbank Bắc Bình (Bình Thuận) (ảnh) và Kienlongbank Long Thành (Đồng Nai). Như vậy, trong 8 tháng đầu năm 2018, Kienlongbank đã lần lượt khai trương hoạt động 11 đơn vị mới, 6 đơn vị còn lại sẽ sớm khai trương vào cuối năm 2018, nâng tổng số 134 điểm giao dịch trên toàn quốc.

Nhân dịp này, Kienlongbank đã trao tặng 100 suất học bổng "Chia sẻ ước mơ", tổng giá trị 150 triệu đồng, dành cho các em học sinh THPT chăm ngoan học giỏi, có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn tại 2 địa phương, mỗi địa phương 50 suất. Qua chặng đường 5 năm, Kienlongbank đã trực tiếp trao tặng hơn 15.000 suất học bổng cho các em học sinh trên cả nước trong chương trình học bổng "Chia sẻ ước mơ". Cùng với việc khai trương các điểm giao dịch mới, Kienlongbank không ngừng nâng cao chất lượng phục vụ, đầu tư cơ sở hạ tầng, phát triển các sản phẩm dịch vụ ngân hàng điện tử, thực hiện chiến lược trở thành một trong 15 ngân hàng bán lẻ hàng đầu tại Việt Nam.

BẢO HÂN

KHẢO NGHIỆM PHÂN BÓN VÀ CHUYỆN “ĐI NGƯỢC”

■ TRẦN TOÀN

Dự thảo Luật Trồng trọt có 7 chương, 85 điều quy định hoạt động trồng trọt phải theo chuỗi giá trị, gắn với định hướng thị trường, xây dựng vùng sản xuất hàng hóa tập trung, sản xuất phải có hợp đồng... hướng tới nền nông nghiệp cơ giới hóa đồng bộ, ứng dụng nông nghiệp chính xác, nông nghiệp xanh và nông nghiệp thông minh.

Dù đã chỉnh lý trên cơ sở tiếp thu ý kiến của các đại biểu Quốc hội tại kỳ họp thứ 5 (tháng 5.2018), nhưng mỗi đây tại hội thảo do Ủy ban Khoa học công nghệ môi trường của Quốc hội phối hợp với Bộ NN&PTNT tổ chức, lấy ý kiến đóng góp của chuyên gia, doanh nghiệp ở các tỉnh phía Nam, để trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp vào tháng 10.2018 vẫn còn nhiều ý kiến khác nhau về điều khoản khảo nghiệm phân bón (điều 38). Thậm chí nhiều ý kiến gay gắt cho rằng giữ điều khoản khảo nghiệm phân bón là trở về thời kỳ lạc hậu, đi ngược lại quá trình phát triển của thế giới.

Lý giải khái niệm “đi ngược”, ông Trần Dũng, Chủ tịch HĐQT Công ty phân bón Hà Lan, phân tích nhiều công thức sản xuất phân bón đã được thế giới công nhận, nhưng trong nước lại yêu cầu khảo nghiệm, rất bất hợp lý. Ông Dũng vì von việc đặt yêu cầu khảo nghiệm phân bón giống như gạo sau khi đã nấu thành cơm, muốn ăn phải kiểm tra lại thông số dinh dưỡng. Bởi vì dù gạo đã kiểm tra chất lượng, nhưng khi cho nước

vào nấu thì... lại thành sản phẩm khác không còn là gạo nữa!

Không những thế, yêu cầu khảo nghiệm phân bón không chỉ mất nhiều thời gian mà còn tốn chi phí với con số khổng lồ, hàng tỷ USD. Hiện nay cả nước có khoảng 730 công ty phân bón, mỗi doanh nghiệp trung bình có 5 sản phẩm. Chi phí khảo nghiệm một sản phẩm khoảng 2 tỷ đồng. Tưởng là doanh nghiệp chịu nhưng thật ra tất cả những chi phí này, người nông dân phải gánh, nên rất khó tìm được lợi nhuận trong sản xuất, nuôi trồng.

Ở góc độ khác, ông Nguyễn Bá Dũng, Viện Khoa học vật liệu ứng dụng còn dẫn chứng rằng lâu nay việc khảo nghiệm vẫn bị thực hiện nhưng phân bón giả vẫn tràn lan, như vậy phải chăng người nông dân vừa thiệt đơn, vừa thiệt kép. Yêu cầu khảo nghiệm phân bón chẳng khác nào cơ quan nhà nước áp đặt, ép buộc doanh nghiệp chứ không phải tạo hành lang pháp lý giúp doanh nghiệp làm ăn.

Trước nhiều ý kiến gay gắt về yêu cầu khảo nghiệm phân bón, ông Hoàng Trung, Cục trưởng Cục Trồng trọt, cho rằng việc đặt ra yêu cầu khảo nghiệm cũng vì lợi ích của bà con nông dân. Nếu không khảo nghiệm làm sao hướng dẫn bà con nông dân sử dụng sản phẩm. Khi bỏ qua khâu này, nhiều doanh nghiệp “dỏm” có thể sau một đêm cho ra đời hàng trăm sản phẩm phân bón.

Nhận xét về dự thảo, nhiều chuyên gia ở các viện nghiên cứu về nông nghiệp còn cho rằng,

nhiều khái niệm trong luật đến chuyên gia còn chưa hiểu, thì làm sao 16 triệu hộ nông dân cả nước hiểu được. Về vấn đề này ở những lần thảo luận tại Quốc hội, các thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội nhấn mạnh, để đảm bảo tính khả thi khi Luật được ban hành, dự thảo Luật cần làm rõ một số nội dung về lộ trình xây dựng, ban hành các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật để kiểm soát được chất lượng giống, chất lượng phân bón... Hình như cách làm lâu nay cũng “đi ngược”.

Lĩnh vực sản xuất trồng trọt giữ vai trò quan trọng trong nông nghiệp, thu hút sự tham gia của gần 70% nguồn lực lao động xã hội, đóng góp trên 50% kim ngạch xuất khẩu của ngành Nông nghiệp. Năm 2017, giá trị xuất khẩu của toàn ngành nông nghiệp đạt 36,2 tỷ USD, trong đó lĩnh vực trồng trọt là 18,96 tỷ USD; có 7/10 mặt hàng xuất khẩu chủ lực (trên 1 tỷ USD) của ngành Nông nghiệp thuộc lĩnh vực trồng trọt. Tuy nhiên, theo Bộ NN&PTNT, hoạt động trồng trọt ở nước ta thiếu hành lang pháp lý để định hướng nội dung rất quan trọng. Đó là việc xây dựng và bảo vệ các hệ thống canh tác hướng tới nền sản xuất hàng hóa tập trung, có hợp đồng, cấp chứng nhận chất lượng và truy xuất nguồn gốc... Luật Trồng trọt xây dựng để luật hóa quy định về hoạt động canh tác nhằm thiết lập mối liên kết sản xuất bền vững theo hình thức sản xuất có hợp đồng, có giám sát và cấp chứng nhận sản phẩm ■

Nhấp vài ngum mà cảm nhận vị. Ảnh chụp tại chợ trà xã Phúc Xuân, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

Hâm chuộng mua trà chuyên sang nhau ở chợ trà xã Phúc Xuân, tỉnh Thái Nguyên.

Độc đáo những chợ trà THÁI NGUYÊN

■ ĐỖ QUANG TUẤN HOÀNG

Những bao trà mở sẵn mời gọi người mua ở chợ trà xã Minh Tiến, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.

Năm 2014, giá trị sản xuất trên 1 ha đất trồng trà ở Thái Nguyên đạt 95 triệu đồng/ha. Ảnh chụp tại xóm Quỳnh Hội, xã Trung Hội, huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.

nười giấy, người mua cầm hai chén trà lên
để ngấm màu nước, ngửi hương. Ảnh chụp
La Bằng, huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.

Trong 158.700 tấn sản lượng trà búp
tươi, tương đương 32.000 tấn trà thành
phẩm/năm của tỉnh Thái Nguyên, có
khoảng 80% bán tại chợ nông thôn với
giá bình quân 60 triệu đồng/tấn, doanh
thu khoảng 19.200 tỉ đồng. Ảnh chụp
tại chợ trà xã Minh Tiến, huyện Đại Từ,
tỉnh Thái Nguyên.

Bóc một nắm trà thả vào lòng bàn tay kia,
dán đều để cảm nhận bằng tay, ngấm bằng
mắt. Ảnh chụp tại chợ trà xã Minh Tiến,
huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.

Thái Nguyên quả không hổ danh là đất trà. Bởi ngoài chuyện “mở mắt thấy trà” (theo thống kê của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Thái Nguyên, năm 2015, tổng diện tích trà toàn tỉnh là hơn 21.000ha, đứng thứ hai trong cả nước sau tỉnh Lâm Đồng), toàn tỉnh còn có hàng chục chợ chuyên doanh để những người làm trà, yêu trà tụ họp mà thỏa thích thử, bình phẩm, mua bán trà.

Thái Nguyên hiện có 105 chợ nông thôn, trong đó có 17 chợ đầu mối lớn về trà, mỗi chợ cung cấp từ 40 tấn trà/năm đến 200 tấn trà/năm. Các chợ có tiếng là: Yên Lạc, Phú Đô, Tức Tranh, Giang Tiên (huyện Phú Lương); Phú Sơn, Điểm Mực, Bình Yên, Quán Vương, Bình Thành, Chợ Chu, Tân Lập (huyện Định Hóa); Minh Lập, Hòa Bình, Văn Hân, Nam Hòa, Sông Cầu (huyện Đổng Hỷ); Bắc Sơn, Phúc Thuận (huyện Phổ Yên); Bình Sơn, Mỏ Chè (thành phố Sông Công)... Mỗi tháng, chợ họp ít cũng bốn phiên, nhiều thì mười hai phiên. Thế nên người dân Thái Nguyên có câu “Ba cây (km) một chợ, năm ngày hai phiên” hoặc “Ba cây một chợ, mười ngày bốn phiên” để chỉ mật độ và thời gian diễn ra các chợ trà trên địa bàn tỉnh. Trong 158.700 tấn sản lượng trà búp tươi, tương đương 32.000 tấn trà thành phẩm/năm của tỉnh, có khoảng 80% bán tại chợ nông thôn với giá bình quân 60 triệu đồng/tấn, doanh thu khoảng 19.200 tỉ đồng.

Ở mỗi chợ trà đều có những người kê bàn, bày chén, phích, đun nước sôi. Họ đun liên tục, cứ phích vơi lại tiếp đầy, mỗi phiên hết cả trăm lít nước sôi để phục vụ người đi chợ pha trà. Đổi lại, họ lấy bà trà mà người ta mới pha một nước để thử. Mỗi phiên, mỗi người gom được khoảng 20 kg đến 30 kg bà. Họ vắt khô nước, đóng bao mang về phơi khô, cho cảm trà ngon vào sao lại (5 kg bà sao được một kg trà khô) rồi bán với giá từ 40.000 đồng/kg đến 50.000 đ -ồng/kg cho những buôn trà để pha trộn hoặc bán cho những người bán quán nước. Cũng có người bán luôn bà ướt cho các cơ sở sao trà với giá 10.000 đồng/kg. Đây chính là loại mà dân trong nghề gọi là trà ướp xác. Ngoài ra, họ được mỗi người bóc cho một nắm trà khô bỏ vào cái hộp để trên mặt bàn, mỗi phiên cũng được một kg. Có người cũng thử và mua trà như những người buôn khác.

GS Trần Quốc Vượng (1934-2005) nói rằng, chợ là cái dạ dày của làng. Đó là khía cạnh kinh tế. Còn về khía cạnh văn hóa, ông Michael DiGregorio, Tiến sĩ chuyên ngành môi trường, Trưởng đại diện Quỹ châu Á tại Việt Nam, cho rằng: “Chợ là không gian rất sống động để bạn cảm nhận về văn hóa của một nơi chốn, với nhiều màu sắc, nhiều mùi vị. Đến chợ bạn gặp rất nhiều người thuộc nhiều tầng lớp khác nhau, được nghe những câu chuyện rất đời thường. Du khách sẽ đến chợ, nơi họ có thể mua những sản vật mà họ không thấy ở những chỗ khác.” Tôi vốn mê chợ nên đến bất cứ đâu cũng là cà ra chợ để xem hàng hóa, để ngấm người bán kẻ mua. Và tôi đã luôn hứng khởi khi là cà đến những chợ trà Thái Nguyên ■

NÔNG SẢN HỮU CƠ QUẾ LÂM NHẬN ĐƯỢC NHIỀU SỰ QUAN TÂM CỦA ĐẢNG VÀ NHÀ NƯỚC

Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ (thứ 5 từ trái qua) tìm hiểu các sản phẩm nông sản hữu cơ của Tập đoàn Quế Lâm tại gian hàng trưng bày tại hội nghị. Ảnh: Đình Thứ.

Ngày 6.8 vừa qua, trong khuôn khổ Hội nghị tổng kết chương trình khoa học và công nghệ phục vụ xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2012 – 2017 và định hướng giai đoạn 2018 – 2020 được tổ chức tại tỉnh Vĩnh Phúc, Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ đã tham quan gian hàng trưng bày các sản phẩm nông nghiệp hữu cơ của Tập đoàn Quế Lâm.

Trong 17 năm xây dựng và phát triển, Tập đoàn Quế Lâm luôn kiên định với mục tiêu chiến lược sản xuất vì một

nền nông nghiệp xanh – sạch – đẹp, hướng đến phát triển bền vững. Những năm vừa qua, Tập đoàn Quế Lâm đẩy mạnh đầu tư sản xuất nông sản hữu cơ, hiện nay các mặt hàng hữu cơ của Tập đoàn Quế Lâm đã có mặt trên thị trường tại các chuỗi cửa hàng, siêu thị lớn ở Hà Nội, TP.HCM và Thừa Thiên Huế...

Tập đoàn Quế Lâm hiện đang hợp tác với các tỉnh thành trên cả nước để sản xuất nông sản hữu cơ theo chuỗi giá trị. Tập đoàn sẽ hỗ

trợ giống, kỹ thuật, phân bón và bao tiêu sản phẩm. Các mô hình sản xuất lúa, chè, trái cây hữu cơ và chăn nuôi hữu cơ đã đem lại hiệu quả to lớn, được bà con nông dân tin tưởng và nhận được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước. Trong thời gian sắp tới, Tập đoàn sẽ tiếp tục mở rộng mô hình liên kết với hợp tác xã và bà con nông dân để tiếp tục sản xuất nông nghiệp hữu cơ, vì một môi trường sống lành mạnh, vì sức khỏe của bà con nông dân và người tiêu dùng.

HƯƠNG GIANG

NHIỀU HOẠT ĐỘNG XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI

Chiều 01.08, tại TP Quy Nhơn (Bình Định), Hội chợ sản phẩm nông lâm thủy sản vùng Duyên hải Nam Trung bộ năm 2018 do Bộ NN&PTNT và UBND tỉnh Bình Định phối hợp tổ chức chính thức khai mạc. 250 doanh nghiệp, HTX, cơ sở sản xuất, hộ gia đình ở khu vực Duyên hải Nam Trung bộ và tỉnh Bình Định đã tham gia với 300 gian hàng trưng bày sản phẩm máy móc nông nghiệp, thuốc thú y, thuốc bảo vệ thực vật, thức ăn chăn nuôi, nông lâm thủy sản, làng nghề, hàng thủ công mỹ nghệ truyền thống...

Sáng 03.08, tại Hà Nội, UBND tỉnh Sơn La phối hợp với Trung tâm Xúc tiến Thương mại Nông nghiệp Bộ NN&PTNT tổ chức “Tuần lễ Nhân và nông sản an toàn tỉnh Sơn La năm 2018” với nhiều hoạt động quảng bá, giới thiệu sản phẩm nhân và các mặt hàng nông sản an toàn tiêu biểu của tỉnh Sơn La đạt Chứng nhận VietGAP, GlobalGAP.

UBND tỉnh Hưng Yên đã tổ chức nhiều hoạt động xúc tiến cho trái nhãn trong tháng 8, bao gồm: Lễ hội Nhân lồng Hưng Yên (11 – 13.08) với sự tham gia của các doanh nghiệp, thương nhân Việt Nam và Trung Quốc; Hội nghị Xúc tiến tiêu thụ nhân và nông sản tỉnh Hưng Yên năm 2018 (12.08); Tuần lễ Nhân lồng Hưng Yên tại Hà Nội (17 - 24.08); Phiên chợ nhân lồng Hưng yên tại Khu đô thị Ecopark (25 - 26.08).

Ngày 13.08, Bộ NN&PTNT phối hợp UBND tỉnh Bình Định tổ chức Hội nghị triển khai Luật Thủy sản 2017 và bản bạc, thúc đẩy một số nhiệm vụ, giải pháp cấp bách chống khai thác bất hợp pháp, không theo quy định (IUU) nhằm gỡ “thẻ vàng” cho thủy sản Việt Nam tại TP Quy Nhơn.

Tại hội thảo Giải pháp nâng cao chất lượng và thúc đẩy xuất khẩu mật ong Việt Nam được tổ chức tại Hà Nội vào ngày 17.08, các đại biểu đã đóng góp nhiều ý kiến thiết thực về chất lượng mật ong và những giải pháp nâng cao chất lượng mật, nâng cao khả năng cạnh tranh về chất lượng và giá trị của mật ong Việt Nam trên thị trường thế giới.

Ngày 18.08, tại Lạng Sơn, Bộ NN&PTNT phối hợp với UBND tỉnh Lạng Sơn đồng tổ chức hội nghị “Kết nối tiêu thụ nông sản các tỉnh biên giới Việt Nam - Trung Quốc” nhằm mục đích cung cấp những thông tin về tình hình thương mại nông sản giữa hai nước, phổ biến các quy định liên quan đến xuất nhập khẩu nông sản, đồng thời giải quyết, hướng dẫn những khó khăn vướng mắc của doanh nghiệp trong việc xuất nhập khẩu nông sản.

Hội chợ triển lãm thủy sản quốc tế - Vietfish 2018 với tên gọi “Ngôi nhà chung của thủy sản Châu Á” do Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) chính thức diễn ra từ 22 – 24.08 tại Trung tâm hội chợ triển lãm Sài Gòn (SECC), TPHCM.

Nhằm triển khai hiệu quả các chương trình mở rộng thị trường cho nông sản Việt, trong đó có thị trường Trung Quốc, ngày 26.08, tại TPHCM đã diễn ra Hội thảo “Nâng cao hiệu quả tiếp cận thị trường Trung Quốc cho nông sản Việt” do Ban Nghiên cứu phát triển kinh tế tư nhân (Hội đồng tư vấn cải cách Thủ tục hành chính của Thủ tướng Chính phủ) phối hợp với Cục Chế biến và Phát triển thị trường nông sản (thuộc Bộ NN&PTNT) cùng Câu lạc bộ Nông nghiệp công nghệ cao (DAA) Việt Nam tổ chức, với sự tham dự của các chuyên gia, doanh nghiệp xuất nhập khẩu nông sản trong nước và Trung Quốc.

ĐẨY MẠNH ỨNG DỤNG KHOA HỌC CÔNG NGHỆ TRONG NÔNG NGHIỆP

Ngày 08.08, đại diện lãnh đạo Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN), Bộ NN&PTNT, Bộ Công thương đã ký kết Quy chế phối hợp về xây dựng và quản lý chỉ dẫn địa lý.

Nhằm tạo điều kiện để các hộ nông dân, chủ trang trại, các hợp tác xã và các doanh nghiệp tiếp cận với các thông tin mới về khoa học công nghệ, cơ chế chính sách, nhu cầu thị trường, thảo luận các biện pháp tháo gỡ khó khăn, hạn chế trong phát triển bền vững cây ăn quả vùng Nam bộ, ngày 10.08, tại TP Vĩnh Long, Trung tâm Khuyến nông Quốc gia phối hợp với Sở NN&PTNT tỉnh Vĩnh Long tổ chức Diễn đàn Khuyến nông @ Nông nghiệp chủ đề: “Giải pháp phát triển bền vững cây ăn quả vùng Nam bộ”.

Sáng 15.08, tại TPHCM, Trung tâm Ươm tạo Doanh nghiệp Nông nghiệp Công nghệ cao đã tổ chức buổi họp báo giới thiệu về cuộc thi “Đổi mới sáng tạo trong sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao năm 2018”.

Ngày 21.08, Bộ NN&PTNT đã tổ chức Hội thảo: “Ứng dụng khoa học và công nghệ trong phát triển nông nghiệp thông minh bền vững” trong khuôn khổ chương trình “Kết nối mạng lưới đổi mới và sáng tạo Việt Nam 2018”.

Trong 2 ngày 21, 22.08, tại Đà Lạt, Bộ KH&CN phối hợp cùng Sở KH&CN Lâm Đồng tổ chức hội thảo “Công nghệ ưu tiên cấp bách cho phát triển và ứng dụng nông nghiệp công nghệ cao”.

Ngày 23.8, Ủy ban Khoa học công nghệ môi trường của Quốc hội và Bộ NN&PTNT đã tổ chức “Hội thảo lấy ý kiến đóng góp dự thảo Luật Trồng trọt” tại TP HCM.

NHỚ

MÙA CÚNG TRĂNG (1)

■ CAO THỊ HOÀNG

Các sư trụ trì từ nhiều chùa trong TP Sóc Trăng cùng tụng kinh để tạ ơn thần Mặt trăng trong Lễ cúng trăng tại chùa Kh'leang (TP. Sóc Trăng). Ảnh: TGT.

1.

Hai Lý nằm võng cho con bú. Tiếng vạc ăn đêm lạc bầy cù trăng nghe rồi rạc buồn. Và, tự dung trong lòng người mẹ dâng lên niềm hoài cảm, Hai Lý cất tiếng ru con:

*"Trăng kia ai gọt nên tròn
Nước kia ai gánh giã mòn
bờ sông" (ca dao)*

*Rồi, cũng không biết phút
khỏi từ đâu, kỷ ức ủa về...*

*

Trăng sáng vàng vạc, trăng sáng nhìn rõ mặt người. Lễ Cúng Trăng năm đó, Hai Lý cột tóc đuôi gà, vịn lưng Thạch Sum, đứng xếp thành hàng dọc chung đám trẻ cùng trang lứa trong ấp. Thấy Cả, người cao niên, đạo đức và có uy tín nhất Phước Quối được bà con trong ấp cất cử làm đại diện cúng thần Mặt Trăng. Thấy tạ ơn và cầu xin thần Mặt Trăng tiếp tục phù hộ mùa màng thuận lợi; dân tình no ấm, yên vui.

Cúng xong, mỗi đứa trẻ, trong đó có Thạch Sum, Hai Lý

được đút cốm dẹp và các thứ bánh khác đầy miệng, nhưng không được nhai nuốt, phải đợi Thấy Cả chấm lưng từng đứa ba cái nhẹ nhẹ; đồng thời, hỏi mỗi đứa khi lớn lên sẽ ước mơ gì? Trả lời rồi mới được nhai nuốt thức ăn trong miệng. Nghiệt nổi, miệng đứa nào đứa nấy đầy ắp thức ăn nên chẳng đứa nào nói rõ thành tiếng... gây những trận cười sõi động đêm trăng. Ai cũng tin rằng mình vừa nhận lộc của thần Mặt Trăng, và đứa trẻ vừa đoán định tương lai của mình.

Trên đường về, sương thấm lưng và trăng vắt vai.

Thạch Sum hỏi: "Hồi nãy, cô Hai nói ước mơ gì khi lớn lên?". Thiệt ra, Hai Lý đã nói: "Ước mơ khi lớn lên được mãi mãi làm bạn với...". Nhưng, Hai Lý lặng thinh, rồi dưới ánh trăng đột ngột cảm thấy, cơ giở chạy một mạch về nhà!

2.

Ngày tháng êm đềm trôi qua những mùa trăng, Cúng Trăng!

- Cô Hai ơi! Có cần tui phụ một tay, không?

Thạch Sum hỏi vọng sang lúc chiều cốp nắng.

- Đại Thôi, được rồi, anh!

Tiếng "Đại" của Hai Lý rất rõ, rõ như trăng mười sáu tròn trăng.

Cuối thu đầu đông, hương lúa nếp mới phảng phất về khắp phum sóc, xóm ấp thuộc làng quê Sóc Trăng; trong đó có Phước Quối. Và, Phước Quối là ấp của xã Phú Tân, huyện Châu Thành. Một xã tuy còn nghèo nhưng giàu lòng nhân ái, sống chan hòa giữa người Việt, người Khmer. Nhà Hai Lý cách nhà Thạch Sum một hàng rào bông bụt tươi tốt quanh năm.

Hai Lý nghe má kể, hồi tía Thạch Sum trồng bông bụt phân ranh đất, cậu Ba qua thăm má thấy vậy đã ước: "Nhà có con gái, đừng cho người ta trồng bông bụt cận kề". Má hỏi tại sao cậu nói vậy? Cậu nói: "Bông bụt tượng trưng hoa con gái lẳng lơ, mở lòng...Ai đi ngang qua hàng rào cũng có thể ngắt dễ dàng.

Bông đẹp mà không bền". Má có ý kiến khác, rằng: "Ở đây, người Khmer coi bông búp là loài bông dịu dàng, hiền hậu và tinh khiết dùng dâng lên cúng Phật và được Phật chở che". Rồi, má nói: "Thà đẹp mà không bền, còn hơn xấu mà bền thì người tan đối nát!".

Câu Ba cười: "Cô em này ghê lắm thiệt!".

Thạch Sum lớn hơn Hai Lý chừng năm tuổi. Hồi Hai Lý còn nhỏ, mỗi lần đình chùa người Việt hay người Khmer trong vùng có lễ hội, Thạch Sum đều dẫn Hai Lý đi dự, tỉ như: chùa Ni Cô, tịnh xá Ngọc Hòa (xã An Ninh), hoặc chùa Bốn Mặt, chùa Phnorroka (xã Phú Tâm), hay chùa Peng Sam Đút, Kom Pong Tróp (xã An Hiệp)... Đình làng nghĩa xóm, tối lửa tắt đèn có nhau đã ngấm vào máu thịt của Thạch Sum và Hai Lý từ lúc tuổi còn thơ.

Lớn lên trên miền đất mang tên ngưỡng hồn dung, Hai Lý rành rẽ lễ hội Khmer như người Khmer và ngược lại, Thạch Sum cũng am tường lễ hội Việt như người Việt. Hai Lý hiểu, với người Khmer thì ngoài Mẹ Đất (4), Mẹ Nước (5) còn có thần Mặt Trăng (6), vị thần tối quan trọng trong việc bảo vệ mùa màng, ngăn ngừa sâu bệnh, tạo gió thuận mưa hòa. Mặc dù Cúng Trăng diễn ra nhiều nghi thức, nghi lễ, như: Đua ghe Ngo, thả đèn gió, đèn nước, đốt cốm dẹp... Hai Lý chỉ thích "Đút cốm dẹp"! Nếu, ai đó hỏi tại sao, Hai Lý sẽ cười liếng thoảng...

Lễ hội Cúng Trăng đi qua, truyền thuyết Cúng Trăng còn ở lại trong lòng Hai Lý.

- Người tưởng nhớ Trời Phật, Thần linh thì có lẽ nào Thần linh, Trời Phật không nghĩ tới Người?!

3.

Ngoài hiên, những con chim se se nháy nhót gọi bầy dưới nắng ban mai nóng ấm.

- Thôi! Tui phụ cô Hai một tay quét cốm dẹp.

- Í chết! Lũ má về, má rầy...

Thạch Sum cười, nụ cười chơn chất.

- Hồi nhỏ, tui dắt cô Hai chạy cùng xóm, và không có lễ hội nào, nhứt là lễ hội Cúng Trăng, cô không leo đèo chạy theo tui.

- Hồi nhỏ khác, bây giờ khác!

Hai Lý nói chống chế, đôi gò má có ửng hồng như người say nắng.

Thạch Sum lặng lẽ rút trong bị bông lấy ra đĩa bếp tử thanh tre vót thành.

Hai Lý lom khom đổ lúa nếp vào nồi đất rang, tay cầm đĩa bếp đảo đều và liên tục.

Thạch Sum nhắc chừng:

- Lửa mạnh, hạt nếp khô cháy.

Lửa yếu, hạt nếp dễ dính nhau. Canh vừa lửa nha, cô Hai!

Tự dung, Hai Lý thấy vui vui, không biết vui vì nghe tiếng hạt nếp nổ lị tị, vui vì mùi thơm nếp dậy, hay vì...

Thạch Sum bung nồi đất ra khỏi bếp, đổ nếp rang vào cối.

- Nghi tay một chút đi anh Chín, lát nữa hãy quét.

Hai Lý vừa quạt mồ hôi, vừa nói.

- Đâu được Cô Hai! Hạt nếp chín tới đổ vào cối là phải quét liến. Nếu không, cốm sẽ không giữ được vị dẻo, thơm ngon và mau hư, dễ mốc.

Thế như sự phân công hợp lý, Thạch Sum nói:

- Nữ thì rang nếp, sàng cốm.

Nam quét cốm!

Hai Lý cười trộm Thạch Sum.

- Gái mần tí hai việc, trai mần một việc. Vậy mà, anh Chín nói hợp lý?

Thạch Sum cười ngất.

- "Quét cốm dẹp, bẹp đôi tay", bởi vát và vò tốn nhiều sức. Khởi sự, quét nhẹ tay; dần dần mạnh tay và tăng lực, xiết mạnh tay lỏi chực chày sau cùng thì cốm mới trắng đều.

Thạch Sum nói chắc cứng:

- Việc đó, con gái, đàn bà không thể nào làm nổi!

Thạch Sum thử chín trong gia đình người Khmer đông con.

Nói về việc quét cốm dẹp, thì ở Phước Quới không ai quét (còn gọi già, vọt) cốm dẹp bằng Thạch Sum. Bởi, Thạch Sum có ngón nghề vừa quét vừa nạy đảo hạt nếp không bị gãy nát. Đặc biệt, có lẽ vì Hai Lý, Thạch Sum chịu khó tìm thân cây vú sữa già để chế ra dụng cụ: chày, cối, nạy... để làm cốm dẹp thật ngon. Và, cũng có lẽ vì vậy, mỗi lần Thạch Sum quét xong một mẻ cốm, Hai Lý lệ làng lấy nia vừa sàng vừa sấy cốm, tẩm, vỏ trấu đeo bám trong cốm.

Mãi lo quét lo sàng cốm, Thạch Sum và Hai Lý không hay biết bà Bảy về nhà tự nạy giờ.

- Thằng Chín! Qua hồi nào vậy, cháu!

Thạch Sum giục mình toát mồ hôi, một thứ mồ hôi lạnh, khác hẳn mồ hôi nóng vì lao động.

Hai Lý chưng hửng, rụt rè ngó má.

Bà Bảy cười, thùng thẳng nói:

- Nhà cô thằng Chín đỡ đần, má yên tâm!

Qua hai mùa Cúng Trăng, bà Bảy già Hai Lý cho Thạch Sum.

Vợ chồng Thạch Sum tạ ơn thần Mặt Trăng đã ban điều mơ ước khi lớn lên năm xưa, tới nay đã thành sự thật. Thạch Sum âu yếm nói với vợ:

- Đêm lễ Cúng Trăng cũng là đêm hội Tình Yêu đó, nha mình!

4.

Con trở vú bú, Hai Lý vẫn còn mơ màng nghe văng vẳng bên tai tiếng chày "cùm cùm... cùm cùm..." quét cốm. Mấy ai nghe mà chẳng chạnh lòng nhớ xứ, thương quê!?

(1) Ok am bok (Ok-am-bók).
Cúng Trăng vào đêm rằm, tháng mười.

(2) Lúa nếp (loại cao giòn) trồng đất biển lầy.

(3) Tên giống lúa nếp địa phương.

(4) Neang Hinh Pres Ankor Thor

(5) Neang Hinh Pres Tuk

(6) Sampate Pres

Mọi người không khỏi giật mình khi nghe lực bình đang trở thành “vấn nạn” khiến Tiền Giang phải chi 8 tỉ đồng để diệt trừ, Long An đề xuất mua máy tiền tỉ để vớt loài thủy sinh này.

LỤC BÌNH, CHUYỆN NHỎ HÓA TỎ!

■ ANH HÙNG

LỤC BÌNH ĐẠI NÁO

Đang chuyển từ rôm rả với mấy ông bạn già trong đám giỗ thì di động của ông Ba Tài ở Tân Hưng (Long An) đổ chuông dồn dập. Nghe xong, ông Tài cau có: “Mới hôm qua chịu mua 5.400 đồng ký lúa mà hôm nay biểu tui giảm 200 đồng/ký nó mới cân, không bán thì thôi. Giảm 200 đồng/ký, bán 15 tấn lúa mất 3 triệu đồng!”. Uống cạn ly rượu để cay xè, ông Tài giải thích: “Nhà tui ở sâu trong đồng, cách lộ lớn khoảng 500m. Mấy mùa trước, lúa thu hoạch xong vô bao chất trước sân, ghe của thương lái ghé tận bến thu mua. Mấy tháng nay con kênh trước nhà đặc nghẹt lục bình, không ghe xuống nào lách qua được, nên gia đình tui và nhiều

nhà trong xóm lâm nạn. Mấy tay hàng xáo nói, lục bình làm ghe thu mua lúa không đi được tới nơi, nên biểu tui chọn 2 giải pháp: một là giảm giá 200 đồng/ký lúa để họ thuê người vận chuyển ra chỗ ghe thu mua đậu, hai là tui tự vận chuyển lúa ra”.

Chuyện của ông Tài khiến cả bàn tiệc chuyển chủ đề “thời sự” sang cây lục bình, loài thực vật thủy sinh đang có mặt khắp sông rạch, ao hồ lớn nhỏ ở các tỉnh miền Tây Nam bộ. Ông Tám Sơn ở Cao Lãnh (Đồng Tháp) than phiền: “Con rạch trước nhà tui bây giờ cũng bị lục bình chiếm trọn. Hồi trước ít lục bình, tui chạy ghe từ nhà ra sông lớn chưa đầy 15 phút, tốn chừng 1 xí xăng. Nay chiếc ghe của tui

phải nằm ụ vì “thất nghiệp”, bởi lẽ một người ngồi mũi ghe dùng cây dầm vẹt lục bình sang 2 bên, một người chạy máy hết ga, mà cả tiếng đồng hồ chỉ đi được vài trăm mét. Cũng may là mới đây trong ấp tui làm được con đường bê tông dọc bờ sông nên cả xóm chuyển sang xe gắn máy để đi công việc, chợ búa, chỗ hàng hóa nông sản ra chợ. Không có con đường thì xóm tui cũng đành... chịu chết với lục bình”.

Nghe mấy ông già tổ khổ chuyện lục bình lần chiếm kênh rạch, Ba Hùng, một cán bộ Nhà nước ở Tiền Giang, ngán ngán: “Chẳng riêng gì Đồng Tháp, Long An mấy ông mà hiện nay lục bình đang trở thành vấn nạn ở khắp các tỉnh miền Tây Nam

Dù huy động lực lượng vớt và diệt lực bình bằng cơ giới và bằng sức người, nhưng xem ra “cuộc chiến lực bình” vẫn chưa có hồi kết.

Lực bình đại náo chiếm trọn 1 dòng kênh ở Long An.

bộ rồi”. Ba Hùng thông tin chi tiết: Tại Tiền Giang lực bình đang chiếm hết 9.000.000m² mặt nước của khoảng 1.200km kênh rạch, sông ngòi, nên tháng 7.2018, Chủ tịch UBND tỉnh Tiền Giang đã quyết định chỉ 8 tỉ đồng để vớt lực bình, trung bình 1.000 đồng cho 1m² và đích thân ông Chủ tịch tỉnh trực tiếp đi chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc việc diệt lực bình. Còn tại Long An, từ nhiều năm qua các địa phương trong tỉnh mệt mỏi với công tác diệt lực bình, nhưng loài thủy sinh này ngày càng sinh sôi phát triển ngày càng và hiện nay đã che kín hơn 40% diện tích kênh rạch, sông ngòi của tỉnh. Vớt lực bình bằng tay không xuê, mấy năm trước Sở KH&CN của Long An phối hợp với một đơn vị ở TP HCM chế tạo thành công máy vớt lực bình trị giá hơn 3 tỉ đồng. Nhưng khi đưa vào hoạt động thực tế thì chiếc máy vớt

lực bình bạc tỉ của Sở KH&CN cũng... chào thua. Mỗi đây, Sở KH&CN Long An lại tiếp tục đề xuất mua những chiếc máy chuyên vớt, bơm nhả lực bình của Trung Quốc với giá 2,6 tỉ đồng/máy. Nhưng Hội đồng nhân dân tỉnh đã bác bỏ đề xuất này vì không phù hợp với điều kiện ngân sách của tỉnh và quan trọng hơn là máy hoạt động hiệu quả thấp.

“CHIẾN SỰ” VẪN CÒN DẠI DANG

Không chỉ “tổ cáo” lực bình làm tắc nghẽn giao thông khiến nông sản bị ép giá, mấy ông già Nam bộ còn cho rằng loài thủy sinh này là thủ phạm làm bồi lắng sông ngòi kênh rạch, gây ra ô nhiễm môi trường do những đám lực bình mọc dày đặc là nơi trú ngụ của nhiều loài côn trùng nguy hại, cạn kiệt tôm cá... và rất nhiều hệ lụy khác. Nhưng chung quy lại, câu hỏi mà các lão nông miền Tây đặt ra là vì sao lực bình ngày càng sinh sôi phát triển đến mức ngoài tầm kiểm soát?

Lực bình là loài thủy sinh xuất hiện ở miền Tây Nam bộ đã lâu và cứ sống nổi trôi theo dòng nước chảy, bãi bồi ven sông. Ngày xưa, khi phân bón hóa học chưa chiếm lĩnh thị trường thì nông dân miền Tây thường gom lực bình ủ làm phân bón hữu cơ, nên điều kiện sinh sôi nảy nở của loài thực vật này rất thấp. Khoảng những năm 1990 - 2000, lực bình từng “lên ngôi” nhờ trở thành nguyên liệu chính cho nghề sản xuất, xuất khẩu hàng thủ công mỹ nghệ. Thời điểm đó nhà nhà đua nhau trồng lực bình để tạo vùng nguyên liệu. Nhưng theo thời gian, nghề đan lát lực bình “xuống ngôi”, lực bình bị con người ruồng rẫy dần ra sông rạch tha hồ trôi nổi, sinh sôi.

Theo chuyên gia nghiên cứu độc lập về sinh thái - môi trường Nguyễn Hữu Thiện, tại đồng bằng sông Cửu Long, việc xây dựng quá nhiều cống đập ngăn mặn, giữ ngọt khiến dòng chảy sông ngòi kênh rạch bị tắc nghẽn, không đủ khả năng đẩy lực bình ra sông lớn, nên loài thủy sinh này cứ “sáng trời ra, chiều trôi vào” và ngày càng có điều kiện

khu trú, sinh sôi phát triển rồi chiếm trọn mặt nước, dòng chảy. Trong khi đó người dân lại thờ ơ, không thường xuyên dọn dẹp lòng kênh rạch, nên bây giờ lực bình trở thành đại họa là điều tất yếu.

Vậy, bỏ tiền tỉ thuê người dọn dẹp hoặc mua máy vớt lực bình về lâu dài liệu có khả thi? Theo nhiều ý kiến, đó chỉ là giải pháp tức thời, còn muốn diệt lực bình tận gốc, về lâu dài không ngân sách nào chịu nổi. Mới đây UBND tỉnh Long An đã yêu cầu các Sở NN&PTNT, Giáo dục Văn tài, UBND các huyện, thị xã trong tỉnh chủ động huy động các nguồn lực để vớt, diệt lực bình trên các thủy lộ thuộc cấp quản lý. Năm 2018 và những năm tiếp theo, cấp huyện, xã phải tự vận động người dân và huy động các phương tiện, lực lượng trực vớt lực bình trên sông, kênh, rạch, bảo đảm nguồn nước tưới tiêu, giao thông đường thủy và môi trường thông thoáng, tỉnh không hỗ trợ ngân sách. Chủ tịch UBND tỉnh Long An, ông Trần Văn Cẩn, còn cho biết gần đây UBND tỉnh đã làm việc với 2 công ty có dự tính đầu tư xây dựng nhà máy chế biến cây lực bình trên địa bàn, nếu dự án này thành hiện thực thì nhiều khả năng sẽ chấm dứt được “vấn nạn” lực bình. Trong khi đó ở Tiền Giang, sau khi kết thúc “chiến dịch tiêu diệt lực bình trị giá 8 tỉ đồng”, các địa phương sẽ được giao nhiệm vụ phải vận động người dân tự vớt lực bình tại nơi sinh sống, không để nạn lực bình tái phát. Đây được cho là giải pháp khá thì nhất, bởi dòng chảy khi thông thì cộng đồng và bản thân người dân đều hưởng lợi. Nhưng công tác vận động người dân tự nguyện dọn dẹp lực bình thực ra cũng không dễ dàng chút nào ■

Từ nhiều năm nay, cá tra được xem là thế mạnh của vùng ĐBSCL, đồng thời là sản phẩm xuất khẩu chủ lực của ngành thủy sản. Cá tra cũng góp phần phát triển kinh tế nhiều địa phương. Tuy nhiên nghề nuôi, chế biến và xuất khẩu cá tra luôn bộc lộ nhiều yếu tố rủi ro, thiếu bền vững.

Cá hú

Thịt cá hú gần giống với thịt cá basa. Chỉ có thể nhận biết khi chế biến. Khi nấu lên, thịt cá hú chắc hơn, dai và ngọt hơn cá basa

Thịt thịt cá basa nhỏ, đều, có màu trắng; bụng có hai mùi mỡ to, hình giống như mũi mũi trắng

Đầu cá hú to hơi tròn, hàm dưới hơi rộng, hàm trên nhỏ ra.

Râu hàm trên cá hú dài đến vây ngực, râu hàm dưới ngắn hơn...

Cá tra

Đầu cá tra to, gồ, bè ra, dẹp theo chiều ngang; lỗ hõm giữa xương sọ sâu, rộng nhưng ngắn; miệng rộng nằm ở giữa, khép miệng không nhìn thấy răng.

Đôi râu của cá tra dài gần bằng nhau, tới mắt và mang cá

Cá dứa

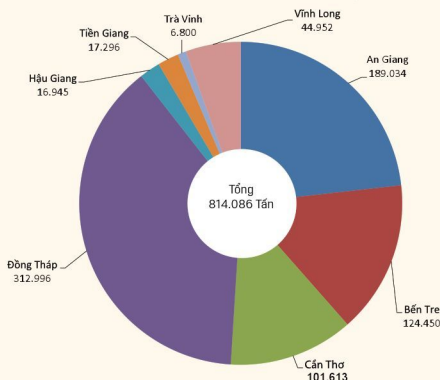
ĐẶC ĐIỂM CÁ DA TRƠN :

Môi trường sống : ao, hồ, sông, đầm

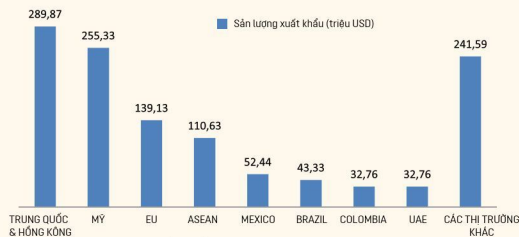
Đặc điểm: Các loài cá da trơn thường có râu dài và rậm, thân hơi dài, lưng thường có màu xám đen và bụng hơi bạc. Loài cá này thường có cân nặng khoảng từ 2,5kg trở lên

Cá lã

SỐ TRẠI SẢN XUẤT GIỐNG : 109
SỐ CƠ SỞ ƯƠNG DƯỠNG GIỐNG CÁ TRA: 1.800
SỐ CƠ SỞ CHẾ BIẾN XUẤT KHẨU : 150

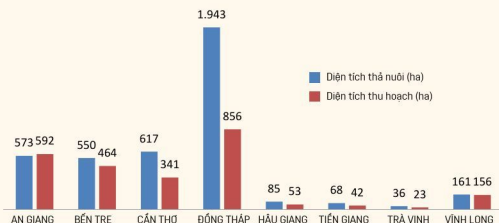

SẢN LƯỢNG THU HOẠCH CÁ DA TRƠN VIỆT NAM TRONG 7 THÁNG ĐẦU NĂM 2018 (TẤN)
(Nguồn: Tổng cục Thủy sản)

GIÁ TRỊ XUẤT KHẨU CÁ DA TRƠN (CÁ TRÀ, CÁ BASA) VIỆT NAM TRONG 7 THÁNG ĐẦU NĂM 2018 (TRIỆU USD)

(Nguồn: Theo Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP))

DIỆN THÍCH THÁ NUÔI CÁ DA TRƠN VIỆT NAM TRONG 7 THÁNG ĐẦU NĂM 2018 (HA)

(Nguồn: Tổng cục Thủy sản)

CON CÁ TRA CÒN VẦY VÙNG Ở “BỜ AO” THẾ GIỚI

■ TÂN THÀNH

Chế biến cá tra xuất khẩu ở Tiền Giang.

Cá tra dù là sản phẩm “độc quyền” của Việt Nam, nhưng luôn bị nhiều nước gây khó, bôi nhọ hình ảnh... Làm thế nào để con cá tra phát huy hết lợi thế và ổn định, đang là vấn đề cấp bách được đặt ra.

CÓ LẠI, VẪN KHÓ

Sở NN&PTNT các tỉnh ĐBSCL cho biết, sau thời gian rất giá kéo dài thì từ năm 2017 đến nay, giá cá tra nguyên liệu ở các tỉnh trong vùng liên tục tăng, nhất là từ đầu năm 2018 trở đi, giá cá tra đạt mức kỷ lục từ 30.000 - 33.000 đồng/kg, người nuôi lãi đậm. Gần đây, giá cá tra giảm xuống mức khoảng 24.000 - 27.000 đồng/kg, nhưng người nuôi vẫn có lãi. Ông Nguyễn Thanh Bình (xã An Nhơn, huyện Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp) cho biết: “Hồi quý 2 năm 2018, gia đình tôi bán hơn 300 tấn cá tra nguyên liệu với giá rất cao, trừ hết các khoản đầu tư còn lãi hơn 3 tỷ đồng”.

Tại Bến Tre, Vĩnh Long, An Giang... nghề nuôi cá tra khá sôi động bởi tình hình cải thiện. Ông Trần Phùng Hoàng Tuấn, Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản tỉnh An Giang cho biết: “Toàn tỉnh có khoảng 833 ha nuôi cá tra, sản lượng hơn 287.339 tấn/năm. Giá thành nuôi cá tra hiện nay khoảng 21.000 - 22.000 đồng/kg, trong khi giá bán cao hơn nên hầu hết các hộ nuôi đều thắng. Có thể nói, sau mấy năm người nuôi lặn lội với giá thì nay nghề cá có chuyển biến tích cực”. Chứng minh về chuyện đang “ăn nên làm ra”, ông Doãn Tới, Chủ tịch HĐQT Công ty CP Thủy sản Nam Việt (Navico, An Giang) tiết lộ: Năm 2017, Navico xuất khẩu cá tra đạt hơn 90 triệu USD; trong khi

ngay từ đầu năm 2018 xuất khẩu cá tra tiếp tục tăng, vì vậy Navico đặt mục tiêu xuất khẩu cá tra từ 120 - 130 triệu USD trong năm 2018”.

Trong lúc giá cá tra đang trên đà phi mã thì, theo thống kê của Sở NN&PTNT các tỉnh ĐBSCL, từ tháng 07.2018 đến nay, giá cá tiếp tục xu hướng giảm so với trước. Mức giá cá tra hiện nay dao động khoảng 24.000 - 27.000 đồng/kg, dù mức giá còn có lời nhưng nhiều hộ nuôi thấp thỏm lo âu. Các doanh nghiệp xuất khẩu cho rằng, giá cá nguyên liệu giảm là do các thị trường nhập khẩu đã giảm nhu cầu mua, trong đó nhà nhập khẩu lớn là Trung Quốc giảm ăn hàng nên tình hình tiêu thụ cá tra thiếu sự sôi động như trước.

Cùng với giá cá giảm, nhiều thị trường trên thế giới tiếp tục dùng những hàng rào kỹ thuật gây khó cho cá tra nước ta. Điển hình như Bộ Thương mại Mỹ (DOC) tăng thuế chống bán phá giá cá tra, cá basa của Việt Nam vào thị trường Mỹ. Đài truyền hình Cuatro (Tây Ban Nha) đưa những thông tin không đúng sự thật về cá tra Việt Nam, gây ảnh hưởng xấu cho việc xuất khẩu cá tra. Nhiều tờ báo mạng tại Rumani đăng tải thông tin không chính xác về sản phẩm cá tra Việt Nam gây bất lợi cho hoạt động xuất khẩu của các doanh nghiệp cá tra Việt Nam sang thị trường này.

Theo ông Lê Chí Bình, Phó Chủ tịch Hiệp hội nghề nuôi và chế biến thủy sản An Giang, thời gian qua cá tra của ta chưa bao giờ “thuận buồm xuôi gió” ở thị trường Mỹ và EU... được lâu. Bởi nhiều lý do khác nhau, trong đó có cuộc chiến cá thịt trắng ở EU khá căng thẳng. Nguyên nhân, do cá tra của ta thuộc cùng nhóm nhưng giá bán thấp hơn khoảng 30%. Thế nên các nước liên tục dựng lên những rào cản kỹ thuật nhằm hạn chế cá tra vào nước họ. Đây là vấn đề tất yếu, đòi hỏi chúng ta phải bình tĩnh và tìm cách ứng phó thích hợp...

THAY ĐỔI ĐỂ PHÁT TRIỂN

Trước sự cạnh tranh quyết liệt trên trường quốc tế, các nhà chuyên môn lưu ý, một trong những việc cần quan tâm là đầu tư nâng cao chất lượng cho cá tra từ vùng nuôi, đến chế biến, xuất khẩu. Gần đây, một số nơi ở ĐBSCL áp dụng quy lý nuôi trồng thủy sản theo tiêu chuẩn quốc tế (ASC). Những trang trại cá tra được chứng nhận tiêu chuẩn ASC phải tuân thủ nghiêm ngặt các yêu cầu để giảm thiểu dịch bệnh, không sử dụng thuốc kháng sinh...

Tại Cần Thơ, từ nay đến năm 2020, ngành chức năng hỗ trợ người nuôi cá tra tại các quận Ô Môn, Thốt Nốt và huyện Vĩnh Thạnh tham gia áp dụng quy phạm thực hành nuôi trồng thủy sản tốt (VietGAP) nhằm hướng dẫn nuôi cá tra bền vững, gia tăng giá trị và tính cạnh tranh hàng hóa xuất khẩu; hình thành và quản lý chặt chẽ chuỗi cung ứng sản phẩm cá tra xuất khẩu; đảm bảo cung ứng nguồn nguyên liệu sạch, chất lượng. Sở NN&PTNT TP Cần Thơ cho biết, bước đầu có khoảng 150 hộ nuôi, với diện tích khoảng 600 ha nuôi cá tra áp dụng và đạt chứng nhận VietGAP. Trong đó, ngành chức năng hỗ trợ chứng nhận 400 ha với 146 hộ nuôi, sau đó sẽ hỗ trợ các doanh nghiệp còn lại...

Tại Đồng Tháp, ông Nguyễn Thanh Hùng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh cho biết thêm: Hiện tình không khuyến cáo bà con nuôi cá tra tự phát, riêng lẻ, ngoài qui hoạch... mà cần liên kết với doanh nghiệp xuất khẩu

Các tỉnh ĐBSCL đang kiểm soát vùng nuôi và đầu tư nâng cao chất lượng cá tra.

Xuất khẩu cá tra năm 2018 dự báo đạt 2 - 2,2 tỷ USD.

nhằm đảm bảo đầu ra, tránh rủi ro. Tỉnh cũng khuyến cáo các doanh nghiệp mở rộng thị trường, không để phụ thuộc vào Mỹ. Thực tế cho thấy, những lần bị “lên bờ xuống ruộng” đã giúp các doanh nghiệp Việt Nam bản lĩnh hơn và ngành chức năng tăng sức mạnh hơn trong ứng phó.

Các doanh nghiệp cá tra Việt Nam đã thích ứng rất linh hoạt trước sự biến động của thị trường và những rào cản kỹ thuật. Nhìn vào thị trường xuất khẩu cá tra gần đây đã thấy các doanh nghiệp chủ động giảm nhiều về số lượng xuất khẩu cá tra sang EU; trong khi thị trường Trung Quốc - Hồng Kông tăng mạnh vào đầu năm 2018. Còn khu vực ASEAN với 3 thị trường chủ lực là Thái Lan, Singapore và Philippines cũng tăng trưởng tốt và được kỳ vọng vượt EU để trở thành thị trường xuất khẩu cá tra lớn của Việt Nam...

Ông Võ Đông Đức, Giám đốc Công ty Thủy sản Caseamex (Cần Thơ), cho rằng: “Thời gian qua, Trung Quốc vươn lên thị trường “số 1” nhưng cần đề phòng những rủi ro. Do đó, song hành cùng việc đẩy mạnh xúc tiến thương mại, tìm thị trường mới, cần tập trung nâng cao chất lượng, đa dạng sản phẩm cá tra chế biến để gia tăng giá trị”.

Cùng quan điểm trên, ông Đoàn Tới, Chủ tịch HĐQT Công ty CP Thủy sản Nam Việt (Navico, An Giang) nhận

định: “Dự báo trong năm 2018, xuất khẩu cá tra và giá cá vẫn tốt, nhưng từ 2019 trở đi vẫn còn là ẩn số. Vì vậy, lúc này không vội vàng mở rộng diện tích nuôi. Những hộ nhỏ lẻ, không có liên kết với doanh nghiệp thì không nên nuôi, bởi rủi ro cao”. Ông Đoàn Tới cảnh báo: Mấy năm trước các doanh nghiệp và người nuôi cá đều khó khăn do thị trường xuất khẩu ỉ ạch. Đây cũng là giai đoạn “thanh lọc” các nhà máy cá tra yếu kém, từ đó “lập lại trật tự” nghề cá. Đã có khá nhiều doanh nghiệp yếu, sản xuất sản phẩm kém chất lượng, làm ăn thiếu liên kết, chộp giật... thua lỗ, ngưng hoạt động. Ngược lại, những doanh nghiệp có đầu tư nhà máy với công nghệ hiện đại, có vùng nuôi, liên kết với nông dân... đã lấy lại chỗ đứng cho con cá tra Việt Nam trên thương trường quốc tế bằng những sản phẩm cá tra chất lượng, giá trị cao.

Có thể nói, nghề nuôi, chế biến và xuất khẩu cá tra đang vận hành đúng hướng, mà ở đó chủ trọng sự liên kết, nâng cao chất lượng, ứng dụng theo chuỗi giá trị... Tuy nhiên, Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Vũ Văn Tám cho biết để đạt được kim ngạch từ 2 - 2,2 tỷ USD trong năm 2018, cần triển khai thực hiện nhiều giải pháp. Theo đó, tiếp tục quản lý chặt về tình hình nuôi, thu hoạch, chế biến và xuất khẩu cá tra; thực hiện việc nâng cao chất lượng và gia tăng giá trị cho cá tra ■

Giống cá tra bị thoái hóa dẫn đến chất lượng kém, làm cho tỷ lệ nuôi bị hao hụt rất cao. Đầu tư nâng cao chất lượng con giống được xem là vấn đề sống còn trong nghề nuôi cá tra xuất khẩu hiện nay...

ĐỘT PHÁ TỪ GIỐNG

■ HUNG TÂN

Tự phát đào ao nuôi cá tra giống ở Long An không theo qui hoạch

Nuôi cá tra theo công nghệ mới ở Cần Thơ.

NGUY CƠ TỪ "SỐT GIỐNG"

Ông Nguyễn Văn Minh, hộ nuôi cá tra lâu năm ở cũ lao Tân Lộc (quận Thốt Nốt, TP Cần Thơ) cho biết: "Khoảng một năm nay cá tra nguyên liệu được giá cao, nên nhiều hộ dân ở ĐBSCL đã mạnh dạn đầu tư nuôi cá. Tuy nhiên, vấn đề khiến người nuôi đau đầu và phập phồng lo âu là tình trạng cá tra giống bị hao hụt chiếm tỷ lệ lớn". Theo ông, trước đây sau khi thả giống cá tra thì người nuôi chỉ chạy lo chỉ phí mua thức ăn; nay thì vấn đề theo dõi dịch bệnh cũng khiến người nuôi điên đầu. Tỷ lệ giống hao hụt từ khoảng 5 - 10% đã liên tục tăng lên trong thời gian gần đây đến mức 30 - 40%; thậm chí có hộ tới 50 - 60%...

Dù chất lượng cá tra giống còn nhiều hạn chế, thế nhưng do gần đây giá cá tra thương phẩm xuất khẩu tăng mạnh, kéo theo phong trào nuôi cá rầm rộ nên dẫn đến tình trạng "sốt giống". Hệ quả là diện tích ương cá tra giống tăng mạnh. Theo Tổng cục Thủy sản, đến cuối tháng 07.2018, diện tích ương

cá tra giống tăng khoảng 800 ha so với cùng kỳ 2017, lũy kế diện tích ương cá giống ở ĐBSCL đạt khoảng 3.587 ha, tăng 23% so với cùng kỳ năm 2017.

Đáng lo ngại là xuất hiện tình trạng nhiều hộ dân tại các huyện Tân Hưng, Vĩnh Hưng, Mộc Hóa (Long An) tự phát chuyển đổi đất lúa sang ương cá tra. Việc tăng mạnh diện tích ương đã góp phần hạ nhiệt giá giống, nhưng cũng gây ra tình trạng dư thừa con giống. Thực tế cho thấy, người dân chuyển sang ương giống, trong khi chưa am hiểu về kỹ thuật ương nên nhiều diện tích ương giống bị nhiễm bệnh (khoảng 80%) và chất lượng giống kém.

CẤP BÁCH ĐẦU TƯ CHO CON GIỐNG

Trước thực trạng trên, Viện Nghiên cứu nuôi trồng thủy sản II đề xuất, cần nhanh chóng chọn giống trên đàn cá bố mẹ tốt, kháng bệnh nhằm tạo ra con giống cá tra kháng bệnh, giúp tăng tỷ lệ sống của cá giống, tăng hiệu quả sản xuất, giảm thiệt hại kinh tế do hao hụt,

giảm rủi ro khi nuôi và giảm sử dụng thuốc - hóa chất - kháng sinh trong việc phòng và điều trị cho cá.

Ông Hồ Thanh Dũng, Phó Giám đốc Sở NN&PTNT tỉnh Đồng Tháp nhìn nhận: "Từ đầu năm 2018 đến nay, tình hình thời tiết phức tạp đã ảnh hưởng đến tỷ lệ sống của cá tra giống ương nuôi chất lượng thấp. Hiện tại, tổng đàn cá cải thiện di truyền đang nuôi ở tỉnh khoảng 45.000 con; trong đó người sản xuất giống từng bước thay thế đàn cá địa phương bằng đàn cá tra chọn giống mang tính năng về tốc độ tăng trưởng và kháng bệnh".

Để cải thiện và đột phá về giống, Bộ NN&PTNT vừa triển khai đề án "Liên kết sản xuất giống cá tra 3 cấp chất lượng cao vùng ĐBSCL" ở An Giang và Đồng Tháp, cùng những tỉnh có điều kiện. Các đơn vị tham gia liên kết sản xuất giống cá tra 3 cấp chất lượng cao vùng ĐBSCL" ở An Giang và Đồng Tháp, cùng những tỉnh có điều kiện. Các đơn vị tham gia liên kết sản xuất giống cá tra 3 cấp chất lượng cao vùng ĐBSCL" ở An Giang và Đồng Tháp, cùng những tỉnh có điều kiện. Các đơn vị tham gia liên kết sản xuất giống cá tra 3 cấp chất lượng cao vùng ĐBSCL" ở An Giang và Đồng Tháp, cùng những tỉnh có điều kiện.

nước có nghiên cứu, ứng dụng công nghệ chọn giống theo tính trạng mong muốn, để tạo ra đàn giống bố mẹ có chất lượng cung cấp cho đơn vị cấp 2. Đơn vị cấp 2, là đơn vị nuôi vỗ cá tra bố mẹ và cho sinh sản ra cá bột bao gồm Trung tâm giống thủy sản của các tỉnh, các doanh nghiệp, trại giống có năng lực, liên kết sản xuất hoặc nhận đặt hàng từ doanh nghiệp chủ trì chuỗi. Đơn vị cấp 3, là đơn vị ương dưỡng giống cá tra từ bột lên hương và lên giống thông qua nhận đặt hàng từ các doanh nghiệp trong chuỗi liên kết hoặc độc lập cung cấp cho nuôi thương phẩm bao gồm Trung tâm giống, các doanh nghiệp, các tổ hợp tác, hợp tác xã, các nông hộ... có đủ năng lực và tổ chức thành vùng ương dưỡng giống tập trung.

Việc đầu tư cơ sở hạ tầng sản xuất giống cá tra ở An Giang sẽ triển khai ở 3 vùng tại huyện Châu Phú, thị xã Tân Châu và TP Long Xuyên, với tổng diện tích 350 ha; tại tỉnh Đồng Tháp với 4 vùng ở huyện Châu Thành, Cao Lãnh, Hồng Ngự và thị xã Hồng Ngự, với tổng diện tích 420 ha. Tổng nhu cầu vốn thực hiện khoảng 592 tỷ đồng; trong đó giai đoạn 2018 - 2020, cần khoảng 414 tỷ đồng (chiếm 70%); giai đoạn 2021 - 2025, cần khoảng 178 tỷ đồng (chiếm 30%).

Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Vũ Văn Tám cho biết: “Việc xây dựng đề án liên kết sản xuất giống cá tra 3 cấp chất lượng cao vùng ĐBSCL, nhằm đáp ứng đủ nhu cầu con giống chất lượng cao, ổn định cung cầu về giống, có thương hiệu, truy xuất nguồn gốc, huy động các thành phần kinh tế tham gia chuỗi; góp phần phát triển ngành hàng cá tra theo hướng bền vững đáp ứng các yêu cầu của thị trường trong nước và quốc tế. Đây là khâu đột phá, trong đó doanh nghiệp đóng vai trò chủ lực trong chuỗi liên kết sản xuất giống. Mục tiêu đến năm 2020, chuỗi sản xuất giống cá tra 3 cấp đáp ứng 50% nhu cầu giống cá tra chất lượng cao cho vùng ĐBSCL, nhu cầu toàn vùng là 2,2 - 2,5 tỷ con cá tra giống. Đến năm 2025, các chuỗi này hoạt động ổn định, cung cấp 100% giống cá tra chất lượng cao cho vùng ĐBSCL, với nhu cầu toàn vùng là 2,5 - 3 tỷ cá tra giống” ■

Thu hoạch cá tra ở Đồng Tháp.

Nhằm ổn định nguồn cá tra nguyên liệu phục vụ nhu cầu chế biến và xuất khẩu quanh năm, đồng thời tránh tình trạng “lúc thừa - lúc thiếu” cá dẫn đến giá cả lên xuống bất thường... Bộ NN&PTNT khuyến khích các địa phương ở ĐBSCL chủ động mô hình liên kết sản xuất cá tra theo chuỗi giá trị. Từ đó, đẩy mạnh mô hình nuôi cá theo tiêu chuẩn an toàn Global GAP, VietGAP, BAP và ASC... Đây được xem là hướng đi triển vọng, nhưng thực tế khi nhân rộng vẫn còn khó khăn.

Sản xuất cá tra theo chuỗi liên kết KHÓ NHÂN RỘNG?

■ TRỌNG HUỖNH

LIÊN KẾT ĐỂ PHÁT TRIỂN

Theo Sở NN&PTNT TP Cần Thơ, mấy năm qua các ngành chức năng phối hợp cùng các địa phương tăng cường vận động nông dân nuôi cá tra liên kết với các doanh nghiệp theo chuỗi giá trị. Đến cuối tháng 07.2018, trên địa bàn Cần Thơ có 2 HTX Thời An và Thắng Lợi nuôi cá tra với diện tích khoảng 27ha; có 43 hộ tham gia liên kết sản xuất với các nhà máy với diện tích 144 ha; 8 doanh nghiệp (gồm Biển Đông, Miền Nam, NTSF, Đồng Tâm, Agifish, Hải Sáng, Sông Hậu và Caseamex) tham gia nuôi cá tra với diện tích hơn 160ha. Đến nay, tổng cơ sở được cấp giấy chứng nhận mã số nhận diện ao nuôi cá tra là 301 với tổng diện tích 570 ha... Hiện tại, các ngân hàng trên địa bàn hỗ trợ cho 72 doanh nghiệp và 540 hộ nuôi cá tra vay vốn khoảng 3.776 tỷ đồng, phục vụ nuôi và chế biến xuất khẩu cá tra. Có thể nhận định, liên kết sản xuất cá tra theo chuỗi giá trị là hướng đi cần thiết, bởi hạn chế được những rủi ro về giá cả, cân đối được nguồn nguyên liệu để chế biến, chủ động được đơn hàng xuất khẩu...

Ông Nguyễn Văn Công, Giám đốc Sở NN&PTNT tỉnh Đồng Tháp cho hay, toàn tỉnh hiện có 20 doanh nghiệp nuôi

cá tra xuất khẩu với diện tích 965,20ha (chiếm 64,33%), hộ nuôi cá thể nuôi 535,17ha (chiếm 35,67%); trong đó có khoảng 80% hộ nuôi cá thể có liên kết với các doanh nghiệp chế biến, doanh nghiệp sản xuất thức ăn với nhiều hình thức như nuôi gia công, lấy thức ăn và bán lại cả nguyên liệu... Đối với một số hộ nuôi nhỏ lẻ thì liên kết với nhau thành lập HTX nuôi cá tra thương phẩm Châu Thành; ngoài ra còn có 1 Hội quán nuôi cá tra Hồng Tâm (ở thị xã Hồng Ngự). Cũng nhờ liên kết theo chuỗi giá trị nên việc nuôi cá rất chủ động. Điểm tích cực là 6 tháng đầu năm 2018, giá cá tra dao động cao từ 28.500 - 32.000 đồng/kg nên nhiều hộ nuôi cá tra liên kết thu lãi từ 6.000 - 10.000 đồng/kg...

Ông Trần Anh Thư, Giám đốc Sở NN&PTNT tỉnh An Giang tiết lộ: "Thời gian qua, tỉnh khuyến khích tăng cường sản xuất cá tra theo chuỗi liên kết giá trị. Tính đến nay, diện tích nuôi cá tra đạt tiêu chuẩn chất lượng là 408,7ha (chiếm 45,56%); trong đó, nuôi cá tra đạt tiêu chuẩn ASC là 101,66 ha; Global GAP là 21,91ha; VietGAP là 285,13ha... Nuôi cá tra liên kết đạt tiêu chuẩn chất lượng nên việc tiêu thụ dễ dàng, giá khá cao, đảm bảo lợi nhuận".

NHÂN RỘNG CÒN... GIAN NAN?

Sở NN&PTNT tỉnh Đồng Tháp cho rằng, sản phẩm cá tra ngày càng được khách hàng nhiều nước trên thế giới ưa chuộng cũng bởi các doanh nghiệp và nông dân liên kết nuôi theo tiêu chuẩn VietGAP, GlobalGAP, ASC, BAP... đáp ứng tiêu chuẩn xuất khẩu vào các thị trường khó tính như EU, Mỹ. Hiện sản phẩm cá tra của tỉnh đã có mặt gần 100 thị trường trên thế giới. Toàn tỉnh có 24 doanh nghiệp chế biến thủy sản xuất khẩu cá tra, với tổng công suất hơn 429.000 tấn thành phẩm/năm, đa số các nhà máy đều đạt chuẩn HACCP, ISO... và code thị trường EU. Cá tra là một trong 5 ngành hàng mà tỉnh Đồng Tháp chọn để tái cơ cấu sản xuất theo hướng liên kết chuỗi giá trị.

Các ngành chức năng tỉnh An Giang cũng nhận định, cá tra là thế mạnh chủ lực về nông nghiệp của tỉnh; trong đó để phát triển bền vững ngành này thì cần liên kết theo chuỗi giá trị. Thấy được điều này, ngay từ năm 2014, UBND tỉnh An Giang đã triển khai đề án liên kết chuỗi giá trị. Tuy nhiên, chuỗi liên kết hoạt động thành công chưa bao lâu thì đổ bể.

Ông Nguyễn Văn Tấn, ngụ xã Vĩnh Thạnh Trung, huyện Châu Phú (An Giang) bức xúc

nói: “Năm 2014, các ngành chức năng tỉnh An Giang khuyến khích nông dân tham gia chuỗi liên kết sản xuất và xuất khẩu cá tra giữa nông dân với Công ty TNHH Thuận An và Ngân hàng NN&PTNT chi nhánh An Giang nhằm phát triển bền vững ngành cá tra. Nông dân được ngân hàng cho vay vốn thông qua việc mua thức ăn nuôi cá, khi cá tới kỳ thu hoạch thì bán cho công ty Thuận An; công ty nhận cá theo giá thị trường và sau khi trừ tiền mua thức ăn, số dư ra sẽ trả cho nông dân thông qua ngân hàng. Thấy đây là hướng đi đúng nên 12 hộ dân trong tỉnh tình nguyện tham gia”.

Theo ông Tấn, trong 2 năm đầu, chuỗi liên kết này hoạt động rất tốt, nông dân và doanh nghiệp đều cho thấy hiệu quả. Tuy nhiên, đến tháng 11.2016, bà Nguyễn Thị Huệ Trinh, Tổng Giám đốc Công ty Thuận An đi công tác nước ngoài, rồi “biến mất” với số tiền gần 80 tỷ đồng bán cá của nông dân tham gia chuỗi liên kết. Ngoài ra, công ty Thuận An còn nợ Ngân hàng NN&PTNT chi nhánh An Giang khoảng 449 tỷ đồng. Điều trái khoáy là khi lãnh đạo công ty Thuận An bỏ trốn thì nhiều nông dân tham gia chuỗi vừa bị mất tiền vừa bị Ngân hàng NN&PTNT chi nhánh An Giang “yêu cầu” trả nợ thay. Vì vậy, chuỗi liên kết tan rã nửa chừng và phía ngân hàng cùng nông dân “lấn cấn” số tiền nợ do doanh nghiệp bỏ trốn mang theo. Ông Võ Nguyễn Nam, Giám đốc Sở Công thương tỉnh An Giang cho biết: “Chuỗi liên kết là mô hình hay nhưng đổ vỡ rất đáng tiếc. Trong sự cố này nông dân không có lỗi, mà chủ yếu là doanh nghiệp bỏ trốn. Vụ việc này đã kéo dài 2

Liên kết nuôi cá tra là hướng đi cần thiết.

năm nay và nếu không sớm giải quyết ổn thỏa thì sẽ ảnh hưởng đến việc phát triển các chuỗi liên kết khác...”.

Có thể nói, An Giang là tỉnh đi đầu trong mô hình liên kết chuỗi giá trị sản xuất cá tra. Thế nhưng, sau khi chuỗi liên kết giữa nông dân với Công ty Thuận An đổ bể, đã khiến việc liên kết nuôi cá tra bị tác động nghiêm trọng không chỉ ở tỉnh mà lan ra vùng ĐBSCL. Các nhà chuyên môn cho rằng, cần phải xử lý ổn thỏa vụ liên kết gấp trực tiếp ở An Giang, nhằm tạo lòng tin cho người nuôi cá và những doanh nghiệp chân chính tiếp tục thực hiện mô hình này, bởi không liên kết sẽ khó tồn tại.

Chi cục Thủy sản tỉnh Vĩnh Long cho biết: “Tỉnh có 181 cơ sở nuôi cá tra nhỏ lẻ, không có liên kết sản xuất và tiêu thụ nên đầu ra không ổn định, phụ thuộc thị trường, dễ gặp rủi ro. Quan điểm của

tỉnh trong phát triển bền vững nghề cá tra là tổ chức lại sản xuất theo hướng gắn kết chặt chẽ và đảm bảo hài hòa lợi ích giữa các khâu nuôi, thu mua, chế biến và xuất khẩu. Ngành chức năng đang rút kinh nghiệm từ những mô hình chuỗi liên kết đi trước của các tỉnh, nhằm tìm ra hướng liên kết hợp lý nhất...”. Ông Nguyễn Văn Dương, Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Tháp tâm sự: Nuôi cá tra đòi hỏi vốn đầu tư lớn, kỹ thuật cao và phải có kinh nghiệm, có thị trường tiêu thụ. Những điều này nếu nuôi cá thể, nhỏ lẻ sẽ rất khó khăn. Do đó, tỉnh chủ trương thúc đẩy nuôi cá tra liên kết theo chuỗi giá trị, có hợp tác giữa HTX cá tra với doanh nghiệp đầu vào và doanh nghiệp chế biến để giảm rủi ro, tăng thu nhập cho người nuôi. Mô hình liên kết còn những khó khăn, nhưng cần tập trung tháo gỡ, tìm hướng đi mới...■

MÓN NGON

TỪ CÁ TRA

■ MINH QUANG

(tổng hợp)

Cá tra được biết đến là một nguồn thực phẩm giàu dinh dưỡng cho cả người lớn và trẻ nhỏ. Trong thành phần mỡ cá tra, basa, các axit béo không no chiếm tỉ lệ rất cao (trên 80%). Riêng với phụ nữ, khi ăn cá tra, basa thì nguyên tố sắt trong loài thủy sản này rất dễ được đồng hóa, giúp cho thân hình thon thả hơn. Cá tra thịt ngọt, mềm có thể chế biến nhiều món ăn như kho tộ, muối chiên, nấu canh... Dưới đây là một số món ngon chế biến với cá tra được nhiều người ưa chuộng:

CÁ TRA KHO MẶN:

Cách làm: cá tra (bỏ vây, bỏ ruột) 500 - 1.000g, nước dừa tươi 0,5 lít, tỏi 50g, ớt sừng 5 trái, hành 50g, nước mắm 3 thìa, gia vị. Cá cắt thành 4 - 5 khúc, để ráo nước, cho vào chảo chiên hai mặt hơi vàng, để ráo dầu, ướp nước mắm và tỏi ớt băm nhỏ. Cho vào nồi đất, tiếp tục cho nước, đun sôi 15 phút, tiếp cho thêm nước dừa, đun đến vừa cạn, rắc hành lá, ớt cắt khoanh lên là được. Cách làm cho cảm giác không ngán mỡ. Ăn với cơm nóng trong ngày mưa, rất ngon.

Dùng cho các trường hợp ăn uống kém, rối loạn tiêu hóa.

Mẹo làm sạch cá tra

Cá tra chế biến được nhiều món ngon nhưng thường có mùi tanh và nhớt. Mẹo nhỏ sau sẽ giúp bạn xóa sạch mùi tanh và sơ chế sạch thực phẩm trước khi nấu. Trước khi cạo nhất cá, hãy cho muối vào chà sạch cá, vắt chanh hoặc đổ giấm vào rồi chế nước ấm (không nên dùng nước sôi vì sẽ làm tróc da cá), để vài phút cho chất nhớt nhất đông lại sau đó dùng dao cạo sạch nhất cá.

CANH CHUA CÁ TRA:

Cách làm: cá tra 500 - 1.000g (loại bỏ vây ruột) thái lát to, thêm khế chua hoặc me, ớt, hành, gia vị nấu canh chua, độ chua tùy ý.

Canh chua cá tra rất tốt cho người tỳ vị hư nhược, ăn uống kém, rối loạn tiêu hóa.

CÁ TRA HẮM ĐU ĐỦ:

Cách làm: cá tra (bỏ vây, bỏ ruột) thái lát; đu đủ xanh 200g gọt lớp vỏ xanh ngoài và lớp hạt, thái lát to. Thêm gia vị, nước lượng thích hợp, đun nhỏ lửa hằm nhừ, dùng cho sản phụ sau khi sinh ít sữa.

CANH ĐẬU PHỤ CÁ TRA

Cách làm: cá tra 500 - 1.000g (loại bỏ vây ruột) thái lát to, đậu phụ 2 - 3 bìa (khoảng 200g) thái lát, cho thêm mắm, tương, tiêu ớt, gia vị; nấu cho chín nhừ, thêm nước chanh hoặc nước me tương ớt.

Món này rất tốt cho người tỳ vị hư nhược, ăn uống kém, rối loạn tiêu hóa ■

START-UP VỚI “VƯỜN RAU NHÀ MÌNH”

Sau khoảng 6 tháng kể từ ngày được đồng ý rót 2,5 tỷ đồng vốn từ chương trình Shark Tank – Thương vụ bạc tỷ, phóng viên Nông thôn Việt đã có cuộc gặp với chị Đinh Thị Thu Hằng – một trong 2 đồng sáng lập dự án “Vườn rau nhà mình”.

■ MINH QUANG

VƯỜN RAU HỮU CƠ DO CHÍNH KHÁCH HÀNG YÊU CẦU

Dự án Vườn rau nhà mình được dựa trên ý tưởng doanh nghiệp và khách hàng cùng thực hiện và đầu tư. Với một mảnh vườn 20m², khách hàng trả gần một triệu đồng mỗi tháng để “thuê” công ty trồng rau theo ý muốn rồi nhận sản phẩm giao về tận nhà hai tuần một lần. Startup này hiện có 4 nhà màng diện tích 4.000m², được hỗ trợ miễn phí tại Khu Nông nghiệp Công nghệ cao (NNCNC) TP HCM nhưng đang chuẩn bị bước vào giai đoạn phải trả phí thuê 900.000 đồng một nhà màng mỗi tháng. Công ty mang đến Dịch vụ vườn rau trọn gói, đảm bảo chất lượng và chăm sóc khách hàng tận tình nhất. Chỉ cách trung tâm TP HCM chưa đến 30 phút, khách hàng có thể đến thăm vườn nhà bất cứ lúc nào, tự tay thu hoạch rau quả và nghỉ ngơi, thưởng thức tại vườn.

Chị Hằng cho biết, nhờ vào chương trình gọi vốn, thương hiệu “Vườn rau nhà mình” được nhiều người biết đến hơn, doanh thu và lượng khách hàng đang đi vào ổn định. Công ty đang mở rộng đối tác, tập trung vào mảng khách hàng

doanh nghiệp, đặc biệt trong phân khúc nhà hàng cao cấp, trong đó có các nhà hàng nổi tiếng như Tokyo Delì, Phố Đình... Chị Hằng chia sẻ, hiện tại chị mới chỉ có thể cung cấp được một vài loại rau cho các đơn vị nhà hàng nói trên chứ chưa thể cung cấp được hết vì sản lượng không thể đáp ứng. Sản lượng của vườn rau hiện nay chỉ khoảng 100kg/ngày với giá khoảng 80.000 đồng/kg, vì thế chị đang muốn mở rộng diện tích để có thể tăng sản lượng cũng như mở rộng hệ thống khách hàng.

Hiện nay, các nông trại của công ty đang hoạt động theo hình thức cuốn chiếu, khi có khách đặt hàng thì mới cung cấp vì thế phụ thuộc rất nhiều vào đầu ra. Các nhà hàng có liên kết với công ty cũng đã đầu tư vào chính các sản phẩm mà mình cần để đáp ứng đúng sản lượng cũng như đảm bảo chất lượng sản phẩm. Hình thức kết hợp đôi bên cùng có lợi này hiện đang được công ty đẩy mạnh phát triển vì công ty vừa có vốn để đầu tư vừa có luôn khách hàng cho đầu ra sản phẩm. Hiện chị đang mở rộng hình thức kinh doanh bán lẻ tại cửa hàng, đẩy mạnh công tác truyền thông cho sản phẩm

nhằm quảng bá hình ảnh sản phẩm của công ty đến với người tiêu dùng, tăng độ nhận diện cho công ty.

TẬN DỤNG CÔNG NGHỆ TỪ CÁCH DUY ÁN HỖ TRỢ VỀ NÔNG NGHIỆP

Vườn ươm của công ty hiện được chăm sóc theo đúng các quy trình nông nghiệp hữu cơ với phân hữu cơ hoàn toàn tự nhiên như phân bò khô, trùn quế, phân xanh trên 1,5 tháng. Ngoài ra, các luống rau được bảo vệ khỏi sâu rầy bằng dung dịch chiết xuất từ hạt Neem và được bảo vệ bằng lưới chống côn trùng. Nông trại của công ty hiện đang phối hợp với Khu NNCNC TPHCM để áp dụng các nghiên cứu mới vào sản xuất hữu cơ, công ty hiện đang áp dụng các chế phẩm vi sinh trong trồng trọt, ứng dụng nhà bạt, hình thức tưới tiêu của Israel.

Từ kinh nghiệm của mình chị Hằng cho biết: “Hiện nay, TP HCM đang có rất nhiều sự hỗ trợ đối với các start-up về nông nghiệp, có hỗ trợ về cả kinh phí lẫn công nghệ. Nhiều bạn trẻ muốn làm nông nghiệp nhưng vẫn ngại nhờ vào các đơn vị Nhà nước để xin hỗ trợ vì lo ngại về thủ tục. Tôi mong các bạn trẻ cứ

mạnh dạn tìm sự hỗ trợ từ các Sở Khoa học Công nghệ, Sở NN&PTNT và Khu NN&CN TPHCM, các nơi này đều có thể hướng dẫn đầy đủ các thủ tục để các bạn nhận được sự hỗ trợ nhằm hiện thực hóa ước mơ khởi nghiệp của chính mình”.

Chị lấy ví dụ về loại bẫy vàng để như các loại côn trùng: Trong một lần đi Nhật, chị đã tìm loại được loại bẫy vàng và đem về sử dụng. Bẫy vàng là một loại bẫy các nhóm côn trùng thích màu vàng, khi sử dụng bẫy này sẽ giảm bớt việc các côn trùng phá hoại các nhụy phần đang nở trên rau, nhưng vì là hàng nhập khẩu từ Nhật Bản nên chi phí rất đắt. Chị đã nhờ các chuyên gia tại Khu NN&CN TP HCM nghiên cứu và sản xuất ra được sản phẩm gần như tương tự nhưng giá thành lại rẻ hơn gấp nhiều lần. Sở KH&CN TP HCM đang hỗ trợ công ty rất nhiều trong các hệ thống đo lường theo tiêu chuẩn nông nghiệp hữu cơ của Việt Nam. Ngoài ra công ty đang được hỗ trợ về công tác thực hiện theo tiêu chuẩn nông nghiệp USDA (Mỹ), đây là một trong những tiêu chuẩn nông nghiệp hữu cơ có giá trị trên toàn thế giới. Công ty cũng là thí nghiệm các công nghệ trồng trọt mới do chính các bạn sinh viên sáng tạo ra, đặc biệt là các bạn sinh viên đang học Đại học Nông lâm TP HCM. Chị mong muốn thương hiệu của mình không chỉ mang lại những sản phẩm chất lượng cho người tiêu dùng mà còn là nơi để hỗ trợ các bạn trẻ khởi nghiệp nông nghiệp ■

Việc góp vốn vào công ty cũng được chị Hằng chia sẻ với mong muốn đôi bên đều có trách nhiệm trong việc hợp tác. Nhà đầu tư có những yêu cầu rõ ràng về ý muốn khi đầu tư vào công ty, còn bên công ty sẽ thực hiện đầy đủ dựa trên các thỏa thuận và tiêu chí hoạt động của mình.

SEN ĐẠI VIỆT

Website: sendaiviet.com

Địa chỉ: 168D Đường D2, P.25, Q.Bình Thạnh, TP.HCM

Hotline: 0899.325.468

Sen Đại Việt cung cấp các sản phẩm dinh dưỡng từ cây sen. Công ty cung cấp các sản phẩm hạt sen tươi, hạt sen sấy, trà tim sen và các nông sản khác. Hạt sen Đại Việt cung cấp ra thị trường có nguồn gốc từ Đồng Tháp, là hạt sen loại I, hạt to tươi ngon. Sản phẩm của công ty không sử dụng chất phụ gia bảo quản, sản phẩm đạt chứng nhận ATVSTP do Bộ Y tế cấp.

VUA BUỒI

Website: vuaquai.com

Địa chỉ: 596F khu phố 2, P. Phú Khương, TP. Bến Tre, Tỉnh Bến Tre

Hotline: 0907.158.228

Sản phẩm Vua Bưởi sử dụng phân hữu cơ Organic, đạt tiêu chuẩn VietGap, đảm bảo sức khỏe tiêu dùng sẽ đem đến cho quý khách những trái bưởi ngon chính hiệu từ vườn nhà, xanh, sạch, đạt chuẩn tuyển chọn cao cấp từ chính những bà con và vườn nhà cung cấp.

VIỆT CHUỐI

Website: vietchuoi.vn

Địa chỉ: 203A, Ngọc Lâm 2, Phú Xuân, Tân Phú, Đống Nai

Hotline: 0949900239

Khởi đầu từ ý tưởng và mong muốn mang những sản phẩm đặc sản làm từ chuối nổi tiếng của Đống Nai đến mọi miền đất nước. VIỆT CHUỐI chuyên sản xuất, kinh doanh chuối và các mặt hàng nông sản sấy. VIỆT CHUỐI cam kết cung cấp các sản phẩm đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm, được đóng gói với mẫu mã đẹp, đem đến sự tin tưởng và an tâm cho người tiêu dùng.

MINH QUANG tổng hợp

Phát triển kinh tế hợp tác xã

Kinh nghiệm

từ THÁI LAN

■ TRẦN QUỐC HÙNG

Đến nay, lĩnh vực hoạt động của các HTX ở Thái Lan đã được phát triển rất rộng và được chia làm 07 loại theo 02 nhóm chính bao gồm:

1. HTX nông nghiệp: HTX nông nghiệp, HTX ngư nghiệp, HTX quản lý đất đai
2. HTX phi nông nghiệp: HTX tiêu dùng, HTX dịch vụ, HTX tiết kiệm và cho vay, HTX tín dụng

Sản phẩm được vệ sinh, phân loại trước khi đưa vào đóng gói bao bì.

Thái Lan hiện nay có khoảng 7.016 hợp tác xã (HTX), một con số khiêm tốn so với số lượng của Việt Nam vào khoảng 19.498 HTX. Tuy nhiên, họ có rất nhiều HTX quy mô lớn với lịch sử hoạt động lâu đời.

HTX đầu tiên ở Thái Lan - Wat Chan Cooperative Unlimited Liability được thành lập vào ngày 26.02.1916 tại tỉnh Phitsanulok, với mục tiêu duy nhất là cung cấp tín dụng trang trại quy mô nhỏ cấp làng cho các hộ nông dân đang bị ảnh hưởng nghiêm trọng bởi nợ nần.

Một trong những ưu điểm của các HTX tại Thái Lan là có mô hình quản lý tốt. Các HTX có Ban Giám đốc (BOD - Board of Directors) với tối đa 15 người do các thành viên HTX bầu lên từ đại hội xã viên và không được hưởng lương. BOD họp định kỳ 1 tháng 1 lần để giải quyết các vấn đề về điều hành hoạt động của HTX. Bên dưới BOD có các phòng ban thường bao gồm: hành chính, tài chính, đào tạo, kinh doanh... Các thành viên BOD là người có trình độ, được đào tạo bài bản về quản lý HTX, thành viên phòng ban là những người có chuyên môn sâu về lĩnh

vực chuyên biệt phụ trách.

Vấn đề đào tạo được HTX hết sức chú trọng. Các lớp đào tạo chuyên môn, nghiệp vụ canh tác, kinh doanh diễn ra thường xuyên giúp xã viên cập nhật kiến thức mới và nâng cao trình độ. Các lớp đào tạo được sự hỗ trợ rất lớn từ Cục Hợp tác xã, Bộ Nông nghiệp và Hợp tác xã Thái Lan.

Trong Dự án nâng cao năng lực xây dựng trong lĩnh vực nông nghiệp ở các nước ASEAN - Phần 3 với chủ đề: Khóa đào tạo về "Kế hoạch Chiến lược và Quản lý đối với Phát triển bền vững hợp tác xã nông nghiệp và Hội Nông dân" được tổ chức tại Thái Lan từ ngày 24.06.2018 - 07.07.2018, đại diện Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam cùng các thành viên khác tham gia khóa học đã được tham quan hợp tác xã Ban Lat, tại tỉnh Phetchaburi. Đây là một HTX lớn với hơn 9.000 thành viên chính thức và hơn 4.000 thành

viên liên kết. Tổng diện tích đất canh tác của HTX Ban Lat là trên 1000ha và được coi là một HTX tiêu biểu của Thái Lan với sản phẩm chuối cao cấp được xuất khẩu sang thị trường Nhật Bản trong vòng hơn 20 năm qua. Với những số liệu khả quan về kết quả hoạt động kinh doanh, chúng tôi thực sự ấn tượng về HTX này.

Bên cạnh các sản phẩm xuất khẩu, tiêu thụ trong nước, HTX Ban Lat có rất nhiều sản phẩm chế biến từ chuối như: bánh kẹo chuối, chuối sấy khô, và đã nghiên cứu thử nghiệm thành công các sản phẩm mỹ phẩm chăm sóc da có nguồn gốc từ chuối. Các sản phẩm mỹ phẩm chuẩn bị được tung ra thị trường.

Hoạt động tín dụng là một thế mạnh của các HTX tại Thái Lan, đây được coi là khác biệt lớn so với các HTX của nước ta. Như tại Ban Lat, các xã viên có thể làm thủ tục vay tiền trực tiếp từ HTX với mức vay tối đa là 150.000 Bath (tương đương khoảng 1 tỷ đồng). Lãi suất cạnh tranh so với các ngân hàng thương mại và khả năng tiếp cận vốn vay dễ dàng cho từng xã viên, đây là một ưu thế lớn của HTX.

Vấn đề nhân sự chất lượng cao rất được chú trọng. Để thu hút sinh viên tốt nghiệp đại học quay về làm việc tại nông thôn, HTX rất khuyến khích các sinh viên đã tốt nghiệp khởi nghiệp trong lĩnh vực nông nghiệp. Các ý tưởng khởi thi trong lĩnh vực nông nghiệp sẽ được HTX tài trợ vốn với số tiền khoảng 30.000 Bath (tương đương khoảng 200 triệu đồng).

Để tăng tính gắn kết giữa các xã viên với HTX, phúc lợi xã hội được nâng cao như tặng học bổng cho học sinh giỏi, hỗ trợ trẻ em, chăm lo người già, gia đình nghèo, thăm hỏi người ốm đau, thăm viếng người mất.

Với số lượng xã viên lớn, HTX triển khai hoạt động kinh doanh chợ đầu mối. Đây là nơi các xã viên mang hàng hóa nông sản của mình đến chợ bán buôn cho thị trường tiêu thụ trong khu vực và cả nông sản phục vụ xuất khẩu ra thị trường nước ngoài. Đồng thời, HTX đầu tư nhà máy xay xát lúa gạo. Trâu được dùng làm phân bón hữu cơ. Các xã viên HTX đều giảm thiểu việc dùng phân bón hóa chất, tận dụng tối đa nguyên liệu sẵn có để sản xuất phân bón hữu cơ.

Với kết quả hoạt động kinh doanh rất tốt từ sự đa dạng hóa hoạt động sản xuất kinh doanh, thu nhập ổn định của các xã viên giúp họ đảm bảo được đời sống và chăm lo cho con cái học hành. Chúng tôi cảm nhận được sự hạnh phúc và niềm tự hào của mỗi xã viên HTX. Đây là điều mà chúng tôi mong muốn sẽ trở thành hiện thực đối với các xã viên HTX của chúng ta ■

Trang ứng dụng trên smartphone của TaniHub.

Nông nghiệp Indonesia: CÔNG NGHỆ SỐ ĐƯA NÔNG SẢN TỪ TRANG TRẠI ĐẾN SIÊU THỊ

■ HOÀNG MỸ PHƯƠNG

Tại Indonesia, trước khi ra cửa hàng thực phẩm và đến tay người tiêu dùng, nông sản phải đi qua ít nhất hai tầng phân phối là các thương lái và bán sỉ. Cứ qua mỗi tầng bậc, giá bán lại tăng lên và nông dân thường bị ép bán giá rất thấp so với giá bán lẻ của thị trường. Ngoài ra, thời gian vận chuyển nông sản tươi đến cửa hàng kéo dài cũng khiến chất lượng nông sản kém đi.

Chính vì vậy, công ty khởi nghiệp Limakilo ở nam Jakarta đã ra đời với mục tiêu kết nối nông dân với các chủ cửa hàng nhỏ lẻ thông qua nền tảng trực tuyến, tạo ra cuộc cách mạng về phương thức nông dân cung cấp nông sản cho các cửa hàng nhỏ lẻ khắp nước, gạt bỏ kênh trung gian thương lái để mang nông sản đến cho người tiêu dùng với mức giá hợp lý.

KẾT NỐI ĐÔI BÊN

Tại một cửa hàng nhỏ ở ngoại ô Jakarta, cứ vài ngày một lần, bà chủ cửa hàng lại đặt mua các loại rau trái qua trang web Limakilo.id bằng ứng dụng trên smartphone (điện thoại thông minh) để mua trực tiếp nông sản của nông dân. Bà cho biết: "Rau trái mua ở Limakilo có giá rẻ hơn mà chất lượng cũng tốt hơn của thương lái bán sỉ và họ giao hàng

rất nhanh”.

Được thành lập vào năm 2015, hiện công ty Limakilo đã xây dựng được mạng lưới kết nối giữa 50 nông trại với 1.000 cửa hàng thực phẩm ở Jakarta.

Theo Lisa Wulandari, người đồng sáng lập của Limakilo: “Chúng tôi cố gắng cắt bỏ hệ thống phân phối phức tạp. Limakilo là nơi mua bán mang lại thương mại công bằng cho nông dân. Nông dân sẽ bán nông sản được giá hơn còn người tiêu dùng cũng mua chúng với giá rẻ hơn. Bằng cách kết nối nông dân trực tiếp với khách hàng, nông dân có thể thoải mái đặt giá bán, để giúp nông sản của họ cạnh tranh hơn, chứ không bị thương lái ép bán theo một mức giá thấp như trước đây”.

KINH DOANH CÔNG BẰNG

Hiện nay, Limakilo.id là nơi mua bán hơn 30 loại rau trái và thực phẩm. Họ cũng xây dựng các nhà kho để trữ các nông sản khô như hạt tiêu và hành tím. Các đơn hàng được đặt trong ngày cho đến 6 giờ tối và sẽ được giao vào ngày hôm sau.

Theo Walesa Danto, Giám đốc điều hành của Limakilo: “Nông dân có thể bán nông sản qua nền tảng trực tuyến của chúng tôi cao hơn 15% so với giá bán cho các thương lái trung gian và các cửa hàng nhỏ lẻ cũng có thể bán cho khách hàng với giá rẻ hơn 15% so với trước đây”. Ngoài ra, Limakilo cũng giám sát giá thị trường của nông sản hàng ngày để đưa ra các mức giá rẻ thấp hơn thị trường.

Arief Setiawan, một người đồng sáng lập khác của Limakilo cho biết, lúc mới hoạt động, Limakilo chỉ tập trung vào mặt hàng hành tím vì đây là loại củ gia vị không thể thiếu trong mọi gia đình ở Indonesia nhưng giá của chúng biến động thất thường do thương lái thao túng, khiến nông

dân trồng hành tím nhiều phen điều đúng do giá bán rẻ mạt. Nhờ sự ra đời của Limakilo mà nông dân khu vực trồng hành tím nổi tiếng Brebes ở trung Java nay đã hưởng được một nền kinh doanh công bằng. Trước đây, thương lái gần như độc quyền mua hành tím của nông dân với giá thấp, sau đó, tăng giá bán trong quá trình hành tím đến tay người tiêu dùng. Thương lái tìm mọi cách ép giá nông dân để hưởng lợi nhuận lớn và đó là lý do nhiều lúc, giá hành tím ở các cửa hàng thực phẩm vẫn ở mức cao nhưng nông dân trồng hành lại lâm vào cảnh thua lỗ. Syamsul Huda, một nông dân trồng hành tím ở Brebes cho biết năm ngoái, anh mua củ hành giống với giá 20.000 rupiah/kg (tương đương 32.000 đồng tiền Việt) nhưng khi thu hoạch và bán cho thương lái chỉ được có từ 6.000 - 7.000 rupiah/kg (tức chỉ 10.000 - 12.000 đồng).

KHOẺ NGHIỆP VÌ THẤY NÔNG DÂN VỨT BỎ CÀ CHUA

Một công ty khởi nghiệp trực tuyến khác là TaniHub khai trương vào năm 2016, lại có quy mô lớn hơn vì kết nối được tới 600 nông trại với các cửa hàng nhỏ lẻ cả nước.

Một nông dân 39 tuổi trồng cà chua tại tây Java, cho biết anh rất hài lòng khi bán nông sản qua TaniHub. “Vào những thời điểm tốt nhất, giá mua của các cửa hàng nhỏ lẻ cao gấp bốn lần giá mà tôi từng bán cho các thương lái. Thu nhập hàng tháng của tôi đã tăng hơn 20% so với trước đây”.

Có khoảng 100 mặt hàng nông sản được dễ dàng tìm thấy trên TaniHub từ cà chua, cà rốt, dưa leo, bông cải xanh, bắp, gạo cho đến trứng gà... và họ hiện đang là đối tác của 30 nhà bán lẻ lớn nhất ở Indonesia bao gồm các chuỗi siêu thị Hero, Giant,

SaveMax, Ranch Market, Lotte và TaniHub đã giúp hàng chục ngàn nông dân kết nối trực tiếp với các nhà bán lẻ này.

Michael Jovan, người đồng sáng lập TaniHub này ra ý tưởng thành lập TaniHub sau khi xem một bản tin truyền hình nói rằng nông dân ở thị trấn Garut, tây Java, phải bỏ cả cà chua vì giá cà chua rất mạnh xuống chỉ còn 500 rupiah/kg (tức chỉ 800 đồng/kg). Nhưng nghịch lý là giá cà chua ở chợ và siêu thị vẫn ở mức cao tới 4.500 rupiah (7.600 đồng). Anh nhận thấy có hai vấn đề dẫn đến thực trạng này. Thứ nhất, đó là nguồn cung không ổn định. Cà chua thường được thu hoạch ở ạt cùng lúc khiến nguồn cung tăng đột biến, dẫn đến rớt giá. Tuy nhiên sau đó, khi nguồn cung không còn nhiều nữa thì giá của cà chua lại tăng lên. Vấn đề thứ hai là hệ thống phân phối cà chua cũng như nhiều mặt hàng khác phải đi qua quá nhiều tầng nấc như thương lái, người bán sỉ... rồi mới đến các cửa hàng nhỏ lẻ. Điều này khiến giá cà chua tăng gấp nhiều lần khi đến tay người tiêu dùng.

Vì vậy lợi thế của TaniHub không chỉ là cung cấp rau trái giá rẻ hơn so với thị trường vì loại bỏ được nhiều kênh phân phối trung gian mà còn tươi ngon hơn vì chúng chỉ được thu hoạch khi đạt độ chín và được giao nhanh chóng. Trong khi đó, rau quả bán trên thị trường thường được thu hoạch sớm, rồi chờ chín dần trong quá trình vận chuyển phân phối nên không đạt lượng dinh dưỡng và độ tươi ngon cao nhất.

Tại một hội nghị triển lãm hàng điện tử Indonesia tại thành phố Tangerang vào năm 2016, Tổng thống Joko Widodo nói rằng ông tin tưởng các start-up như TaniHub, Limakilo sẽ giúp thúc đẩy vị thế Indonesia như là trung tâm “sức mạnh số hóa của châu Á” ■

Quay về "THỰC ĂN CHẬM"

■ KIM NHÃ

(Theo Foodtank.com, Slowfood.com)

Năm 1986, Carlo Petrini - người sáng lập Phong trào Thực phẩm Chậm quốc tế đã làm một việc chưa ai từng làm trước đó. Ông phản đối việc mở một nhà hàng McDonald ở Rome, Ý. Vào thời điểm đó, Petrini là một nhà báo, và mặc dù ông chưa bao giờ tự nhận mình là nhà ẩm thực nhưng ông cũng khá nổi tiếng trong lĩnh vực này.

Để làm việc này, ông bắt đầu bằng việc so sánh thức ăn nhanh với những đĩa mì ống truyền thống. Điều này nhằm nhắc nhở người Ý và khách du lịch rằng nước Ý là vùng đất có văn hóa ẩm thực dựa trên chế độ ăn hết sức đa dạng của vùng Địa Trung Hải, gồm các loại rau nhiều màu sắc, đậu, cá, ngũ cốc, ô liu, các loại hạt cùng một số thực phẩm khác. Chính sự đa dạng này đã làm nên nền ẩm thực trứ danh của Ý.

Petrini lo ngại văn hóa thức ăn nhanh sẽ làm ảnh hưởng đến sự đa dạng thực phẩm mà chúng ta ăn hàng ngày. "Tôi đã rất lo lắng về khả năng đồng hóa văn hóa của thức ăn nhanh", ông nói trong tạp chí Time.

Sự kém đa dạng trong ẩm thực chỉ là một trong những hậu quả của việc mất đi chế độ ăn truyền thống. Các loài thực vật trên toàn cầu đang biến mất từng ngày. Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp LHQ (FAO) có báo cáo cho rằng hiện có khoảng 75% nguồn gen thực vật của trái đất đã biến mất

và 100.000 giống cây trồng cũng đang bên bờ tuyệt chủng.

Điều đáng buồn là hầu hết khoản đầu tư vào nông nghiệp từ các tổ chức nghiên cứu và nhà tài trợ lại đang đổ dồn vào các loại cây mang tính thương mại như lúa mì, gạo và ngô, hơn là các loại cây trồng bản địa, và điều này đã gây ra hậu quả nghiêm trọng. Sự kém đa dạng trong chế độ ăn uống đã "góp phần" lớn trong vấn nạn suy dinh dưỡng và béo phì. Tỷ lệ béo phì toàn cầu đã tăng gấp đôi trong 30 năm qua. Thêm vào đó, tỷ lệ mắc các bệnh liên quan đến chế độ ăn uống, bao gồm bệnh tiểu đường, tăng huyết áp và bệnh tim ở các nước công nghiệp và các nước đang phát triển cũng tăng đến mức báo động.

Lo ngại trước những dấu hiệu trên, các tổ chức với những sáng kiến giúp bảo tồn thực phẩm bản địa đã và đang bắt đầu được thành lập trên toàn thế giới. Những tổ chức này tìm và phát triển những loại thực vật bản địa có tính bền vững về môi trường, cải thiện an ninh lương thực, đồng thời giúp tăng thu nhập cho người nông dân.

Cùng năm Petrini thực hiện cuộc biểu tình đối với McDonald, ông bắt đầu thành lập tổ chức Slow Food International (Tổ chức phi lợi nhuận - Thực phẩm chậm quốc tế). Hiện nay, sau 32 năm, Slow Food đã có hơn 150.000 thành viên trên 50 quốc gia.

Một trong những sáng kiến của Slow Food International là thành lập danh mục các loài trái cây

Thời đại của thức ăn nhanh đã kéo theo nhiều dấu hiệu tiêu cực như sụt giảm số lượng thực vật toàn cầu, chế độ ăn bản địa đa dạng dần nhường chỗ cho các loại thực phẩm ít dinh dưỡng, tỷ lệ bệnh tật tăng cao. Đây chính là lúc chúng ta cần nhìn lại và quay về với các loại thực phẩm địa phương, hay còn gọi là "thức ăn chậm".

Tổ chức Slow Food giúp cộng đồng dân tộc ở Ecuador quảng bá thực phẩm truyền thống.

và rau quả bản địa trên toàn thế giới. Cứ 2 năm một lần, Slow Food tổ chức cuộc gặp gỡ hơn 10.000 thành viên ở Ý. Trong cuộc gặp này, các nông dân sẽ giới thiệu các sản phẩm bản địa của họ và chia sẻ kinh nghiệm với nhau.

Theo ông Edie Mukibi, Phó Chủ tịch Slow Food, những người nông dân trẻ mà ông làm việc chung tại Uganda và Kenya đã có những tiến bộ rất lớn trong việc duy trì thực vật bản địa. "Đã có những đứa trẻ từ 3 đến 15 tuổi có rất nhiều kiến thức về các giống cây trồng địa phương và các mùa vụ trồng trọt. Tất cả đều nhờ sáng kiến về việc trồng các cây bản địa trong vườn nhà", ông Mukibi vui mừng cho biết.

Tổ chức này đã làm được 10.000 vườn cây trồng như vậy ở châu Phi, nhằm khuyến khích các cộng đồng trên khắp lục địa này trồng các giống cây bản địa ■

KIENLONGBANK RA MẮT THẺ TÍN DỤNG QUỐC TẾ KIENLONGBANK JCB

Ngày 18.08.2018, tại TP HCM, Ngân hàng TMCP Kiên Long (Kienlongbank) đã tổ chức Lễ ra mắt thẻ tín dụng quốc tế Kienlongbank JCB và công bố đại sứ thương hiệu.

Thẻ tín dụng quốc tế Kienlongbank JCB được phát hành gồm 3 hạng thẻ với từng hạn mức: Kienlongbank JCB Classic (từ 5 – dưới 30 triệu VND), Kienlongbank JCB Gold (từ 30 – dưới 100 triệu VND), Kienlongbank JCB Platinum (từ 100 triệu VND trở lên), đáp ứng tối đa nhu cầu sử dụng cho nhiều đối tượng khách hàng sử dụng dịch vụ và thanh toán tại các điểm chấp nhận thẻ JCB trong lãnh thổ Việt Nam và trên toàn thế giới hoặc tại các website thương mại điện tử.

Phát biểu tại buổi lễ, bà Trần Tuấn Anh – Thành viên Hội đồng quản trị, kiêm Tổng giám đốc Kienlongbank cho biết: “Kienlongbank tin rằng Thẻ tín dụng Kienlongbank JCB sẽ là công cụ thanh toán tiện lợi, kết nối toàn cầu mang đến thêm nhiều giải pháp tài chính ưu việt, thông minh cho khách hàng. Đồng thời, sắp tới đây, Kienlongbank sẽ tiếp tục phối hợp cùng JCB trong những chương trình chăm sóc khách hàng đặc biệt, xây dựng chính sách phục vụ tận tình, nhanh chóng, cam kết sẽ cung cấp cho khách hàng một sản phẩm thẻ ưu việt, hiện đại”.

Ông Tomoaki Yamaguchi – Trưởng Đại diện Tổ chức thẻ quốc tế JCB cho biết: “Với nhiều đặc quyền và tiện ích dành cho chủ thẻ như mạng lưới chấp nhận thẻ với gần 30 triệu đối tác trên toàn thế giới, những đặc quyền dành riêng cho chủ thẻ hạng Platinum như dịch vụ phòng chờ sân bay tại hơn 70 sân bay ở 07 quốc gia thuộc khu vực Châu Á, dịch vụ Hotline hỗ trợ toàn cầu 24/7 khi đặt xe, khách sạn, nhà hàng, sân golf tại Nhật Bản... JCB mong muốn thẻ Kienlongbank JCB sẽ trở thành giải pháp thanh toán tiện lợi cho khách hàng, hướng tới dẫn đầu thị phần thẻ tại Việt Nam”.

Là Đại sứ thương hiệu của thẻ Kienlongbank JCB, ca sĩ Cẩm Vân chia sẻ: “Không chỉ tôi, mà cả 3 thành viên trong gia đình đều sử dụng thẻ Kienlongbank JCB. Đây là công cụ thanh toán đặc biệt giúp tôi tiết kiệm rất nhiều thời gian, mang lại sự tiện lợi và còn thể hiện một phong cách sống năng động, hiện đại.”

Sự kiện tung sản phẩm kinh doanh mới lần này của Kienlongbank góp phần đưa Ngân hàng tiến gần hơn với chiến lược trở thành một trong 15 ngân hàng bán lẻ đa năng, hiện đại và uy tín hàng đầu tại Việt Nam.

SONG THÙY

THẺ KIENLONGBANK JCB

Cùng bạn trải nghiệm cuộc sống

Nghị thức ra mắt thẻ tín dụng quốc tế Kienlongbank JCB.

Lãnh đạo Kienlongbank tặng hoa cảm ơn lãnh đạo NHNN.

Những khách hàng đầu tiên nhận thẻ tín dụng quốc tế Kienlongbank JCB.

Trong lần ra mắt thẻ Kienlongbank JCB này, Kienlongbank miễn phí các loại phí như: Phí phát hành thẻ; phí thường niên năm đầu tiên, miễn lãi tối đa lên đến 55 ngày, rút tiền tại ATM Kienlongbank, thông báo tin nhắn đến điện thoại khi thực hiện giao dịch. Thẻ Kienlongbank JCB được sử dụng công nghệ Chip EMV có độ bảo mật cao, tắt/mở tính năng E-commerce của từng thẻ tín dụng trên Internet Banking và dịch vụ hỗ trợ khách hàng 24/24 qua Hotline 19006929 tất cả giao dịch trong và ngoài nước. Đặc biệt, Kienlongbank duy nhất áp dụng đặc quyền ưu đãi dịch vụ Concierge với thẻ Kienlongbank JCB Platinum dành cho khách hàng có nhu cầu sử dụng các dịch vụ về y tế, du lịch, mua sắm, giải trí... tại bất cứ nơi nào trên toàn cầu, tặng Bảo hiểm du lịch quốc tế.

PVFCO: KHẢ QUAN TRONG 6 THÁNG ĐẦU NĂM HIỆU QUẢ TỪ GIẢI PHÁP QUẢN TRỊ & SẢN XUẤT KINH DOANH

Sản phẩm phân bón Phú Mỹ được bà con nông dân tin tưởng lựa chọn.

Mặc dù đối mặt với các thách thức từ giá khí tăng và áp lực cạnh tranh ngày càng khốc liệt, nhưng PVFCO đã nỗ lực triển khai đồng bộ các giải pháp trong việc triển khai các dự án, sản xuất kinh doanh (SXKD), quản trị doanh nghiệp và thu được các kết quả khả quan trong 6 tháng đầu năm 2018.

Về triển khai dự án, các dự án quan trọng đã cơ bản hoàn thành, đóng góp tích cực vào tăng trưởng của PVFCO trong nửa đầu năm nay. Dự án nâng công suất xưởng NH3 đã được nghiệm thu và chính thức hoạt động ổn định từ quý I.2018. Nhà máy NPK Phú Mỹ công nghệ hóa học đã cơ bản hoàn thành giai đoạn chạy thử và chuẩn bị được đưa vào vận hành thương mại trong quý III.2018.

SXKD trong 6 tháng đầu năm đạt kết quả rất khả quan với các chỉ tiêu kinh doanh tài chính đều vượt kế hoạch đề ra. Cụ thể, sản lượng sản xuất của Nhà máy Đạm Phú Mỹ ước đạt 427.000 tấn, hoàn thành 108% kế hoạch 6 tháng và 53% kế hoạch năm. Lượng tiêu thụ Đạm Phú Mỹ ước đạt 437.000 tấn, hoàn thành 53% kế hoạch năm. Sản lượng kinh doanh hàng phân bón khác ước đạt 195.000 tấn, hoàn thành 87% kế hoạch năm. Đặc biệt, dù mới trong giai đoạn chạy thử, nhưng sản phẩm NPK Phú Mỹ của nhà máy NPK công nghệ hóa học đã đạt các tiêu chuẩn thương mại, đưa ra thị trường được khoảng 22.000 tấn, được bà con nông dân tin tưởng đón nhận. Màng hóa chất cũng đạt kết quả khả quan, trong đó sản lượng kinh doanh NH3 tăng mạnh, đạt hơn 21.000 tấn, tăng 235% so với cùng kỳ do PVFCO đã chính thức vận hành dây chuyền nâng công suất xưởng NH3 từ đầu năm 2018. Ngoài ra, PVFCO đã tiêu thụ được hơn 27.000 tấn sản phẩm hóa chất khác bao gồm UFC85, CO2 và hóa phẩm dầu khí.

Tổng doanh thu trong 6 tháng đầu năm 2018 đạt 4.841 tỷ đồng, hoàn thành 108% kế hoạch 6 tháng, đạt 56% kế hoạch năm, tăng 9% so với cùng kỳ. Lợi nhuận trước thuế đạt 465 tỷ đồng, hoàn thành 201% kế hoạch 6 tháng, hoàn thành 105% kế hoạch năm. Lợi nhuận vượt kế hoạch đề ra chủ yếu do lợi thế thương hiệu nền sản lượng kinh doanh tăng trưởng, giá bán các loại phân bón mang thương hiệu Phú Mỹ và hóa chất cao hơn giá bình quân các sản phẩm cùng loại trên thị trường cũng như kế hoạch đề ra: Đạm Phú Mỹ tăng 5%, phân bón khác tăng 13%, UFC85 tăng 23% và hóa chất khác tăng 15%. Đồng thời, hiệu suất vận hành máy móc tại Nhà máy đạt mức

tối đa, thời gian dừng máy ít nên tiêu hao nguyên nhiên liệu giảm hơn so với định mức.

Căn cứ tình hình thị trường và kết quả hoạt động SXKD 6 tháng đầu năm, PVFCO đặt chỉ tiêu lợi nhuận 6 tháng cuối năm ước đạt thấp hơn 6 tháng đầu năm do dự án NPK bắt đầu được tính khấu hao sau khi chính thức nghiệm thu, vận hành và thị trường cũng đã bước qua vụ tiêu thụ phân bón lớn nhất trong năm. Tổng doanh thu năm 2018 của PVFCO dự kiến đạt khoảng 8.954 tỷ đồng và lợi nhuận trước thuế ước đạt 676 tỷ đồng, vượt 4,4% và 53% so với các chỉ tiêu được ĐHCĐ thông qua. PVFCO sẽ khai thác tối đa lợi thế, khắc phục các khó khăn, vướng mắc để đạt được lợi nhuận tốt nhất, bảo đảm lợi ích cho các cổ đông.

Ngoài hoạt động SXKD, PVFCO cũng luôn chú trọng tới công tác quan hệ cổ đông, luôn thông tin kịp thời, đầy đủ, chính xác về tình hình hoạt động mọi mặt của Công ty tới các cổ đông, nhà đầu tư. Tuy nhiên trong thời gian gần đây có một vài cổ đông cá nhân và tổ chức của PVFCO đã có những thông tin chưa chính xác, mang tính phiến diện, thể hiện quan điểm cá nhân và thiếu xây dựng về hoạt động quản trị, điều hành và kết quả SXKD của PVFCO, mặc dù trước đó đã được PVFCO trao đổi, giải thích, cung cấp thông tin đúng theo quy định của pháp luật. Việc loan truyền những quan điểm đánh giá, nhận định không có cơ sở có thể gây nên những tác động tiêu cực đến hình ảnh của PVFCO, cũng như cổ phiếu DPM. Về vấn đề này, PVFCO cũng đã kịp thời có thông tin chính thức để các cơ quan báo chí, cổ đông, nhà đầu tư nắm được đầy đủ bản chất của sự việc, từ đó có những phản ánh khách quan, đúng đắn và công tâm.

Đến 30.06.2018, tổng tài sản của LienVietPostBank đạt 175.881 tỷ đồng, tăng 7,62% so với đầu năm.

MOODY'S NÂNG XẾP HẠNG TIỀN GỬI VÀ NHÀ PHÁT HÀNH NỢ NỘI TỆ - NGOẠI TỆ DÀI HẠN ĐỐI VỚI LIENVIETPOSTBANK

Theo báo cáo mới nhất của Moody's, chỉ số tín nhiệm tiền gửi, nhà phát hành nợ nội tệ và ngoại tệ dài hạn của Ngân hàng Bưu điện Liên Việt (LienVietPostBank) được nâng lên một bậc, từ B2 lên B1. Bên cạnh đó, triển vọng đối với xếp hạng tín nhiệm tiền gửi bằng nội tệ và nhà phát hành nợ nội tệ và ngoại tệ của LienVietPostBank được Moody's chuyển từ "tích cực" sang "ổn định". Các đánh giá khác đối với LienVietPostBank được giữ nguyên.

Đại diện LienVietPostBank cho biết, việc được Moody's nâng hạng tín nhiệm sẽ giúp Ngân hàng cải thiện khả năng huy động nguồn vốn trung dài hạn, góp phần điều chỉnh cơ cấu huy động theo hướng bền vững, thực hiện đúng định hướng bán lẻ của LienVietPostBank, đặc biệt hướng về nông nghiệp nông thôn trên cơ sở lợi thế về mạng lưới rộng khắp.

Hiện nay, tỷ trọng bán lẻ trong huy động của LienVietPostBank đạt khoảng 60% và trong cho vay là 50%. Trong những năm tới,

LienVietPostBank tiếp tục thực hiện mục tiêu chuyển dịch mạnh sang cơ cấu bán lẻ, đảm bảo tỷ trọng bán lẻ trên tổng số dư huy động và tổng dư nợ cho vay đạt 80%.

Đến 30.06.2018, tổng tài sản của LienVietPostBank đạt 175.881 tỷ đồng, tăng 7,62% so với đầu năm. Trong đó, dư nợ tín dụng thị trường 1 tăng 13,32% đạt 116.859 tỷ đồng và huy động thị trường 1 tăng 16,57% đạt 156.712 tỷ đồng. Tỷ lệ nợ xấu giảm xuống 0,98% từ mức 1,07% tại thời điểm đầu năm.

Hiện nay, LienVietPostBank là ngân hàng TMCP có mạng lưới hiện diện trên 63/63 tỉnh, thành toàn quốc với hơn 360 chi nhánh, phòng giao dịch, hơn 1.000 phòng giao dịch bưu điện và quyền khai thác hơn 10.000 điểm giao dịch bưu điện cung cấp các sản phẩm, dịch vụ ngân hàng đến cấp huyện, xã. Dự kiến, đến năm 2020 LienVietPostBank sẽ phủ sóng mạng lưới tại tất cả 700 huyện của cả nước nhằm hiện thực hóa mục tiêu trở thành Ngân hàng bán lẻ hàng đầu Việt Nam - Ngân hàng của mọi người.

ĐẶNG DUNG

KHU CAO ỐC VEN SÔNG

DREAM HOME

RIVERSIDE

Nơi cân bằng cuộc sống

Vị trí đắc địa

Tiện ích cao cấp

Thiết kế sang trọng và hiện đại

CÔNG TY CỔ PHẦN NHÀ MƠ
11/29 Thoại Ngọc Hầu, Phường Hòa Thạnh, Quận Tân Phú, TP.HCM

Hotline: 0906939321 - 0906939362

Email: ctynhamo@gmail.com

Website: www.dreamhomeriverside.vn

TIẾT KIỆM ĐẠI PHÁT

Gửi dài - lãi cao - ưu đãi lớn

- > Lãi suất tiền gửi **cực hấp dẫn**
- > Ưu đãi phí sử dụng gói **Combo**
- > Tặng thêm lãi suất **0.1%/năm**
- > **Ưu đãi** vay cầm cố Thẻ tiết kiệm

Sacombank

Tìm hiểu ngay

1900 5555 88

Chi nhánh/Phòng giao dịch

sacombank.com.vn | khuyenmai.sacombank.com

ask@sacombank.com

EXTERIOR

SUNSHINE

HIGH GLOSS

SIÊU BÓNG

KHÁNG UV
BỀN MÀU VƯỢT TRỘI

HIỆU ỨNG "LA SEN"
CHỐNG THÂM TỐI ĐA

- SIÊU BÓNG
- THOẢI MẠI LẠU CHỬI
- BẢO VỆ SỨC KHỎE NGƯỜI SỬ DỤNG
- CHỐNG RONG RÊU & NẤM MỐC HOÀN HẢO

Hotline: 1900 63 65 65 / Website: www.dongtam.com.vn / Fanpage: Dong Tam Group

LUXURY

GẠCH CAO CẤP CHO KHÔNG GIAN ĐẲNG CẤP

**SIÊU
BÓNG**

**SIÊU
MỊN**

gạch ceramic
men bóng - men mờ
40x80 cm
30x60 cm

Công ty cổ phần HIM LAM

Địa chỉ: 234 Ngô Tất Tố, Phường 22, Quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh
Điện thoại: (028) 35144348 - Fax: (028) 35144353 - Website: www.himlam.com

ĐÃ DÙNG DATA LÀ PHẢI KHỦNG

Ưu đãi data **KHỦNG** từ MobiFone: **TĂNG HƠN 6 LẦN DUNG LƯỢNG, GIÁ KHÔNG ĐỔI, DÙNG ĐƯỢC 3G VÀ 4G**

Có ngay **3,8 GB**
chỉ với **70.000 đồng/tháng**

Đăng ký: Soạn **DK HD70** gửi **999**
Chi tiết liên hệ **9090** hoặc www.mobifone.vn

ISO 9001:2008

CÔNG TY CỔ PHẦN NHỰA TÂN ĐẠI HƯNG

Chuyên sản xuất bao PP dệt, túi siêu thị, vải địa kỹ thuật

Văn phòng: 414 Lầu 5 – Lũy Bán Bích – P. Hoà Thạnh – Q. Tân Phú – Tp. Hồ Chí Minh

ĐT: (84.8) 3.9737277 – 3.9737278 – 3.9737276 * Fax: (84.8) 3.9737279

Nhà máy: C11 – C15 Cụm CN nhựa Đức Hoà Hạ – Huyện Đức Hoà – Tỉnh Long An

ĐT: (84) 072.3779328 * Fax: (84) 072.3779255

Email: tdhplastic@gmail.com – Website: www.tandaihungplastic.com

Sản phẩm:

- Túi xách siêu thị có dệt/ không dệt có tráng ghép màng.
- Bao PP dệt đựng sản phẩm nông nghiệp như gạo, phân bón, thức ăn gia súc, gia cầm, cá, cá,...
- Túi lưới Leno đựng sản phẩm nông nghiệp như khoai tây, cà rốt, bông cải, cà chua,... và củi, gỗ.
- Vải địa kỹ thuật có dệt
- Túi Jumbo, túi big bag.

Vải địa kỹ thuật

Túi xách siêu thị

Bao dệt PP

Chứng chỉ và giải thưởng:

- ☑ ISO 9001:2008
- ☑ Nhà cung cấp chất lượng đáng tin cậy
- ☑ Nhà xuất khẩu uy tín (Bộ Công Nghiệp và Thương Mại)
- ☑ Tân Đại Hưng đã được kiểm toán bởi các bên kiểm toán độc lập như Bureau Veritas, Intertek và thỏa mãn nhiều chứng chỉ đánh giá như: BSCI, ICS, SMETA, Walmart's FCCA & SCS,....

CHO CUỘC SỐNG HOÀN HẢO

CHO CUỘC SỐNG HOÀN HẢO

CÔNG TY CỔ PHẦN BẤT ĐỘNG SẢN E XIM

179EF Cách Mạng Tháng Tám, P.5, Q.3, TP.HCM

Điện thoại: (84.28) 6264. 6726 - Fax: (84.28) 6264. 6724

Email: eximland@eximland.com.vn

Website: <http://www.eximland.com.vn>

Bộ sản phẩm **PHÂN BÓN PHÚ MỸ**
chất lượng cao, đầy đủ dưỡng chất

giúp cây trồng chống chịu thời tiết
khắc nghiệt để **Cho mùa bội thu**

SẢN PHẨM CỦA
TỔNG CÔNG TY PHÂN BÓN VÀ HÓA CHẤT DẦU KHÍ (PVFCCo)

www.dpm.vn

DỊCH VỤ NGÂN HÀNG SỐ

TIẾT KIỆM ONLINE VAY LẠI DỄ DÀNG

PHÍ CHUYỂN TIỀN
CHỈ 3.300 VNĐ/LẦN CHUYỂN

24/7

- ✓ *Gửi tiết kiệm Online*
- ✓ *Vay cầm cố sổ tiết kiệm*
- ✓ *Tất toán khoản vay*
- ✓ *Truy vấn tài khoản thanh toán*

> 35 Ngân hàng nội địa
Chuyển tiền đến Tài khoản, Thẻ ATM

> 200 dịch vụ
Thanh toán hóa đơn

> 2 Triệu người dùng

> 16.000 điểm
chấp nhận thanh toán

Tổng đài CSKH (miễn phí)
1800 6665

www.viviet.vn

www.facebook.com/viviet.vn